

ATHENS voice

**Ο Νίκος Ανδρουλάκης
μιλάει στην Α.Υ.**

Του Λουκά Βελιδάκη

Κωνσταντίνος Μαρκουλάκης

**«Ο κόσμος κουράστηκε
με τον λόγο του μίσους»**

Της Δήμητρας Γκρους

Οι φάροι των Αθηνών

Της Κατερίνας Καμπόσου

Plāsmata

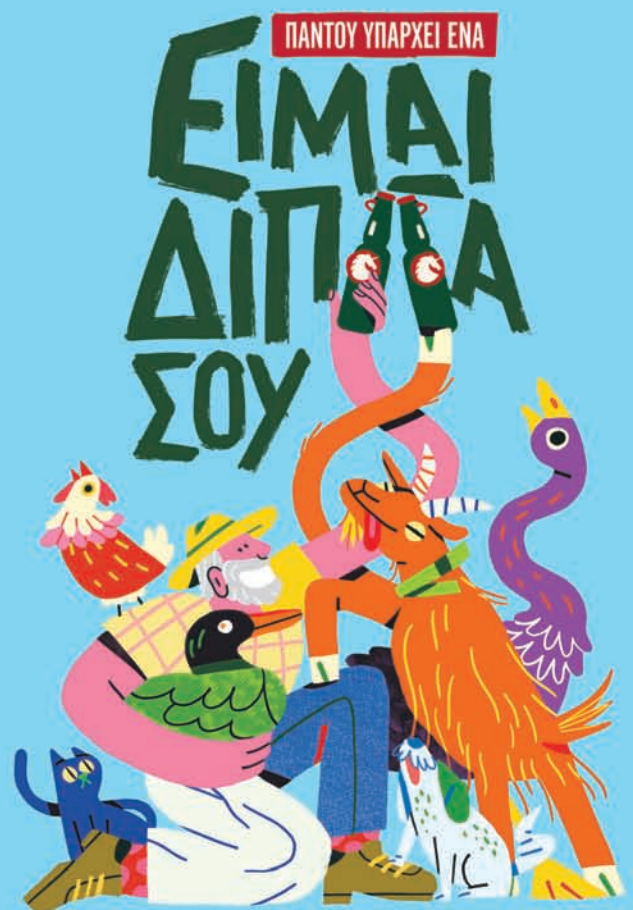
προσγειώθηκαν στα Γιάννενα

Της Ιωάννας Γκομούζα

COOL CRIPS | ΚΑΤΕΡΙΝΑ ΒΡΑΝΑ

ΠΑΝΤΟΥ ΥΠΑΡΧΕΙ ΕΝΑΣ & ΜΥΘΟΣ

ΝΕΚΤΑΡΙΟΣ ΠΑΠΑΖΑΧΑΡΙΑΣ, ATHENS HAPPY HOUSE

ΠΑΝΤΟΥ ΥΠΑΡΧΕΙ ΕΝΑΣ & ΜΥΘΟΣ

ELECTRIC MAMA | ΑΛΕΞΙΑ

ΠΑΝΤΟΥ ΥΠΑΡΧΕΙ ΕΝΑΣ & ΜΥΘΟΣ

WLG FEMALE STARS | SAME84

ΠΑΝΤΟΥ ΥΠΑΡΧΕΙ ΕΝΑΣ & ΜΥΘΟΣ

Απολυτοτε υπεύθυνο

ΣΕ ΒΛΕΠΩ!

Της ΛΕΝΑΣ ΔΙΒΑΝΗ

Σε βλέπω να αλλάζεις

Η Κυψέλη μεταμορφώνεται, παιδιά μου αγαπημένοι. Από τότε που μετόικσα εδώ, πριν τριάμισι χρόνια, τη βλέπω να αλλάζει δέρμα σαν φίδι κάθε μέρα που περνάει. Τις νύχτες αόρατα εργατικά χέρια αφήνουν στα πεζοδρόμια τα απομεινάρια του παλιού εαυτού της: μouxλιασμένα στρώματα, σπασμένες καρέκλες, ραγισμένους πολυέλαιους, ροζ κουφετί μαξιλάρια, αφίσες του Τσε Γκεβέρα, τσάντες θαλάσσης και συρτάρια ξέχειλα από αναμνηστικά μιας εποχής που επείγεται να λησμονηθεί. Το πρωί τα βλέπουμε όλοι να κείτονται καταμεσής στα στενόχωρα πεζοδρόμια σαν εντόστια μια νεκρής φάλαινας που ξεβράστηκε εδώ. Είναι σαν να μας λέει το παρελθόν, όχι, δεν θα σας αφήσω να με ξεφορτωθείτε τόσο εύκολα, πουλάκια μου, όχι, δεν το σβήνεις το παρελθόν τόσο ανώδυνα. Θα μείνω μέρες εδώ να σας σιγκλάω. Θα μείνω εδώ να σας θυμίζω ότι όσο και να λουστράρετε την πρόσοψη, πάλι εσείς οι ίδιοι κρύβεστε από κάτω.

Εσείς που δεν τηλεφωνείτε στη δημοτική υπηρεσία να έρθει να παραλάβει ογκώδη αντικείμενα πριν τα πετάξετε. Εσείς που ενώ δουλεύετε στον Δήμο και ξέρετε τι γίνεται εδώ το αφήνετε χαλαρά να συμβαίνει, εσείς που παρκάρετε όπου βρείτε, εσείς που απλώνετε τα παράνομα τραπεζοκαθίσματά σας σε κάθε σπιθαμή πεζοδρομίου. Εσείς, δηλαδή εμείς όλοι. Πόσα να κρύψει πια το καινούργιο μας λουσατό φόρεμα;

ΤΟ ΕΞΩΦΥΛΛΟ ΜΑΣ

Αυτή την εβδομάδα είναι μια άποψη από την εγκατάσταση «MANA» της **Αφροδίτης Παναγιωτάκου** και του **Μανώλη Μανουσάκη**. Το έργο παρουσιάζεται στις στοές του εγκαταλελειμμένου πολεμικού καταφυγίου στα Πάννενα στο πλαίσιο της έκθεσης «Plasmata II: Ioannina» της Στέγης του Ιδρύματος Ωνάση. *Περισσότερα στη σελίδα 12.*

Paloma TOURS

Don Julio Paloma
Η μόνη με 100% μπλε αγαύη
Η μόνη αυθεντική

Η θερμοκρασία ανέβηκε, μαζί και η διάθεσή μας για να συναντήσουμε φίλους, να περπατήσουμε την πόλη μας, να πιούμε ακόμα ένα ποτό στο αγαπημένο μας μπαρ ή (ακόμα καλύτερα) μία ολόσωστη Paloma, σαν εκείνη που μόνο οι έμπειροι bartenders ξέρουν να φτιάχνουν... Αν είσαι και εσύ λάτρης του ροζ cocktail, τότε αξίζει να «επιβιβαστείς» στο Don Julio Paloma Roadshow απόψε κιόλας!

tequila Don Julio, αλλά και ευφάνταστες παραλλαγές της που σίγουρα αξίζουν την προσοχή σου...

Στο Don Julio Paloma Roadshow, όμως, εκτός από συναρπαστικές Palomas θα συναντήσεις επίσης ανατρεπτικά Dj sets και live bands, Tulum make up & hairstyling, arts & crafts, αλλά και πολλές ακόμα εκπλήξεις!

Αυτή την εβδομάδα, λοιπόν, το πρόγραμμα του Don Julio Paloma Roadshow ξεκινάει από τη Θεσσαλονίκη κάνοντας μία στάση στο ατμοσφαιρικό Les Zazous στις 24/6, αλλά και στην πάντα ανατρεπτική Αυλή στις 28/6. Ύστερα επιστρέφει στην Αθήνα για να κλείσει τον Ιούνιο με τον πιο fun τρόπο. Στις 30/6, λοιπόν, δίνουμε ραντεβού στο Forget About it, και αφήνουμε όλα τα προβλήματα πίσω μας όσο τσουγκρίζουμε με ακόμη μία θεϊκή Paloma...

ΤΑ ΝΟΥΜΕΡΑ ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΑΣ

Του ΣΤΑΜΑΤΗ ΖΑΧΑΡΟΥ

81 σωροί είχαν ανασυρθεί μέχρι το πρωί της Τρίτης από το τραγικό ναυάγιο που συνέβη ανοιχτά της Πύλου.

104 άνθρωποι έχουν διασωθεί από το Λιμενικό Σώμα και έχουν μεταφερθεί στη Μαλακάσα.

400-800 άτομα ει-κάζεται ότι επέβαιναν στο μοιραίο σκάφος σύμφωνα με αντικρουόμενες μαρτυρίες επιβαινόντων, χωρίς ωστόσο να είναι δυνατόν να είναι πιστοποιηθεί ο ακριβής αριθμός.

300-350 άτομα ήταν η μέγιστη χωρητικότητα του συγκεκριμένου σκάφους, σύμφωνα με δήλωση ενός εκ των συλληφθέντων διακινητών.

300 εξ αυτών είχαν ξεκινήσει από το Πακιστάν.

14 υπόπτους συνέλαβαν οι πακιστανικές αρχές, με την τοπική αστυνομία να δηλώνει ότι αναζητά και άλλους.

3.000.000 πακιστανικές ρουπίες (10.452,96 δολάρια) ήταν τα ναύλα, σύμφωνα με έναν από τους συλληφθέντες δουλέμπορους.

5.269 μέτρα είναι το βάθος στο «φρέαρ των Οινουσσών», κοντά στο οποίο βυθίστηκε το σαπιοκάραβο. πρόκειται για το βαθύτερο σημείο της Μεσογείου.

5 άνθρωποι αγνοούνται από την Κυριακή, καθώς καταδύθηκαν με τουριστικό υποβρύχιο προκειμένου να δουν το ναυάγιο του Τιτανικού. Μεταξύ τους και ο 48χρονος πακιστανός κροίσος Σαχζάντα Νταούντ, όπως και ο 19χρονος γιος του Σουλεμάν.

250.000 δολάρια κατ' άτομο κόστισε το συγκεκριμένο ταξίδι. Η «αποστολή» ξεκίνησε από το Σεντ Τζονς, στη Νέα Γη του Καναδά, και έφτασε στο ναυάγιο, που απέχει περίπου 600 χιλιόμετρα.

© KLODIAN LATO / EUROKINISIS

998,27 τ.μ. είναι το εμβαδόν του ακινήτου που αγόρασε ο Γιάννης Αντετοκούνμπο στο Ψυχικό για να στεγάσει την οικογένειά του, κατά τα διαστήματα που θα βρίσκεται στην Ελλάδα.

5 ορόφους έχει το κτίριο, έναν για κάθε

μέλος της οικογένειας.

81 εκατ. δολάρια κέρδισε εντός και εκτός παρκέ ο Γιάννης το 2022, σύμφωνα με το «Forbes».

10ος στη λίστα με τους πιο ακριβοπληρωμένους αθλητές στον κόσμο, κατετάγη με αυτές τις αμοιβές.

3.800 μέτρα κατάδυση με ειδικό σκάφος χωρητικότητας 5 ατόμων προεβλέπετο από τους διοργανωτές, για να δουν τον βυθισμένο Τιτανικό.

2 ώρες ήταν η προγραμματισμένη διάρκεια της κατάδυσης και η επικοινωνία με το βαθυσκάφος χάθηκε 15 λεπτά πριν τη λήξη της κατάδυσης.

50 τύποι ταμειακών είναι ήδη έτοιμοι για τη διασύνδεση με τα μηχανήματα πιστωτικών καρτών.

9 μόλις ημέρες απομένουν για τη λήξη της σχετικής προθεσμίας. Οι φορολογικές αρχές τηρώντας τις παραδόσεις δεν επιβάλλουν πρόστιμα αλλά έδωσαν παράταση.

55% των ταμειακών μηχανών που λειτουργούν στην αγορά είναι ήδη έτοιμες για την αυτόματη διασύνδεση με τα POS. Οι υπόλοιπες χρειάζονται ακόμη χρόνο να σκεφθούν και έτσι μετατίθεται για τις ελληνικές καλένδες η τεκνοφασιστική αυτή εξέλιξη.

15% αύξηση στον μισθό της φέρεται να απαιτεί η πρόεδρος της Κομισιόν Ursula von der Leyen, σύμφωνα με πρώην συνεργάτη της

15-20 εκατομμύρια ευρώ εκτιμάται ότι είναι ο ετήσιος προϋπολογισμός του, σύμφωνα με παλιότερο δημοσίευμα της εφημερίδας «Μακεδονία».

3.500 έμμισθους συνεργάτες απασχολεί το προξενείο. Λογικό νούμερο, όπως και το ύψος του προϋπολογισμού.

500 Έλληνες έχουν εγκατασταθεί την τελευταία δεκαετία στην Led Zepplin χρειάστηκε 6 χρόνια εξορκισμών για να αποτινάξω το στίγμα του «Ξαποδώ». Μια φίλη είδε τον Γενάρη ένα βίντεο κλιπ με Robert Williams & Μπέσου Αργυράκη και από εξωκοινοβουλευτική αριστερά που ήταν, ψήφισε Κυριάκη. Θέλουν προσοχή αυτά τα πράγματα.

21 μονάδες προηγούνται η ΝΔ του ΣΥΡΙΖΑ μια εβδομάδα πριν τις εκλογές, σύμφωνα με δημοσκόπηση της Marc.

39,8% έως 44,2% ήταν η εκτίμηση του εκλογικού αποτελέσματος της ΝΔ, σύμφωνα με την ίδια δημοσκόπηση.

18,2% έως 21,8% η αντίστοιχη εκτίμηση για τον ΣΥΡΙΖΑ.

10,1% έως 12,9% η εκτίμηση για το αποτέλεσμα του ΠΑΣΟΚ.

5-7 κόμματα βλέπει στη Βουλή η Marc.

8 κόμματα εκτιμά ότι θα μπουν στη Βουλή η Metron Analysis, σύμφωνα με δημοσκόπηση που δημοσιοποίησε επίσης την Κυριακή.

40,3% εκτιμά ότι θα λάβει η ΝΔ, χάνοντας μισή μονάδα σε σχέση με τις εκλογές του Μαΐου.

19,2% εκτιμά το ποσοστό του ΣΥΡΙΖΑ, σχεδόν μια μονάδα κάτω από την προηγούμενη κάλπη.

1,1% δίνει ως εκτίμηση για το ΠΑΣΟΚ με απώλεια 0,4%.

VERBA VOLANT

ΚΑΤΕΡΙΝΑ ΚΑΙΝΟΥΡΓΙΟΥ

«**Πήγαινα σε συναυλίες του Παπακωνσταντίνου και ο μπαμπάς μου αγχωνόταν ότι θα γίνω κομμουνίστρια.**»

Δεν είναι αστείο. Από προσωπικό βίωμα σας λέω ότι μετά την παρακολούθηση συναυλίας των Led Zepplin χρειάστηκε 6 χρόνια εξορκισμών για να αποτινάξω το στίγμα του «Ξαποδώ». Μια φίλη είδε τον Γενάρη ένα βίντεο κλιπ με Robert Williams & Μπέσου Αργυράκη και από εξωκοινοβουλευτική αριστερά που ήταν, ψήφισε Κυριάκη. Θέλουν προσοχή αυτά τα πράγματα.

ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΝΑΤΣΙΟΣ

«**Μας είπαν πως έχουμε κρυμμένα ρούβλια στο σπίτι μας. Μας είπαν για χρηματοδότηση. Συκοφαντίες! 800 εκατ. ευρώ χρωστάνε τα μεγάλα κόμματα! Πρέπει να ελεγχθούν!**»

Πράγματι πρόκειται για συκοφαντία, ο ίδιος ο πρόεδρος της Νίκης, δάσκαλος Νατσιός είναι η απτή απόδειξη ότι με καλή διαχείριση όλα γίνονται. Αντίθετα με τη μαυρίλα που «πουλάει» η αντιπολίτευση, ένας διορισμένος δάσκαλος βγάζει αρκετά ώστε να μπορεί να μαζέψει στον κουμπαρά του χρήματα για να φτιάξει κόμμα και να κάνει μεγάλες εκδηλώσεις σε στάδια.

ΓΙΑΝΗΣ ΒΑΡΟΥΦΑΚΗΣ

«**Μου έκλειψαν το κράνος μου που το αγαπώ πάρα πολύ. Ήταν δική μου βλακεία.**»

Πρόκειται για σαμποτάζ. Για οργανωμένη μετα-επίθεση στη δημοκρατία. Χρειάστηκε ένα καλά οργανωμένο σχέδιο πολλών μυστικών υπηρεσιών για να αφαιρέσουν το λατρεμένο κράνος του Γιάννη παρά το γεγονός ότι το είχε προφυλάξει με κάθε δυνατό μέτρο ασφαλείας ακουμπώντας το δηλαδή –κατά δήλωσή του– πάνω στη μηχανή.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΜΟΥΖΑΛΑΣ

«**Όταν πέσει ο φράχτης στον Έβρο θα έπαιρνα χαρά σαν να έπεφτε το τείχος του Βερολίνου.**»

Περίεργο. Μέχρι το 1989 ήμουν σίγουρος ότι η ελληνική αριστερά θεωρούσε αναγκαίο κακό την ύπαρξη του τείχους, ώστε να προστατευθεί η άσιπλη εργατική τάξη από το βόρβορο του καπιταλισμού, ο οποίος караδοκούσε στο Checkpoint Charlie και αλλού. Μάλλον λάθος θα έκανα.

Εκδότης-Διευθυντής Φώτης Γεωργελάς

Σύμβουλος Έκδοσης Σταυρούλα Παναγιωτάκη
Διευθύντρια Σύνταξης Αγγελική Μπιρμπιλή

Γενική Διεύθυνση Διαφήμισης
Λουίζα Ναθαναήλ

Art Director Φώτης Πελιβαδίδης

Διεύθυνση Web Δημήτρης Αθανασιάδης

Αρχισυνταξία
Δανάη Καμζόλα (Podcast & City Guide)
Ελένη Μπεζιριάνογλου

Editorial Manager
Ηλένα Κρητικού

Τεχνικός διευθυντής Βάιος Συντηριμάς

Υπεύθυνος ύλης Τάκης Σκριβάνος
Επιμέλεια ύλης Δήμητρα Γκρους
Διόρθωση κειμένων Φανή Κουλουτζου

Συντακτική ομάδα: Κ. Αθανασιάδης, Ν. Αρανίτης, Μ. Ανδριωτάκης, Σ. Βλέτσας, Κ. Βνάσιου, Ρ. Γεροδήμος, Ν. Γεωργελάς, Μ. Γκανά, Ι. Γκομούζα, Ν. Γεωργιάδης, Κ. Γιαννακίδης, Β. Γραμματικογιάννη, Β. Γρυπάρης, Θ. Ευθυμίου, Τ. Ζαράβελα, Μ. Ζουμπούλακη, Κ. Καϊμάκης, Σ. Καλαμαντή, Κ. Καμπόσου, Δ. Καραθάνος, Α. Κερώση, Γ. Κοροβέσης, Β. Κορωνάιος, Σπ. Λαμπρόπουλος, Α. Μανουσάκη, Μ. Μανωλοπούλου, Δ. Μαστρογιαννίτης, Β. Ματζάρογλου, Τζ. Μελιτά, Ευ. Μουζακίτη, Γ. Μπελεσιώτης, Γ. Νένης, Γ. Χ. Παπαδόπουλος, Δ. Παπαδόπουλος, Π. Παναγιωτόπουλος, Κ. Παναγοπούλου, Γ. Παυριανός, Μ. Προβατάς, Τζ. Ρουσόκη, Μ. Ι. Σιγαλού, Τ. Σκραπαλιώρη, Ζ. Σφυρή, Α. Τριανταφυλλίδης, Σ. Τριανταφύλλου, Α. Τρούγκου, Σ. Τσιτσόπουλος, Γ. Φλωράκης, Ε. Χελιώτη, Γ. Ψύχας

Γραμματεία Σύνταξης Γεωργία Σκαμάγκα
info@athensvoice.gr
avguide@athensvoice.gr

Ατελιέ Sotos Anagnos
LOOKmag Κωνσταντίνα Βλαχοπούλου

Εικονογραφίες art@athensvoice.gr
Φωτό: Θανάσης Καρατζάς, Πύργος Ζαρκώνης, Τάσος Βρεττός, Εκτορας Δ. Βούτσας, Κώστας Αμοιρίδης, Βαγγέλης Τάτσος, Χρήστος Κισατζεκίαν, Δημήτρης Κλεάνθης, Μαρία Μαρκέζη, Πέτρος Νικόλτσος, Λάζαρος Γραικός

Account Directors
Γιώτα Αθανασοπούλου, Κωνσταντίνος Ευθυμίου

Direct Market Advertising Director
Αννα Αντωνίου
Direct Market Advertising Managers
Μιχάλης Δρακάκης, Εύα Βαλαμβάνου,
Νώντας Νταμπάνης

Advertising & Marketing Director
ATHENS VOICE Radio 102.5
Κική Μαλέρδου

Συντονισμός Διαφήμισης Μαίρη Κούρτη
marketing@athensvoice.gr
Digital Traffic Manager Εύη Ταρνάρη
Digital Advertising Coordinator Μίνα Γιαννάκη

Διεύθυνση Λογιστηρίου Έφη Μούρτζη
Λογιστήριο Ουρανία Μιχάλη,
Βασίλης Νάκος, Μαίρη Λυκοπούση

Διαχωρισμοί - Εκτύπωση
«Καθημερινές Εκδόσεις ΑΕ»

Athens Voice S.A.
Χαρ. Τρικούνη 22, 106 79 Αθήνα
Σύνταξη: 210 3617.360, 3617.369
fax: 210 3632.317
Διαφημιστικό: 210 3617.530,
fax: 210 3617.310
Athens Voice Radio 102.5: 210 3648.213
Αγγλίες: 210 3617.369
Λογιστήριο: 210 3617.170

www.athensvoice.gr
Αν δεν βρίσκετε την Α.Β. στα σημεία διανομής,
επικοινωνήστε: 210 3617.360, 210 3617.369
Κωδικός εντύπου: 7021
ISSN 1790-6164

ATHENS voice

Εβδομαδιαία εφημερίδα, διανέμεται δωρεάν.
Απαγορεύεται η αναδημοσίευση, η αναπαραγωγή, ολική ή μερική,
η διασκευή ή απόδοση του περιεχομένου της έκδοσης
με οποιοδήποτε τρόπο, μηχανικό, ηλεκτρονικό ή άλλο,
χωρίς προηγούμενη γραπτή έγκριση του εκδότη.

Η οικονομία, η ποιότητα και η φροντίδα περιβάλλοντος πάνε πακέτο...

πάνε FISIKON!

- **Σημαντικά οικονομικότερο** συγκριτικά με τα άλλα συμβατικά καύσιμα
- Εγγυημένη **ποιότητα καυσίμου** • Φιλικό προς το **περιβάλλον**

ΙΔΑΝΙΚΗ ΛΥΣΗ ΓΙΑ ΙΔΙΩΤΕΣ ΚΑΙ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΕΣ
ΔΙΑΡΚΩΣ ΑΝΑΠΤΥΣΣΟΜΕΝΟ ΔΙΚΤΥΟ

fisikon.gr

Τραγωδία στο Αιγαίο: πολιτική εκμετάλλευση και ιδεοληψίες

Του ΛΕΩΝΙΔΑ ΚΑΣΤΑΝΑ

Σε μια χώρα με 15.000 χιλιόμετρα ακτογραμμή (9η στον κόσμο) με αυτήν τη γεωγραφική θέση και σ' αυτήν την εποχή των τεράστιων μεταναστευτικών ροών, το λιμενικό έχει πολλή, δύσκολη και επικίνδυνη δουλειά. Διότι και πρέπει να διασώσει ανθρώπους όταν χρειάζεται και να ελέγξει ποιοι είναι αυτοί που παραβιάζουν τα σύνορα της χώρα και φυσικά να εμποδίσει την παράνομη είσοδο χωρίς να κινδυνεύσουν ανθρώπινες ζωές. Ζόρικα πράγματα. Το να κάθεται μπροστά στο πληκτρολόγιο στο σπιτάκι σου ή στην αναπαυτική καρέκλα του τηλεοπτικού πάνελ και να εκτοξεύεις βαριές κατηγορίες κατά δημόσιων λειτουργών και μάλιστα φρουρών των συνόρων είναι πολύ εύκολο, αλλά δεν είναι ούτε σωστό ούτε ηθικό ούτε πολιτικά ορθό. Και μάλιστα χωρίς να έχεις όλα τα δεδομένα ή μάλλον, όταν έχεις ελάχιστα. Και χωρίς να έχει υπάρξει ένα τελικό πόρισμα της ανεξάρτητης Δικαιοσύνης για το συμβάν. Καταλαβαίνω την οργή για ένα πολύνεκρο ναυάγιο, αλλά διακρίνω και τη μικροπολιτική πρόθεση.

Κανείς λιμενικός και κανείς δημόσιος λειτουργός δεν είναι τόσο διαταραγμένος ώστε να θέλει να πνίξει 500 δυστυχείς ανθρώπους που ταξίδευαν πάνω σε ένα σαπιοκάραβο από τη Λιβύη προς την Ιταλία και μάλιστα σε διεθνή ύδατα. Και κανείς δεν θα του έδινε τέτοια εντολή και μάλιστα από υπηρεσιακή κυβέρνηση. Το να έγιναν λάθη στη διαχείριση του δύσκολου συμβάντος είναι πιθανό. Το να μην εκτιμήθηκε σωστά η κατάσταση του σαπιοκάραβου, επίσης. Το να μην ήθελαν ρυμούλκηση οι επιβαίνοντες μιας και ο προορισμός του ήταν η Ιταλία, το πιθανότερο. Το να μην ήξεραν ούτε αυτοί το πόσο κινδύνευαν, το μόνο σίγουρο. Αλλιώς κανένας τους δεν θα έκανε αυτό το ταξίδι, με αυτόν τον τρόπο. Αλλά ό,τι συνέβη ή δεν συνέβη στα διεθνή ύδατα μας το αποκαλύψει μόνο το επίσημο πόρισμα. Και τότε θα αποδοθούν οι ευθύνες, αν βέβαια υπάρχουν.

Το πολύνεκρο, τραγικό ναυάγιο έφερε πάλι στην επικαιρότητα και δύο παράπλευρα θέματα. Το ένα είναι το διαχρονικό θέμα του «μεταναστευτικού» και το άλλο η πολιτική του εκμετάλλευση κατά το δοκούν. Και τα δύο δεν φαίνονται να έχουν λύση. Αλλά έχουν ενδιαφέρον κάποιες λεπτομέρειες.

Πολλές και ποικίλες είναι οι αιτίες του μεταναστευτικού. Δεν είναι μόνο πόλεμοι, φτώχεια, ανεργία, αυταρχικά καθεστώτα, κλιματική αλλαγή. Είναι και πολιτισμικά τα κίνητρα. Άνθρωποι του

τρίτου κόσμου θέλουν να έρθουν να ζήσουν στη Δυτική Ευρώπη. Να πάρουν ένα μερίδιο από τα πλούτη και να απολαύσουν τις ελευθερίες της. Η ύπαρξη του smart phone τα τελευταία χρόνια έπαιξε πολύ σημαντικό ρόλο, αφού τους αποκάλυψε έναν κόσμο τελείως διαφορετικό αλλά και πολύ πιο ελκυστικό από τον δικό τους. Οι συγκρίσεις του Πακιστάν και της Γαλλίας, για παράδειγμα, είναι καταλυτικές. Έλληνας διπλωμάτης σε χώρα της υποσαχάριας Αφρικής μού αφηγούνταν πριν 10 χρόνια ότι του έδειχναν στο smart phone τα Γκίλια Πεδία και του έλεγαν «θέλουμε μια βίζα για να πάμε εκεί». Εξάλλου, κανείς Πακιστανός ή Σομαλός δεν θέλει να πάει στην Ινδία, στην Κίνα ή στα Εμιράτα που υπάρχουν άφθονες δουλειές. Στην Ευρώπη θέλει να πατήσει. Και κάνει τα πάντα γι' αυτό. Ρισκάρει ακόμα και τη ζωή του.

Την ίδια στιγμή η απουσία μιας παγκόσμιας συμφωνίας για το μεταναστευτικό αναγκάζει τις χώρες πρώτης υποδοχής να αυτοσχεδιάζουν, ισορροπώντας ανάμεσα στη διάσωση και στην αποτροπή, στη φύλαξη των συνόρων και τους διεθνείς κανόνες δικαιωμάτων. Ο συνδυασμός όλων αυτών δίνει την ευκαιρία σε κυκλώματα οργανωμένου εγκλήματος, για τα οποία ελάχιστα γνωρίζουμε, να κάνουν χρυσές δουλειές. Δηλαδή, να στήνουν όλες αυτές τις επικίνδυνες αλλά προσοδοφόρες επιχειρήσεις, είτε από την ξηρά είτε από τη θάλασσα. Έτσι, ένα εκατομμύριο άνθρωποι έρχονται κάθε χρόνο στην Ευρώπη, με κάθε τρόπο, ενώ 2.000 πνίγονται στη Μεσόγειο. Η χώρα μας έχει και ένα πρόσθετο πρόβλημα να αντιμετωπίσει. Την εργαλειοποίηση του θέματος από την πλευρά της Τουρκίας υπό μορφή ενός ακήρυκτου, υβριδικού πολέμου. Τούτων δοθέντων, το πρόβλημα είναι απλά άλυτο. Οι άνθρωποι πάντα θα μεταναστεύουν, με οποιοδήποτε κίνητρο και κόστος, αναζητώντας καλύτερη τύχη. Και οι χώρες προορισμού τους θα προσπαθούν να ελέγξουν τη μετανάστευση χωρίς να πουλήσουν την ψυχή τους στον διάβολο. Χωρίς να παραβούν διεθνείς κανόνες.

Πολλοί αναλυτές προτείνουν ως λύση γενναία μέτρα οικονομικής ενίσχυσης των χωρών προέλευσης των μεταναστών, δηλαδή της Ασίας και της Αφρικής. Ήδη έχουν διατεθεί, μετά το 2015, πέντε δισεκατομμύρια ευρώ από την Ε.Ε. σε χώρες της Αφρικής με σκοπό τη δημιουργία θέσεων εργασίας, αλλά μόνο

το 10% αυτών έπιασαν τόπο. Αλήθεια, έχουμε εικόνα περί τίνος πρόκειται όταν μιλάμε για κυβερνήσεις αφρικανικών χωρών; Μπορεί κανείς να προβλέψει πού θα πάνε τελικά όλα αυτά τα χρήματα; Από την άλλη, το Πακιστάν είναι μια χρεοκοπημένη χώρα και στο Αφγανιστάν κυβερνούν οι Ταλιμπάν. Τι να κάνει η Ευρώπη; Να φέρει τη δημοκρατία και την ανάπτυξη στο Αφγανιστάν ή να υιοθετήσει το Πακιστάν; Ή μήπως να αλλάξει όλη την αφρικανική κουλτούρα; Ο συνδυασμός όλων των παραμέτρων του προβλήματος είναι που το καθιστούν άλυτο. Και αυτό ο πολίτης το ξέρει. Και επειδή το ξέρει δεν είναι διατεθειμένος να παρακολουθήσει την πολιτική του εκμετάλλευση αλά καρτ.

Συνεπώς, τι νόημα έχουν όλα αυτά που λέγονται για τη δήμευση κατάντια του δυτικού πολιτισμού, για την ντροπή της Ευρώπης, για το κολαστήριο που λέγεται Ελλάδα, για το λιμενικό που κάποτε έσωζε ανθρώπους και τώρα τους αφήνει να πνιγούν; Πόσο ανήθικη αλλά και πόσο άστοχη είναι όλη αυτή η απόπειρα της διεθνούς δυσφήμισης της χώρας μας από την οποία αντιπολιτευόμενοι παράγοντες, αλλά και ξένες δυνάμεις προσπαθούν να αποκομίσουν πολιτικά οφέλη; Πόσο άκυρα είναι όλα αυτά τα παραληρήματα εναντίον της Ελλάδας που δήμευσε εγκληματεί κατά της ανθρωπότητας, για Αιγαίο ως τάφο των μεταναστών και άλλα τέτοια χυδαία και μεγαλόστομα; Τίποτα δεν τους διδάξε το φιάσκο της «άταφης Μαρίας»;

Το ίδιο άκυρο όμως είναι και η άλλη πονηρή λύση που προτείνεται, δηλαδή το άνοιγμα των συνόρων. Η πατρίδα μας η Ελλάδα ως ανοχύρωτη χώρα. Αυτό ενθουσιάζει κάποιους ιδεοληπτικούς που φαντάζονται ότι η αύξηση του μουσουλμανικού στοιχείου θα αλλοιώσει τη χριστιανική Ευρώπη την οποία αισθάνονται ως απειλή των ελευθεριών τους. Αρέσει και στους ονειροπόλους μιας πανευρωπαϊκής προλεταριακής επανάστασης στην οποία οι εξαθλιωμένοι μετανάστες θα έχουν δήμευση πρωταγωνιστικό ρόλο. Αγνοώντας ότι όλοι αυτοί επιλέγουν την Ευρώπη ακριβώς για τον ακμαίο καπιταλισμό της και όταν ενσωματωθούν ψηφίζουν κυρίως συντηρητικά κόμματα. Μετανάστες είναι, δεν είναι κορόιδα. Και τέλος, τα ανοικτά σύνορα είναι η κρυφή ή και φανερή λαχτάρα κάθε πολίτη που μισεί την πατρίδα του. Και ελπίζει ότι αν ανοίξει τα σύνορά της όλο και κάτι κακό θα της συμβεί. Είμαστε υποχρεωμένοι να ζήσουμε με όλες αυτές τις απόψεις και ιδεοληψίες. Εξάλλου, αυτό είναι το τίμημα της φιλελεύθερης δημοκρατίας. Και το αλάτι της. Ευτυχώς έχουν γνώση οι φύλακες. **A**

**Ο,ΤΙ ΣΥΝΕΒΗ
Ή ΔΕΝ ΣΥΝΕΒΗ
ΣΤΑ ΔΙΕΘΝΗ ΥΔΑΤΑ
ΘΑ ΜΑΣ ΤΟ
ΑΠΟΚΑΛΥΨΕΙ
ΜΟΝΟ ΤΟ ΕΠΙΣΗΜΟ
ΠΟΡΙΣΜΑ**

ΟΙ ΕΚΛΟΓΕΣ ΤΟΥ ΤΙΚ-ΤΟΚ

Του ΒΑΣΙΛΗ ΒΑΜΒΑΚΑ

Όσο και αν τα κομματικά επιτελεία προσπαθούν να εφεύρουν θέματα και τεχνικές για να προσελκύσουν το ενδιαφέρον της κοινής γνώμης στην παρατεταμένη εκλογική περίοδο αυτού του καλοκαιριού, δεν τα καταφέρνουν. Στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης γίνονται απόπειρες αναζωπύρωσης παλιών και νέων παθών, αλλά οι αντιπαράθεσεις που εκκινούν δεν ξεπερνούν τα όρια του ιδεολογικού ανταρχειού του κάθε κόμματος. Το εκλογικό σώμα, ειδικά μετά την πρώτη εκλογική αναμέτρηση που έφερε τη «σοκαριστική» ηγεμονία της ΝΔ, βλέπει τις δεύτερες εκλογές ως μια διεκπαιρευτική διαδικασία, εν πολλοίς αχρείαστη. Φορολογία, μεταναστευτικό, μειονοτικό πρόβλημα μπαίνουν στην ατζέντα με τρόπο που ελάχιστα μπορεί να προκαλέσει το ενδιαφέρον ενός μη στρατευμένου πολιτικά ακροατηρίου, και σε κάθε περίπτωση τονίζοντας ότι έχουμε μπει ξανά σε έναν κύκλο πολιτικής συζήτησης για πραγματικά σημαντικά προβλήματα και όχι εικονικά (όπως την εποχή των μνημονίων).

Εάν υπάρχει ένα στοιχείο, τουλάχιστον σε επίπεδο επικοινωνίας, που διαφοροποιεί κάπως τα πράγματα σε επίπεδο διαμεσο-λάβνης του πολιτικού μηνύματος και όχι τόσο στο περιεχόμενό του, αυτό σίγουρα είναι η πλατφόρμα του Tik-Tok. Debate, πολιτικές διαφημίσεις, πολιτικές συγκεντρώσεις γίνονται για να γίνονται. Αντίθετα στο Tik-Tok φαίνεται η προσπάθεια πολιτικών αρχηγών και επιτελείων να βγουν λίγο από το echo chambers τους και να απευθυνθούν στο αδιάφορο, για τον πολιτικό διάλογο κοινό, και ιδίως στις νεαρότερες ηλικίες.

Το ίδιο το μέσο θα μπορούσε να πει κανείς ότι είναι μια μικρή τομή στη μέχρι τώρα ιστορία των μέσων κοινωνικής δικτύωσης και έτσι αναγκάζει το πολιτικό προσώπο σε μια μετάλλαξη της πολιτικής επικοινωνίας του. Η τομή που φέρνει το Tik-Tok είναι ότι μετά τη βασιλεία του Instagram και της ωραιοποιημένης ή μη φωτογραφικής πόζας που αυτό καλούσε τους χρήστες του να πάρουν, μετά τη σταθερή πολωτική λειτουργία του Twitter, τώρα έρχεται ένα μέσο που επαναφέρει ένα άλλο ζητούμενο: αυτός μιας μικρής, σημαντικής ή ασήμαντης, εξατομικευμένης εξιστόρησης. Το (κινέζικο) Tik-Tok παρά τις σκοτεινές περιοχές στις οποίες κινείται (γι' αυτό σε αρκετές χώρες έχει απαγορευτεί η χρήση του) επαναφέρει αυτό που σε μεγάλο βαθμό το Facebook είχε εισαγάγει στην εξατομικευμένη ε-

πικοινωνία, τη συντομευμένη και κατακερματισμένη αφήγηση. Και μάλιστα η επιστροφή αυτή γίνεται με τον δυναμικό τρόπο όχι του γραπτού αλλά του οπτικο-ακουστικού λόγου, του βίντεο.

Στο Tik-Tok συγχωνεύονται μια σειρά από μορφές επικοινωνίας που ήδη έχουν αναπτυχθεί και μεταπλάθονται σε ένα καινούργιο «μήνυμα». Η κουλτούρα της διαφήμισης (σποτ και τρέιλερ), η κουλτούρα του YouTube, η κουλτούρα του stand up και διαδικτυακού comedy, η κουλτούρα των gifs έρχονται και δένουν με ένα άναρχο τρόπο και αναμεσοποιούνται, δηλαδή παράγουν ένα καινούργιο αποτέλεσμα ιδιαίτερα εθιστικό για τους χρήστες του Tik-Tok, αφού αυτό πετυχαίνει τουλάχιστον δύο στόχους ταυτόχρονα: μικρή αφηγηματικότητα αλλά και μη δεσμευτικότητα (παροδικότητα), διαδραστικότητα αλλά και μικροδημιουργικότητα, δυνατότητα σοβαρής δήλωσης (statement) αλλά και ταυτόχρονη υπονόμησή της μέσω οπτικο-ακουστικού χιούμορ.

Η εξέλιξη της «γλώσσας» των μέσων κοινωνικής δικτύωσης μέσα από την πλατφόρμα του Tik-Tok είναι εμφανέστατη. Δεν μιλάμε για ένα εντελώς καινούργιο κώδικα, αφού προφανέστατα στηρίζεται σε προγενέστερους, αλλά για μια νέα

σύνθεσή τους που για να μπορέσεις να την χρησιμοποιήσεις αποτελεσματικά θα πρέπει να την έχεις κατανοήσει και να έχεις τις τεχνικές γνώσεις να την αξιοποιήσεις. Εδώ είναι που σε μεγάλο βαθμό τα ελληνικά κομματικά επιτελεία στην πλειονότητά τους υστερούν με τρόπο εξόφθαλμο.

Στις περισσότερες περιπτώσεις οι πολιτικοί αρχηγοί έρχονται να «περάσουν» μέσα από το Tik-Tok τα μηνύματα που έχουν ήδη αρθρώσει σε άλλα πεδία/μέσα. Ομιλίες σε συγκεντρώσεις, συνεντεύξεις σε τηλεοπτικούς σταθμούς ή YouTubers, απλές δηλώσεις ή απαντήσεις με μορφή διαγέλματος, μπαίνουν στο προσωπικό τους λογαριασμό στο Tik-Tok αγνοώντας ότι αυτό έχει εφευρεθεί επί της ουσίας για να υπερβεί παλιούς τρόπους επικοινωνίας και όχι να τους υποδεχτεί σχεδόν αμετάλλακτους.

Οι περιπτώσεις των λογαριασμών του Αλέξη Τσιπρα, του Νίκου Ανδρουλάκη, του Γιάννη Βαρουφάκη λίγο πολύ ακολουθούν αυτή τη στρατηγική της μετάγγισης του παρελθόντος στο παρόν με αποτέλεσμα

τουλάχιστον στο επίπεδο της πολιτικής εικόνας να μην παράγουν τίποτα ελκυστικό (ή σε ορισμένες περιπτώσεις να παράγουν και αρνητικό αποτέλεσμα).

Το ακριβώς αντίθετο συμβαίνει στην περίπτωση του λογαριασμού του Κυριάκου Μητσοτάκη. Αυτός –και το πολύ καταρτισμένο από ό,τι φαίνεται επιτελείο του– επέλεξε εξ αρχής να μετατρέψει το Tik-Tok σε μέσο πληροφόρησης των ακολούθων του για το «παρασκήνιο» της προεκλογικής του εκστρατείας. Γνωρίζουμε ότι σχεδόν το σύνολο της δημοφιλούς πολιτικής μυθοπλασίας στις μέρες μας έχει ακριβώς τον ίδιο στόχο, να περιγράψει το πώς «στήνεται» ένα πολιτικό μήνυμα, το πώς προκύπτει μια πολιτική επιλογή και όχι τόσο το ποια είναι αυτή.

Το Tik-Tok του Κυριάκου Μητσοτάκη δεν κάνει μόνο αυτό βέβαια. Τα περισσότερα βίντεο του έχουν σκηνοθετηθεί με τέτοιο τρόπο ώστε να είναι σύντομα, περιεκτικά αλλά και να αξιοποιούν με χαριτωμένο και εικονογραφικά ενδιαφέροντα τρόπο τον κλασικό

προγραμματικό λόγο που ένας πολιτικός αναγκαστικά θα διατυπώσει προεκλογικά. Εδώ ο γραπτός λόγος έρχεται να συμπληρώσει με ένα σχεδόν καρτουνίστικο γραφιστικό τρόπο τον προφορικό. Άλλωστε ο αρχηγός της ΝΔ δεν διστάζει να στραπατσάρει ελαφρώς την εικόνα του δείχνοντας και περιγράφοντας αμήχανες στιγμές του στην προεκλογική περίοδο (π.χ. το πόσο δεν του αρέσουν τα κεράσματα ρακής, τα λουλούδια που δίνει στη γυναίκα του μετά τις περιοδείες ή το ατυχές χτένισμά του). Χιούμορ και αυτοσαρκασμός για πρώτη φορά ίσως παριστούν τόσο πολύ στον λόγο ενός έλληνα πολιτικού αρχηγού κι αυτό δεν είναι μόνο γιατί αυτός είναι επιδεκτικός σε αυτό αλλά γιατί το ίδιο το μέσο το επιβάλλει.

Υπάρχουν φυσικά και σκηνές από συνεντεύξεις, ομιλίες και απλές δηλώσεις αλλά αυτές δεν είναι ο κανόνας. Ο κανόνας είναι μια προσπάθεια επικοινωνίας με το κοινό του Tik-Tok στη δική του «γλώσσα». Μια προσπάθεια που αποτελεί μια νέα φάση της επικοινωνίας εξοικειώσης του πολιτικού με το κοινό στο οποίο απευθύνεται. Και που έρχεται να επιβεβαιώσει όχι μια αίσθηση μεταφυσικής χαρισματικότητας αλλά την ίδια τη σκηνοθετική διάσταση του πολιτικού λόγου, την αποκάλυψη πτυχών (σοβαρών και αστειών) του πολιτικού παιχνιδιού. **■**

Ο ΑΡΧΗΓΟΣ ΤΗΣ ΝΔ ΔΕΝ ΔΙΣΤΑΖΕΙ ΝΑ ΣΤΡΑΠΑΤΣΑΡΕΙ ΤΗΝ ΕΙΚΟΝΑ ΤΟΥ ΔΕΙΧΝΟΝΤΑΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΓΡΑΦΟΝΤΑΣ ΑΜΗΧΑΝΕΣ ΣΤΙΓΜΕΣ ΤΟΥ ΣΤΗΝ ΠΡΟΕΚΛΟΓΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟ

**APEROL
SPRITZ**

**ΤΟ ΜΠΑΡ
ΤΟΥ
ΒΑΓΓΕΛΗ**

**Μαζί
ανακαλύπτουμε
το πρώτο κεφάλαιο
του βιβλίου
«Happy Hour»**

Βρες το βιβλίο [εδώ](#)

Μπορεί η ζωή και οι ανθρώπινες σχέσεις να χωρέσουν σε ένα μπαρ; Μπορεί ένα σύμπαν να συμπυκνωθεί σε ένα ποτό που σερβίρεται στην μπάρα; Ένα καλό μπαρ, μια καλή παρέα και ένα καλό ποτό αποτελούν ένα τρίπτυχο που δεν χάνει ποτέ. Στη λίστα αυτή έρχεται να προστεθεί και ένα καλό βιβλίο. Το νέο μυθιστόρημα της Σαρίτας Χαϊμ με τον τίτλο «Happy Hour» από τις εκδόσεις Μίνωας, εκτυλίσσεται στο μπαρ του Βαγγέλη, όπου διαφορετικοί άνθρωποι μοιράζονται τις ιστορίες τους γεμάτες αλήθεια και βαθύ συναίσθημα. Καθημερινοί ήρωες που βρίσκουν απρόσκοπτα τον δρόμο που οδηγεί στην καρδιά μας. Πρωταγωνιστές σε αυτό το κεφάλαιο είναι ο Βαγγέλης και το μπαρ του με όλες τις ιστορίες που «κρύβει» καλά στην κάβα του.

Ένα μήνα τώρα το μαγαζί του ήταν κλειστό. Αν ήταν ποτέ δυνατόν. Ποιο; Το μαγαζί του που μάζεψε όλη την Αθήνα. Που είχαν να το λένε όλοι ότι ήταν το καλύτερο μπαράκι της περιοχής. Σήμερα όμως, εκείνος ήταν μια όρθια κινούμενη κηδεία. Σκέτη παραφωνία. Έριξε μια ματιά δεξιά και αριστερά σαν κανένας καταζητούμενος εγκληματίας και με το ένα χέρι ξεκλείδωσε ταχυδακτυλουργικά την πόρτα του μπαρ, ενώ με το άλλο ξεκόλλησε στα γρήγορα το χαρτί. Του το έπαιρναν το μαγαζί του Βαγγέλη, αυτό ήταν. Βούλιαζε μέσα σε μια τρικυμισμένη θάλασσα ανεξόφλητου χρέους. Στις αρχές δεκαετίας του '90, τότε που πρωτοάνοιξε αυτό το μπαρ, τα πράγμα-

τα ήταν διαφορετικά. Ένδοξες εποχές. Όλη η αφρόκρεμα της Αθήνας, ήξερε τον Βαγγέλη με το μικρό του. Περασμένα μεγαλεία. Χιλιάδικα που μετατράπηκαν σε πενηντάλεπτα. Το κάποτε όλο ζωή μπαρ, τώρα μύριζε κλεισούρα, καπνό και ανθρώπινη επαφή. Γιατί οι τοίχοι εξακολουθούσαν να είναι ζωντανοί ακουστικοί πόροι. Οι ίδιοι που ρούφηξαν γουλιά γουλιά μέχρι τον πάτο το ποτηριού τα τελευταία λόγια. Δεν ήταν μόνος του σε όλο αυτό. Είχε πλάι του τρεις ανθρώπους πιστούς. Αρχικά, τη Μάνια, τη σερβιτόρα-ηθοποιό με τα κόκκινα μαλλιά σαν φλόγα, που έγιναν εραστές. Ύστερα, τον Αχάν, το νεαρό Μπαγκλαντεσιανό με το πιο αστραφτερό χαμόγελο που έκανε τη λάντζα και τέλος την Ιωσηφίνα με το δυσεπίλυτο αίνιγμα της ύπαρξής της που καθάριζε το μαγαζί. Και από την άλλη ο Άρης, ο ενοχλητικός, υπεροπτικός και συχνός πελάτης που πρότεινε στον Βαγγέλη συνεργασία, για να τον «σώσει» από την κατρακύλα, από το πιάμα όλου του κόσμου. Θα τη δεχτεί άραγε ο Βαγγέλης;

Νίκος Ανδρουλάκης

«Καλώ τους
προοδευτικούς
πολίτες σε ένα
κοινωνικό και
πολιτικό ρεύμα
πλειοψηφίας»

Του ΛΟΥΚΑ ΒΕΛΙΔΑΚΗ

«Σ

τόχος μας είναι να αποκτήσει επιτέλους η χώρα αξιόπιστη αντιπολίτευση. Που θα είναι σκληρή εκεί που πρέπει, αλλά θα συναινεί όπου θεωρεί ότι είναι εθνικά αναγκαίο», τονίζει ο πρόεδρος του ΠΑΣΟΚ, Νίκος Ανδρουλάκης, σε συνέντευξή του στην ATHENS VOICE. Αφού επισημαίνει τις διαφορές του κόμματός του, τόσο από τη ΝΔ όσο κι από τον ΣΥΡΙΖΑ, υπογραμμίζει ότι δεν υπάρχει κίνδυνος ακυβερνησίας, αλλά κίνδυνος «μιας ανεξέλεγκτης μονοκρατορίας που θα λειτουργήσει μόνο υπέρ των μεγάλων και ισχυρών και εις βάρος των λαϊκών συμφερόντων». Και προσθέτει ότι «σε αυτό τον κίνδυνο ένα ισχυρό ΠΑΣΟΚ θα αποτελέσει ανάχωμα».

— **Με αφορμή την τραγωδία της Πύλου, θα ήθελα τη θέση του ΠΑΣΟΚ για το μεταναστευτικό-προσφυγικό. Εσείς τι διαφορετικό θα κάνατε στη διαχείριση και δη σε περιπτώσεις όπως τα γεγονότα στον Έβρο, το 2020; Είστε υπέρ του φράχτη;**

Πρόκειται για μία ανείπωτη τραγωδία, από τις μεγαλύτερες που έχουν συμβεί στη Μεσόγειο. Ο αρμόδιος υπουργός οφείλει να ξεκαθαρίσει την κατάσταση. Να πει ακριβώς ποιες ήταν οι ενέργειες της Ελλάδας από τη στιγμή που ήρθε σε γνώση της κυβέρνησης η συγκεκριμένη, επικίνδυνη για τη ζωή αυτών των ανθρώπων, κατάσταση. Όμως το πολύνεκρο ναυάγιο έξω από την Πύλο και η εργαλειοποίηση του ανθρώπινου πόνου από τον κ. Ερντογάν είναι δύο πολύ διαφορετικά θέματα, και δεν πρέπει να συγχέονται. Στον Έβρο είχαμε μία οργανωμένη προσπάθεια από την Τουρκία να εκβιάσει την Ευρώπη. Μην ξεχνάτε ότι ήμασταν το κόμμα που ξεκίνησε την κατασκευή του φράχτη στον Έβρο και διαχρονικά στηρίζαμε την επέκτασή του – με ή χωρίς ευρωπαϊκά χρήματα. Όμως είναι λαϊκίστικη προσέγγιση να θεωρείται ότι ο φράχτης είναι η λύση. Είναι το μέσο για την προστασία των συνόρων μας από υβριδικές απειλές.

Ο κ. Μητσοτάκης εκμεταλλεύεται επικοινωνιακά τις καταστάσεις. Για την εξυπηρέτηση των μικροκομματικών του συμφερόντων ανέδειξε ως κύριο ζήτημα την κατασκευή και χρηματοδότηση του φράχτη για να κρύψει την αδυναμία του να πείσει τις υπόλοιπες συντηρητικές δυνάμεις της Ευρώπης για την αναθεώρηση του Κανονισμού «Δουβλίνο III».

Είναι χαρακτηριστικό ότι η Νέα Δημοκρατία πανηγυρίζει για το κείμενο του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, που ο κανόνας για την πρώτη χώρα εισόδου παραμένει και ο μηχανισμός αλληλεγγύης προβλέπει μόλις 30.000 μετεγκαταστάσεις, οι οποίες δεν είναι καν υποχρεωτικές, όταν μόνο πέρυσι είχαν κατατεθεί 960.000 αιτήσεις.

Απαιτείται, λοιπόν, ένα άλλο μοντέλο διαχείρισης. Εμείς, ως σοσιαλιστές, προτείνουμε όταν κάποιος μπαίνει στην Ευρώπη, η αίτηση ασύλου να γίνεται στο σύνολο των χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Στις περιπτώσεις που η κρίση είναι θετική, να υπάρχει ένας μόνιμος μηχανισμός μετεγκατάστασης για όλα τα κράτη μέλη βάσει κριτηρίων πληθυσμού, οικονομικής κατάστασης, ανεργίας, ώστε να μην υπάρχουν κοινωνικές εντάσεις.

— **Κατά την προεκλογική περίοδο του Μαΐου, ελάχιστα αναφέρθηκε το θέμα των υποκλοπών. Στην προεκλογική περίοδο του Ιουνίου, σχεδόν καθόλου. Αναμένεται να ξεχαστεί πλήρως;**

Θα αντέτεινα ότι στη διάρκεια της προηγούμενης προεκλογικής περιόδου είχαμε τη δημόσια παραδοχή του Κυριάκου Μητσοτάκη ότι δεν είμαι «εθνικός κίνδυνος». Δεν περίμενα τη δική του διαβεβαίωση προφανώς, αλλά θα σας καλούσα να αναλογιστείτε τις ανυπόστατες συκοφαντίες που δέχτηκα από το ψηφιακό παρακράτος της ΝΔ. Όπως γνωρίζετε, έχω προσφύγει τόσο στην ελληνική όσο και στην ευρωπαϊκή δικαιοσύνη και από αυτές αναμένω να κάνουν τη δουλειά τους. Συνεπώς, το πλήγμα στο κράτος δικαίου, τα ανθρώπινα δικαιώματα και τις ελευθερίες των πολιτών, δεν μπορεί να ξεχαστεί ποτέ. Ο ελληνικός λαός πρέπει να μάθει την αλήθεια.

Το σκάνδαλο των υποκλοπών φέρει τη σφραγίδα του στενού επιτελείου του κ. Μητσοτάκη. Χρησιμοποίησαν, όπως έχω ξαναπεί, «πυρηνικά όπλα» παρακολούθησης εις βάρος πολιτικών τους αντιπάλων και άλλων προσώπων. Η Ελλάδα είναι στον πυρήνα της Ευρωπαϊκής Ένωσης και είμαστε κατηγορηματικοί για ζητήματα δημοκρατίας, σεβασμού των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και του κράτους δικαίου.

— **Γιατί χαρακτηρίζετε «επικίνδυνο σενάριο την παντοδυναμία της Νέας Δημοκρατίας»; Οι πολίτες δεν θα αποφασίσουν;**

Η παντοδυναμία της Νέας Δημοκρατίας θα οδηγήσει σε ασυδοσία και αλαζονεία. Τα σημάδια έχουν ήδη

φανερί. Η κυβέρνηση του κ. Μητσοτάκη υπονόμωσε το κοινωνικό κράτος, υποβάθμισε συνειδητά το ΕΣΥ, απαξίωσε το δημόσιο σχολείο, επιβάρυνε τη μεσαία τάξη και τους ευάλωτους με 5 δισεκ. ευρώ επιπλέον έμμεσους φόρους. Παράλληλα, αντιμετώπισε το κράτος ως λάφυρο με απευθείας αναθέσεις δισεκατομμυρίων, χαριστικές τροπολογίες για τους ημέτερους και χιλιάδες προσλήψεις μετακλητών και το σκάνδαλο των υποκλοπών που εξέθεσε τη χώρα διεθνώς. Η κατάσταση αυτή δεν μπορεί να συνεχιστεί.

Ο κίνδυνος δεν είναι η ακυβερνησία γιατί το αποτέλεσμα της προηγούμενης κάλπης είναι σαφές. Ο κίνδυνος είναι μια ανεξέλεγκτη παντοδυναμία που θα λειτουργήσει μόνο υπέρ των μεγάλων και ισχυρών και εις βάρος των λαϊκών συμφερόντων. Σε αυτό τον κίνδυνο ένα ισχυρό ΠΑΣΟΚ θα αποτελέσει ανάχωμα. Θα είναι η αξιόπιστη, σύγχρονη και προοδευτική αντιπολίτευση απέναντι στη Νέα Δημοκρατία. Για να μην έχουμε μια από τα ίδια. Για να μην παραμείνει η πατρίδα μας καθηλωμένη στο σύστημα εξουσίας του κ. Μητσοτάκη.

— **Ανάμεσα στις δύο εκλογικές αναμετρήσεις επιδιώκετε να γίνετε κόμμα της αξιωματικής αντιπολίτευσης. Τι σας διαφοροποιεί από τον ΣΥΡΙΖΑ;**

Όπως σας είπα ο στόχος μας είναι να αποκτήσει επιτέλους η χώρα αξιόπιστη αντιπολίτευση. Που θα είναι σκληρή εκεί που πρέπει αλλά θα συναίνει όπου θεωρεί ότι είναι εθνικά αναγκαίο. Έτσι θα πορευτεί το ΠΑΣΟΚ μετά τις 25 Ιουνίου. Είτε είμαστε δεύτερο είτε τρίτο κόμμα, θα λειτουργήσουμε ως μια ισχυρή αξιωματική αντιπολίτευση, που δεν θα αφήσει χωρίς έλεγχο την κυβερνητική πλειοψηφία και θα αγωνίζεται δίπλα στον λαό για καλύτερες μέρες.

Εμείς δεν λογαριάσαμε ποτέ το πολιτικό κόστος, ούτε διστάσαμε να βάλουμε το εθνικό συμφέρον πάνω από το κομματικό. Ο ΣΥΡΙΖΑ προτίμησε τη σειρά αντιπολίτευση. Με υποσχέσεις για σεισάχθεια, ενώ παρέδιδε τα κόκκινα δάνεια στα funds. Με προεκλογικό σύνθημα το «δικαιοσύνη παντού», ενώ κρατούσε στα ψηφιδέλια του τον Νίκο Παππά, που καταδικάστηκε 13-0 από το ειδικό δικαστήριο. Που μπροστά στο μικροκομματικό τους συμφέρον δεν δίστασαν να καταψηφίσουν την τροπολογία, που εμπόδιζε την κάθοδο των νεοαζι δολοφόνων του Παύλου Φύσσα στις εκλογές, μόνο και μόνο για να ψαρέψουν στη συνέχεια σε θολά νερά. Με τα επικίνδυνα αφηγήματα περί «Πρεσπών του Αιγαίου».

Τώρα όμως ο λαός θέλει προοπτική, ελπιδοφόρο λόγο και όχι ανακύκλωση της μιζέριας. Ο κ. Τσίπρας δεν έχει στρατηγική. Έχει αποτύχει και ως κυβέρνηση και ως αντιπολίτευση. Δεν έχει τίποτα να προσφέρει γι' αυτό και καλώ όλους τους δημοκράτες και προοδευτικούς πολίτες, που κατά καιρούς έκαναν άλλες επιλογές, να ενώσουν τις δυνάμεις τους μαζί μας. Να δουλέψουμε μαζί για να συγκροτήσουμε το νέο κοινωνικό και πολιτικό ρεύμα πλειοψηφίας, που έχει εγυφθεί για τις αλλαγές που έχει ανάγκη η χώρα μας.

Ο ΣΤΟΧΟΣ ΜΑΣ ΕΙΝΑΙ
ΝΑ ΑΠΟΚΤΗΣΕΙ
ΕΠΙΤΕΛΟΥΣ Η ΧΩΡΑ
ΑΞΙΟΠΙΣΤΗ
ΑΝΤΙΠΟΛΙΤΕΥΣΗ

— **Λέτε ότι είστε ο πραγματικός αντίπαλος της ΝΔ. Αυτό πώς μπορείτε να το ορίσετε με ιδεολογικές παραμέτρους προσαρμοσμένες στις ανάγκες της εποχής, πέραν δηλαδή από την ιστορική αναφορά στο δίπολο ΠΑΣΟΚ-ΝΔ; Ποιες είναι οι πραγματικές διαφορές σας σε επίπεδο αντίληψης των πραγμάτων;**

Το ΠΑΣΟΚ είναι κόμμα της ευρωπαϊκής σοσιαλδημοκρατίας και ο βασικός εκφραστής της προόδου και της κεντροαριστεράς στη χώρα, απέναντι στη συντήρηση της ΝΔ. Οι διαφορές μας με τη ΝΔ είναι ιδεολογικές, ιστορικές, αλλά αφορούν και το πού θέλουμε να πάει η χώρα. Προσβέουμε ένα διαφορετικό μοντέλο ανάπτυξης με οφέλη για όλους, μια ισχυρή και σύγχρονη κοινωνική πολιτική που μειώνει τις ανισότητες και ένα κράτος που χειραφετεί και δεν καθιστά όμηρο τον πολίτη. Πρώτα απ' όλα, η ανάγκη στήριξης του ΕΣΥ αναδεικνύεται ως το κεντρικό ζήτημα που αντικατοπτρίζει τις αγεφύρωτες διαφορές μεταξύ μας. Η ΝΔ ποτέ δεν πίστεψε στο ΕΣΥ και γι' αυτό δεν το στήριξε ούτε κατά τη διάρκεια της πανδημίας και αποδόμησε τον δημόσιο χαρακτήρα του.

Είναι δυνατόν στο νοσοκομείο Παπανικολάου της Θεσσαλονίκης 3.500 συμπολίτες μας να περιμένουν στις λίστες της ντροπής για ένα χειρουργείο; Αρνήθηκε να κατευθύνει τους αναγκαίους πόρους από το Ταμείο Ανάκαμψης –εμείς προτείνουμε το 8% με 10% των συνολικών πόρων– στην ενίσχυση της Δημόσιας Υγείας. Δεύτερο ζήτημα που σχετίζεται και με το κοινωνικό κράτος είναι οι ανισότητες. Ο ελληνικός λαός πληρώνει τις δεύτερες υψηλότερες δαπάνες υγείας στην Ε.Ε. και είναι αντιμέτωπος με υψηλό κόστος στέγασης. Γι' αυτό προτείνουμε τη δημιουργία δεξαμενής 150.000 κοινωνικών κατοικιών με φθινό νοίκιο.

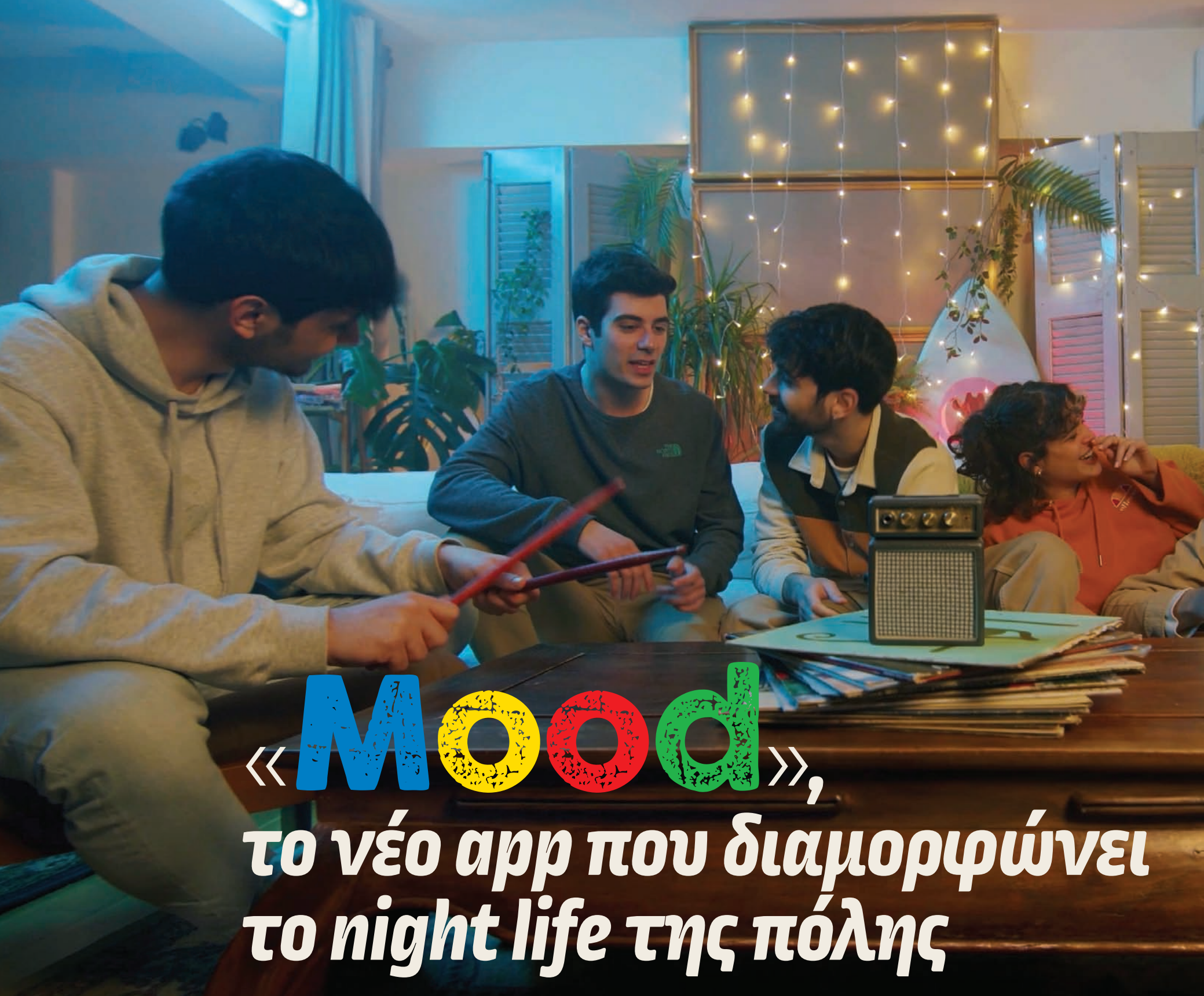
Παράλληλα, το φορολογικό σύστημα που προτείνουμε βρίσκεται στον αντίποδα των πολιτικών επιλογών της ΝΔ που ευνοεί τον μεγάλο πλούτο. Προτείνουμε μείωση του ΦΠΑ στα βασικά αγαθά για να προστατεύσουμε τη μεσαία τάξη και τους πιο αδύναμους Έλληνες, τους οποίους η ακρίβεια οδηγεί σε απελπισία για όσο διάστημα διαρκεί η κρίση. Μείωση της φορολογίας στις οικογένειες με δύο παιδιά για να αντιμετωπίσουμε το δημογραφικό. Έχετε υπόψη σας ότι οι φορολογικοί συντελεστές μεταξύ οικογενειών με παιδιά και χωρίς διαφέρουν μόλις κατά 3 μονάδες, όταν για παράδειγμα στην Πορτογαλία υπερβαίνουν τις 10; Προτείνουμε επίσης το αφορολόγητο όριο των 800.000 ευρώ για τις γονικές παροχές ανά παιδί, διότι δεν είναι κοινωνική δικαιοσύνη να μη φορολογείται η μεταβίβαση περιουσίας έως 4,8 εκατομμύρια ευρώ, όπως καθιέρωσε η κυβέρνηση της ΝΔ.

— **Τέλος, θα ήθελα ένα σχόλιο για τη νέα θητεία Ερντογάν. Εκτιμάτε ότι θα συνεχίσει στο ίδιο τέμπο, με λεκτικές απειλές, ή θα ακολουθήσει αποκλιμάκωση της έντασης;**

Αυτό είναι κάτι που απομένει να δούμε. Δεν είναι η χώρα μας που προκαλεί. Πάγια θέση μας είναι η επίτευξη συνθηκών καλής γειτονίας που θα βασίζεται στον σεβασμό του διεθνούς δικαίου και των κυριαρχικών δικαιωμάτων μας.

Παράλληλα, πρέπει να γίνει σαφές εντός αλλά και εκτός ότι τα σύνορά μας δεν είναι μόνο ελληνοτουρκικά, είναι και ευρωτουρκικά. Δεν επιτρέπεται οι Ευρωπαίοι εταίροι μας να συνεχίζουν να πωλούν όπλα στην Τουρκία όσο οι προκλήσεις και οι αμφισβητήσεις των κυριαρχικών μας δικαιωμάτων συνεχίζονται.

Στηρίζαμε όλες τις προσπάθειες ενίσχυσης της αποτρεπτικής ικανότητας της χώρας. Δεν είναι όμως ούτε οικονομικά ούτε κοινωνικά βιώσιμο να μπούμε σε ένα νέο ράλι εξοπλισμών με τις ίδιες χώρες να πωλούν όπλα και σε εμάς και στην Τουρκία. Γι' αυτό θεωρώ προτεραιότητα, όχι μόνο το εμπάργκο όπλων, αλλά και την ανάπτυξη μιας ενιαίας εξωτερικής πολιτικής της Ευρώπης και τη δημιουργία του Ευρωστρατού, ώστε τα ευρωπαϊκά σύνορα να είναι το ίδιο ασφαλή από τη Φινλανδία και την Εσθονία μέχρι την Ελλάδα και την Κύπρο. **A**

«MOOD», το νέο app που διαμορφώνει το *night life* της πόλης

Η ομάδα του «Mood» μάς μιλά για το πώς το επαναστατικό τους app διαμορφώνει το nightlife και τη μουσική βιομηχανία

Της ΜΑΡΙΝΑΣ ΑΝΔΡΙΩΤΑΚΗ - Φωτό: Enigmatic films

Είστε φαν του **bar hopping**, αλλά δεν μπορείτε να διαλέξετε ποιο θα είναι το επόμενο μαγαζί που θα πάτε; Ψάχνετε νέα στέκια και νέα events στην πόλη; Θέλετε να μην κάνετε Shazam πλέον στα μαγαζιά για το τραγούδι που παίζει, αλλά να ανακαλύψετε κομμάτια έχοντας πρόσβαση σε όλες τις playlists όλων των μαγαζιών; Βρήκαμε το νέο app που θα ανοίξεις κάθε μέρα πριν βγεις και λέγεται «Mood», δηλαδή «*Music Of Our Desire*». Το app περιλαμβάνει περίπου 50 μαγαζιά με τη μουσική τους για οδηγό, και πίσω από αυτή τη φρέσκια ιδέα βρίσκεται ένα ακόμα πιο ενδιαφέρον team. Βρεθήκαμε με τον CEO **Δημήτρη Κορνινό**, καθώς και άλλα δύο ιδρυτικά μέλη, την **Ειρήνη Χουβαρδά** και τον **Νίκο Μαρκάκη**, και αρχίσαμε να ξετυλίγουμε το νήμα της ιστορίας τους.

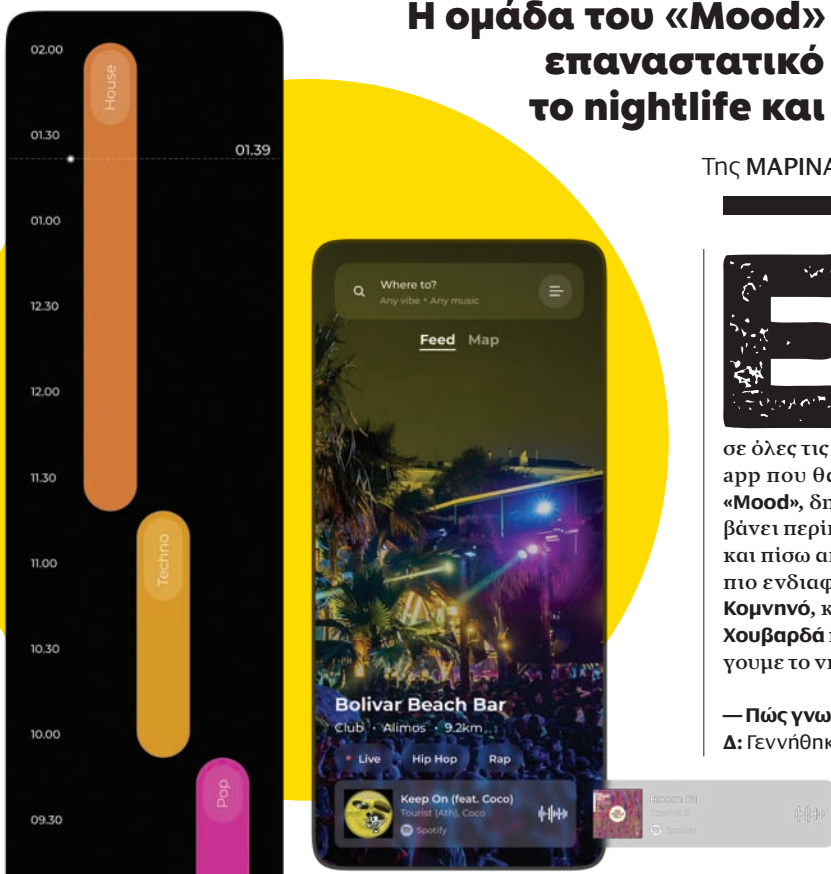
— Πώς γνωριστήκατε και πώς ξεκίνησε το «Mood»;
Δ: Γεννήθηκε και μεγάλωσε στη Μυτιλήνη, σε αντίθεση με τα

υπόλοιπα παιδιά που είναι από την Αθήνα, και όταν μετακόμισα εδώ για να σπουδάσω πραγματικά καώθηκα. Έτσι γεννήθηκε η ιδέα, ή μάλλον πιο πολύ η ανάγκη για ένα τέτοιο app στο μυαλό μου. Η πρώτη που γνώρισα ήταν η Ειρήνη, περίπου 4 χρόνια πριν, ταίριαξε τόσο πολύ ο τρόπος σκέψης μας, ακόμα και τα ενδιαφέροντά μας, όντας και οι δύο μουσικοί που ένιωσα ότι μπορώ να μοιραστώ το όραμά μου. Μετά μπήκε στην παρέα μας και ο Νίκος, ένας από τους πιο ικανούς ανθρώπους που έχω γνωρίσει, και μας οργάνωσε.

Ε: Ήμασταν δύο άνθρωποι που ονειρεύονταν, και ο Νίκος μάς έδωσε τα θεμέλια που χρειαζόμασταν.

Δ: Γενικότερα το να βρεις τον τέλειο συνδυασμό για την ομάδα, και τις σωστές ισορροπίες, είναι ίσως από τις μεγαλύτερες προκλήσεις που αντιμετωπίσαμε. Για να πάει μπροστά μια ιδέα και ένα project θέλει άτομα που έχουν τη νοοτροπία του «θέλω να δουλέψω» και να το πιστεύουν, ειδικότερα για εμάς που ξεκινήσαμε μέσα στον covid – μια εποχή που δεν ενδείκνυται για νυχτερινή ζωή. Εμείς, όμως, κάναμε υπομονή και αξιοποιήσαμε θετικά τον χρόνο αυτό για να εξελίξουμε την τεχνολογία μας. Τον τελευταίο έναν χρόνο έχουν προστεθεί και άλλα δύο μέλη, ο Αδωνις, ο υπεύθυνος δηλαδή του τεχνικού τομέα, και ο Γιώργος, ο θεός του multitasking.

Ε: Ναι χωρίς πλάκα, ο Γιώργος μπορεί να γράφει κώδικα, να πίνει καφέ και να παίζει σκάκι ταυτόχρονα. Με λίγα λόγια, είναι μια διάνοια.

(από αριστερά)
Πύργος Συρόγιαννης,
Ειρήνη Χουβαρδά,
Δημήτρης Κομνηνός,
Νίκος Μαρκάκης,
Άδωνις Τσεριώτης

— Από ποιους απαρτίζεται το «Mood» και γιατί έχετε ένα συγκεκριμένο τρόπο που συστήνεστε στα social media;

E: Ο Δημήτρης είναι ο visionary, γιατί ως αυτός που είχε πρώτος την ιδέα μάς εμπνέει με το όραμά του. Ο Νίκος είναι ο structured, γιατί έχει τέλεια δόντια!

N: Βασικά ασχολούμαι πέραν των άλλων, με τους αριθμούς, τα excel, τα λογιστικά και όλα όσα βρίσκουν οι άλλοι βαρετά, αλλά είναι απολύτως αναγκαία. Το αστέιο της υπόθεσης είναι ότι είμαι ηλεκτρολόγος μηχανικός, αλλά δεν έχω γράψει ούτε μια γραμμή κώδικα στο «Mood».

E: Εγώ το creative mastermind, γιατί επιμελούμαι το visual identity –το branding και τα social δηλαδή περνάει από το χέρι μου– και γενικότερα ασχολούμαι δημιουργικά με το πώς να γίνει καλύτερη η εμπειρία κάθε χρήστη.

Δ: Δική της ιδέα ήταν και αυτοί οι χαρακτηρισμοί. Ο Άδωνις, λοιπόν, είναι ο curious, γιατί βρίσκει νέες τεχνολογίες, λατρεύει να διαβάζει κώδικα και είναι και ο μόνος που γράφει μουσική.

E: Τέλος, ο Πύργος είναι ο perfectionist, γιατί (και είναι αληθινό παράδειγμα αυτό) μπορεί να περάσει μια ολόκληρη μέρα ψάχνοντας γιατί υπάρχει ένα λευκό ριχελ στην εικόνα και πώς θα το διορθώσει. Όλοι βέβαια είμαστε τελειομανείς, γιατί όταν αγαπάς κάτι τόσο πολύ θες το αποτέλεσμα

να είναι απειράδιο. Βέβαια, αυτό ίσως μας έχει ζημιώσει χρονικά κάποιες φορές.

— Ο τρόπος που αλληλοσυμπληρώνεστε είναι καταπληκτικός. Φαίνεται να είστε πραγματικά μια πολύ δεμένη παρέα. Θέλω να μου πείτε με απλά λόγια τι είναι το «Mood» και γιατί το ονομάσατε έτσι;

Δ: Το «Mood» είναι ένα app που σου δείχνει σε πραγματικό χρόνο –αυτό κάνει τη διαφορά– τι μουσική παίζει σε διάφορα μαγαζιά της Αθήνας. Με την τελευταία version του app μπορείς να δεις events –έχουμε αρχίσει με το «Nerpenhe», καθώς και το line up των DJs, αλλά και ολόκληρη την playlist της βραδιάς. Μελλοντικά θέλουμε να μπορούμε να ακολουθήσεις τους αγαπημένους σου DJs και να σου έρχεται ειδοποίηση για το πού παίζουν, αλλά και πρόσβαση σε ολόκληρη την playlist. Όσον αφορά το όνομα, παλιά λεγόταν «Wheretogo» – από την αντίδρασή σου καταλαβαίνω ότι καλά κάναμε και το αλλάξαμε! Μου πρότεινε ένας μαγαζάτορας όταν είχα πάει να εγκαταστήσω την τεχνολογία μας σε ένα μπαρ να το ονομάσουμε «Mood». Το βράδυ το συζήτησα με μια φίλη μου και μου είπε «Music Of Our Desire», οπότε θεώρησα ότι ταιριάζει τέλεια. Γενικότερα το «Mood» ήρθε για να αλλάξει τα δεδομένα στη βραδινή ζωή και στη μουσική βιομηχανία.

— Πώς δηλαδή το «Mood» επηρεάζει τη μουσική βιομηχανία;

E: Όλα ξεκίνησαν στο Athens Music Week το 2022, όπου ενώ εξηγήσαμε την ιδέα μας για το app, μια εταιρία διαχείρισης δικαιωμάτων μας εξήγησε πως, πέραν του night life, λύνουμε τυχαία και ένα πολυετές πρόβλημα της μουσικής βιομηχανίας, το λεγόμενο data gap, για το οποίο ειλικρινώς δεν είχαμε ιδέα. Τα δικαιώματα στη μουσική βιομηχανία είναι μια νονεμένη ιστορία γιατί δεν διανέμονται σωστά τα χρήματα. Για να γίνει αντιληπτό αυτό που θέλουμε να πούμε, ας αρχίσουμε από το γεγονός ότι κάθε μαγαζί δίνει κάποια χρήματα για τα δικαιώματα της μουσικής που παίζει με βάση κάποια αντικειμενικά κριτήρια, όπως τα τετραγωνικά του, άρα και τη χωρητικότητα. Στην Ελλάδα θεωρείται ότι στα μαγαζιά παίζονται τα τραγούδια που παίζονται αμιγώς στο ραδιόφωνο, δηλαδή δεν συμπεριλαμβάνονται όλοι οι καλλιτέχνες και όλα τα είδη μουσικής.

N: Τα χρήματα αυτά συλλέγονται από κάποιους οργανισμούς και διανέμονται στις δισκογραφικές, από εκεί στους καλλιτέχνες. Όμως, το θέμα είναι ότι μιλάμε για ένα broken σύστημα, γιατί ένας τραγουδιστής με χιλιάδες ακροατές, αν δεν παίζεται στο ραδιόφωνο, δεν πληρώνεται όπως θα έπρεπε. Εμείς, με τις πληροφορίες που συλλέγουμε, λύνουμε ένα μεγάλο κομμάτι αυτού του προβλήματος και δεν ξέρουμε ακόμα και το πλήρες δυναμικό γιατί αυτά τα δεδομένα δεν έχουν ξανά υπάρξει.

Δ: Αυτό είναι ένα πρόβλημα από την αρχή της μουσικής, με τους δίσκους, έπειτα με την πειρατεία, και μέχρι που ήρθε το Spotify και έδωσε κάποιες απαντήσεις για τα digital νούμερα, αλλά τα physical; Για να μην παρεξηγηθούμε, φυσικά και έχουν υπάρξει και άλλοι άνθρωποι που προσπάθησαν να λύσουν το θέμα της σωστής διανομής των δικαιωμάτων, αλλά δεν είχαν αντίστοιχη απήχηση στα μαγαζιά, ούτε μπορούν να καλύψουν μια μεγάλη έκταση.

— Ποια βήματα ακολουθήσατε για τη χρηματοδότηση σαν startup;

N: Αρχικά είναι αξιοσημείωτο ότι μπήκαμε στον χώρο των startup στην ηλικία μας, δηλαδή πριν τα 24 – που θεωρείται πολύ νωρίς για τα δεδομένα της Ελλάδας. Επίσης, δεν πήραμε καμία κρατική επιχορήγηση, αλλά χρησιμοποιήσαμε institutional money, δηλαδή μας χρηματοδότησαν ιδιώτες επενδυτές, ή με άλλα λόγια πολύ επιτυχημένοι επιχειρηματίες. Το μεγαλύτερο μέρος προέρχεται από venture capital funding, και τα υπόλοιπα από μεμονωμένους επενδυτές, γνωστοί στον χώρο και ως angel investors. Ήμασταν πολύ απαιτητικοί στο fundraising, απορρίψαμε πολλές προτάσεις γιατί δεν μας ταιριάζαν τη δεδομένη στιγμή. Οι περισσότεροι μάς έλεγαν ότι κάναμε το μεγαλύτερο λάθος, αλλά τελικά μας βγήκε σε καλό.

— Πώς βιώνετε την ελληνική αγορά και κατά πόσο είναι εύκολο να ξεκινήσει κάποιος από τη γενιά μας μια νέα επιχείρηση;

N: Στο θέμα της νυχτερινής ζωής, είχαμε απόλυτα θετική ανταπόκριση μέχρι στιγμής. Στο πεδίο των startups, τώρα, είναι ένα πολύ δύσκολο οικοσύστημα που θέλει πυγμή και πραγματική εμμονή με το προϊόν σου, αλλά ίσως η στιγμή είναι η πιο κατάλληλη. Παλαιότερα στην Ελλάδα δεν υπήρχε οικοσύστημα των startups ούτε οργανωμένοι επενδυτές, οπότε τώρα το έδαφος είναι σίγουρα πιο πρόσφορο, αρκεί να τους πείσεις.

— Ποιο ήταν το μεγαλύτερο εμπόδιο που κληθήκατε να αντιμετωπίσετε;

Δ: Η παραλληλότητα. Τα μαγαζιά θέλουν χρήστες, οι χρήστες μαγαζιά, οι DJs και τα events και τα δύο. Είναι πολύ δύσκολο να τα αυξήσεις όλα ταυτοχρόνως και αναλογικά.

— Πώς θα θέλατε να εξελιχθεί το app και ποια είναι τα μελλοντικά σας σχέδια;

E: Θέλουμε να γίνει όσο πιο personalized γίνεται για τους χρήστες. Δηλαδή να μπορεί να δει ο καθένας προσεκτικά επιλεγμένα events που

να τον ενδιαφέρουν, ή με άλλα λόγια να είμαστε ένα βήμα μπροστά από τις ανάγκες του. Επίσης, πέραν από τους DJs που ήδη αναφέραμε, σημαντικό είναι να υπάρχουν και social features, όπως το αν έχει κόσμο στο μαγαζί που θες να πας και πού είναι οι φίλοι σου.

— Ένα σχόλιο που έχετε κρατήσει;

Δ: Ήμουν τις προάλλες σε ένα τουρνουά beach volley, βλέπει ένα αυτοκόλλητο με το λόγο μας ένα παιδί και με ρωτάει: «Πού το ξέρεις εσύ αυτό;». Το έπαιζα ανήξερος για κάμποση ώρα!

E: Γενικότερα όταν είμαστε έξω πολλές φορές λέμε σε παρέες: «Έχετε δει αυτό το app; Πώς σας φαίνεται;», για να τσεκάρουμε αντιδράσεις.

— Ποια ήταν η πιο μοναδική ανάμνηση που έχετε ως ομάδα;

E: Νομίζω το βίντεο που γυρίσαμε για την ομάδα. Αφιερώσαμε ένα τετραήμερο στο να γυρίσουμε ένα βίντεο από εμάς για εμάς, για να γνωρίσουν και οι χρήστες την ομάδα και περάσαμε υπέροχα.

Δ: Εγώ, πέραν αυτού, θα έλεγα στην αρχή πριν νοικιάσουμε γραφείο μαζευόμασταν σε σπίτια και κάναμε late night sessions με ποτό και μουσικές – ίσως όχι ό,τι πιο παραγωγικό, αλλά το απολαμβάναμε τρελά. Μου λείπει λίγο αυτό το «hustling» θα ομολογήσω.

— Ποιο είναι το τραγούδι που σας περιγράφει;

Δ: Πολύ δύσκολο, αλλά το «Me robaste el sueño», σε ελεύθερη μετάφραση «μου έχεις κλέψει τον ύπνο», είναι ένα τραγούδι απόλυτα accurate και με πολλά inside αστεία – κυρίως μου προκαλεί κρίση πανικού.

— Ποιο είναι ένα ταξίδι που θα θέλατε να κάνετε όλοι μαζί στον κωχρορόνο;

Δ: Όλοι μαζί νομίζω στο «dot-com bubble», στα τέλη των 90s, που όποιος έκανε μια internet based start up γινόταν ζάμπλουτος. Δεν το λέω απαραίτητα για τα λεφτά, αλλά κυρίως γιατί μου φαίνεται τρελά ιδιαίτερη χρονική στιγμή, λες και ο πλανήτης ήταν κενός. Το timing γενικά παίζει φοβερό ρόλο στην επιτυχία, γιατί δεν υπάρχει παρθενογένεση στις ιδέες, αλλά το να βρεις τη λύση τη σωστή στιγμή.

— Επειδή είναι ένα app για την πόλη, τι λατρεύετε και τι απεχθάνεστε στην Αθήνα;

Δ: Σιχαίνομαι την κίνηση, αλλά λατρεύω το χάος της.

E: Σε μια πιο ανθρωποκεντρική νότα, σιχαίνομαι τη μιζέρια και τη ρουτίνα ορισμένων ανθρώπων, αλλά αγαπώ πραγματικές τις φιλίες μιας ζωής και τη μη επιφανειακότητα των ανθρώπων.

N: Και εγώ θεωρώ ότι λείπει η φιλοδοξία, αλλά μου αρέσει η αλήθεια των ανθρώπων και η προσπάθεια, ακόμα και όταν τα πράγματα δεν πάνε πολύ καλά.

— Τι θεωρείτε ότι λείπει από τη βραδινή ζωή της Αθήνας;

Ομόφωνα: Το «Mood» φυσικά!

N: Όχι, αλήθεια με τις παροχές του app μας μπορείς να γλιτώσεις την ταλαιπωρία της ασυνεννοησίας μιας παρέας και να μη χρειάζεται να σπαταλήσεις άσκοπα χρόνο στο να βρεις ποιο mood σου ταιριάζει. Μπορεί επίσης να υπάρχει κάποιο party ακριβώς δίπλα σου, εσύ απλώς να μην το ξέρεις και να πάει χαμένη μια ευκαιρία να περάσεις υπέροχα. Με άλλα λόγια, η realtime πληροφορία.

— Ποια είναι μια ερώτηση που πάντα θέλατε να απαντήσετε σε μια συνέντευξη και δεν σας έχει κάνει κανείς ακόμα;

Δ: Δεν είναι ερώτηση αλλά θα ήθελα να κλείσω με ένα κάλεσμα στον κόσμο να αγκαλιάσει το «Mood», να εκμεταλλευτεί την τεχνολογία μας και να το διαδώσει από στόμα σε στόμα, γιατί είναι ο μόνος τρόπος να καταφέρουμε αυτή την επανάσταση στη νυχτερινή ζωή, αλλά κυρίως και στη μουσική βιομηχανία. **Δ**

Τα Πλάσματα προσγειω

Ανθρώπινα και παράξενα, ψηφιακά και μεταφυσικά, είδαμε και σας συστήνουμε τα «πλάσματα» που φέρν

Matthew
Niederhauser,
Marc Da Costa
«Parallels»

© ΠΗΝΕΛΟΠΗ ΓΕΡΑΣΙΜΟΥ

ώθησαν στα Γιάννενα

νει η πολυαναμενόμενη έκθεση της Στέγης του Ιδρύματος Ωνάση πλάι στη λίμνη της πόλης της ΙΩΑΝΝΑΣ ΓΚΟΜΟΥΖΑ ▶

22 - 28 ΙΟΥΝΙΟΥ 2023 Α.Υ. 13

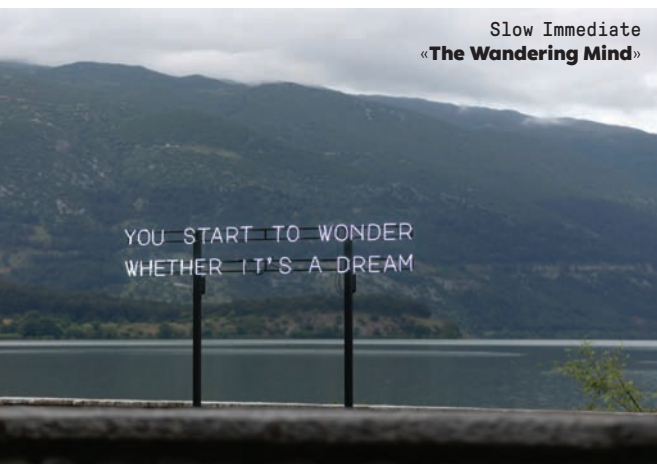
Στεφάνια Στρούζα
«Pamvotis»

© ΠΗΝΕΛΟΠΗ ΓΕΡΑΣΙΜΟΥ

Μαρία Βαρελά
«Filo»

© ΠΗΝΕΛΟΠΗ ΓΕΡΑΣΙΜΟΥ

Slow Immediate
«The Wandering Mind»

© ΠΗΝΕΛΟΠΗ ΓΕΡΑΣΙΜΟΥ

John Gerrard
«Flare (Oceania)»

Πάνος Σκλαβενίτης
«The head»

Plāsmata

«Κοίτα, μαμά, τώρα είναι σαν πέτρα αλλά σε λίγο θα γίνει λουλούδι, φωτιά και νερό».

Παρασκευή βράδυ στην πλατεία Μαβίλη των Ιωαννίνων, δεν μπορείς να μην προσέξεις τον ενθουσιασμό και την προσίωση μικρών και μεγάλων, καθώς παρακολουθούν τις μεταμορφώσεις μιας διαρκώς μεταβαλλόμενης φιγούρας στη βιντεοεγκατάσταση Transfiguration των **Universal Everything**. Λίγο πιο κάτω, τα ζωηρά σχόλια δεν λείπουν καθώς οι παρέες αντικρύζουν τα πειραγμένα πορτρέτα όσων παρελαύνουν μπροστά από την κάμερα στην τοποειδική διαδραστική εγκατάσταση μηχανικής μάθησης «*Parallels*» των Matthew Niederhauser και Marc Da Costa.

Παρά τον βροχερό καιρό, ντόπιοι και επισκέπτες έχουμε ξεχυθεί στην πιο καρπποσταλική παραλίμνια αστική διαδρομή στην Ελλάδα για να ανακαλύψουμε τα «*Plasmata II: Ioannina*». Γιατί μετά την Αθήνα και το Πεδίο του Άρεως, η έκθεση της Στέγης του Ιδρύματος Ωνάση μετακομίζει φέτος για τρεις εβδομάδες στην πειρωτική πρωτεύουσα για να προτείνει νέες διαδρομές και συμβιώσεις, επεκτείνοντας τον διάλογο ανάμεσα στο υλικό και το άυλο, το παρελθόν και το μέλλον, την παράδοση και τη σύγχρονη τεχνολογία.

«*Τα Plasmata II*» είναι περισσότερο μια σειρά από συμβάντα στον δημόσιο χώρο», δηλώνουν η διευθύντρια Πολιτισμού του Ιδρύματος Ωνάση και καλλιτεχνική διευθύντρια της έκθεσης, **Αφροδίτη Παναγιωτάκου**, και ο επιμελητικός της διευθυντής, **Πρόδρομος Τσιαβός**. Ένα οικοσύστημα που με όχημα την καλλιτεχνική δημιουργία φέρνει κοντά την τεχνολογία, την πόλη και τη φύση και μας προσκαλεί να κοιτάξουμε τις διαστρωματώσεις ενός τόπου με πλούσια ιστορία που εγγράφεται σαν παλίμψηστο, ν' αφουγκραστούν τις φωνές, τους θρύλους και τα τραύματά του, να δούμε στο τοπικό τη συλλογική εμπειρία που ξεφεύγει από τα όρια ενός πεπερασμένου γεωγραφικού χώρου. Αυτό είναι, άλλωστε, και το δυνατό χαρτί στη φετινή διοργάνωση: οργανικά ενταγμένα σε έναν περίπατο πλάι στη λίμνη για περίπου 1.700 μέτρα, άλλοτε φωλιάζοντας στα αγέρωχα τείχη του κάστρου κι άλλοτε αναζητώντας το νερό της Παμβώτιδας, τα 11 από τα 19 έργα της έκθεσης αποτελούν αναθέσεις σε καλλιτέχνες που αντλούν από τα δεδομένα της περιοχής. Και παρότι στο DNA του θεσμού βρίσκεται η συζήτηση για το ψηφιακό, δεν εγκλωβίζονται απαραίτητα στη φόρμα της απαστράπτουσας LED οθόνης, αλλά σου απευθύνονται και με ένα λεξιλόγιο που, με μια πρώτη ματιά, φαντάζει πιο «αναλογικό», με φόρμες γλυπτικές και ήχους βιωμένους.

● Ξεκλειδώνοντας την πόρτα της μνήμης

Μια ανθρώπινη ουρά που ελίσσεται από τη στιβαρή οχύρωση προς την Παμβώτιδα μάς κάνει να στρέψουμε το βλέμμα σε μια πόρτα στα ριζά του βράχου. Είναι πολλοί όσοι υπομονετικά περιμένουν να την πρωτοδιαβούν για να ανακαλύψουν τις δαιδαλώδεις στοές του καταφυγίου του Β' Παγκοσμίου Πολέμου αλλά και μια προσωπική κατάθεση. Καθώς «βυθιζόμαστε» στις σήραγγες, ακούσματα και οσμές έρχονται να κατακλύσουν τις αισθήσεις: η μυρωδιά από το νοτισμένο χώμα, η φωνή του ποιητή Γιάννη Δάλλα καθώς διαβάσει από την «*Πόλη των συντεχνιών και των αγώνων*», στιγμιότυπα από γειτονίες και τη λίμνη με τον βόμβο της βροχής να σταλάζει στον τσίγκο, ένας σπηλαιώδης βυθός λουσμένος σε φωτεινές αντανάκλασεις.

«*Ηθελα να πω μια προσωπική μου ιστορία κι ένα βαθύ ευχαριστώ στη μητέρα μου αλλά και για ό,τι μου έχει δώσει αυτή η πόλη*» λέει η Αφροδίτη Παναγιωτάκου η οποία, στον τόπο όπου μεγάλωσε, μπαίνει και στην περιπέτεια της δημιουργίας συνυπογράφοντας με τον **Μανώλη Μανουσάκη** το «*MANA*». Οι ασπρόμαυρες φωτογραφίες από το οικογενειακό άλμπουμ, το δημοτικό τραγούδι του παππού της, η αφήγηση μιας πολυπόθητης συνάντησης από τη μητέρα της, πανεπιστημιακό Ελένη Κουρμαντζή, υφαίνουν το χαλί μιας περιπλάνησης στα Γιάννενα σε μια πολυμεσική εγκατάσταση που θέλει να γεφυρώσει το προσωπικό και το κοινωνικό ευελπιστώντας «*να ξυπνήσει κάποιο συναίσθημα σε όλους*».

● Σε διάλογο με τον τόπο

Το ενδοσκοπικό στοιχείο αποτελεί μια από τις θεματικές που διατρέχουν την έκθεση, χωρίς να οριοθετούνται αυστηρά, ενώ και η μεταμόρφωση, οι διαφορετικές οντότητες και οι κοινότητες που συγκροτούν το μεταφυσικό, η μαγεία και η παράδοση απασχόλησαν καλλιτέχνες και επιμελητές.

Αντλώντας υλικό από έθιμα των Ιωαννίνων και των Βαλκανίων, ο **Πάνος Σκαλαβενίτης** συνεχίζει με το «*thehead / Zete*» την έρευνά του για τη μεταμόρφωση και το καρναβαλικό. Μια «*εκστατική ανακεφαλαίωση της ύπαρξης, υπογράμμιση της παροδικότητάς της και της εγγενούς της σκληρότητας*», όπως μας το συστήνει, το έργο περιλαμβάνει μια εγκατάσταση, ένα ψηφιακό βίντεο και τη συλλογική περφόρμανς που πραγματοποιήθηκε στα εγκαίνια, στα οποία κυριαρχούν οι ζωομορφικές και φετομορφικές μεταμορφώσεις και το πολυφωνικό τραγούδι.

Στην πειρωτική πολυφωνία παραπέμπει και η **Μαρία Λουίζου** όταν ονομάζει τα κεραμικά του γνώριμου έργου της «*Six Breaths per Minute*» με ονόματα (Παρτής, Κλώστης, Ισοκράτης, Προλογιστής, Ρίχτης) που δείχνουν πιο μουσικό μέρος αναλαμβάνει κάθε φωνή στο τραγούδι. Λειτουργώντας σαν πύλινες ηχητικές στολές, περιμένουν όποιον επιθυμεί να καταφύγει στο προστατευτικό «κουκούλι» τους και να εκφραστεί.

Σε μια σκεπαστή διάβαση που ανοίγεται από το κάστρο στη λίμνη η ομάδα **WordMord** προτείνει με το «*Glwssiclsnaf*» μια γλυπτική και ηχητική αφήγηση που ανιχνεύει τα έμφυλα στοιχεία της γλώσσας στην περιοχή, καθώς και τη σχέση ανθρώπινων και μη ανθρώπινων όντων.

Ένα υποβλητικό χορδιακό από θρήνους, ανθρώπινους και μη, συνδεδεσε τα βήματά μας από τη φωτισμένη στα κόκκινα (μια απόχρωση συνδεδεμένη με το αίμα, το πάθος και τον θάνατο) νότια πύλη του κάστρου, πλάι στα κελιά που έμειναν οι φύλακες. Για το «*The passing*» οι **Maenads (Μαινάδες)** χρησιμοποίησαν μοιρολόγια, ηχογραφημένα με μέλη της οικογένειας Κώτσου από τα Κτίσματα Πωγωνίου που διατηρεί μακρά σχέση με το είδος, και συνθετικά δεδομένα. Μια πολυκάναλη ηχητική εγκατάσταση-πέρασμα, «*κυριολεκτικό αλλά και μεταφορικό αφού το μοιρολόι δεν είναι παρά ένα κάλεσμα στο πέρασμα από τη ζωή στην απώλεια*», όπως υπογραμμίζουν.

Στα τείχη ορθώνεται και το «*Filo*» της **Μαρίας Βαρελά**, ένα γλυπτό κέντημα που εξετάζει τη σχέση της γιαννιώτικης συρματερής αργυροχοΐας με τον κεντητό διάκοσμο των βαρύτιμων πιρπιριών επικεντρώνοντας στη μονοκονδυλιά του σχεδίου, αλλά και στην αλληλεξάρτησή τους, η οποία οδήγησε προοδευτικά και στην εξαφάνισή τους. Σαν συρμάτινα σκιάχτρα-ζόρκια αναδύονται μέσα στη νύχτα οι πορφυρές φιγούρες της εγκατάστασης «*A Darkness Gathers Though It Does Not Fall*» της **Μαλβίνας Παναγιωτίδη**. Ένα αλληγορικό γλυπτικό σύστημα, με όντα που φέρουν στοιχεία ανθρώπινων και ζωικών μελών, είναι εμπνευσμένο από τις πρακτικές μαντείας και μαγείας στην τοπική παράδοση.

Από την όχθη της Παμβώτιδας η **Στεφανία Στρούζα** σφυρηλατεί μια «βουτιά» εντός της για να αναδείξει τις συνέπειες της ανθρώπινης δραστηριότητας στο ευαίσθητο οικοσύστημα. Το ομώνυμο γλυπτό, που αποκτά μια πρασινωπή λάμψη όταν πέσει το σκοτάδι, πραγματεύεται το ζήτημα του ευτροφισμού, δηλαδή της υπερανάπτυξης της χλωρίδας που έχει ως αποτέλεσμα την έλλειψη οξυγόνου στη λίμνη, με ό,τι αυτό συνεπάγεται για οργανισμούς που την κατοικούν.

Στο νερό απλώνει τις λαστιχένιες «πλεξούδες» της σαν ξεβρασμένο κουφάρι η μπρούτζινη «*Μέδουσα*» της **Κατερίνας Κομιανού**, μια εγκατάσταση-αναφορά στον γνωστό αρχαίο μύθο αλλά και στη γυναικοκτονία της κυρραφροσύνης και 17 ακόμη γυναικών από τον Αλή Πασά.

● Ευαίσθητες Ισορροπίες

Κυματίζοντας σαν «σημαία κινδύνου» μέσα σε ένα σύστημα από διαδοχικές-φυσικές και τεχνητές-υδάτινες επιφάνειες, οι φλόγες στη βιντεοεγκατάσταση «*Flare (Oceania)*» του **John Gerrard** κεντρίζουν εύκολα την προσοχή. Ένα

έργο που δεν γεννήθηκε με αφορμή τα «*Plasmata II*», όμως το μήνυμά του εκπέμπει για την κλιματική αλλαγή και την ανάγκη μείωσης των εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα δεν θα μπορούσε παρά να «ακούγεται» ηχηρά.

Στις πολύτιμες ζωές των αθέατων συγκατοίκων μας στη γη, της μικροπανίδας, και όσα προσφέρουν στην περιβαλλοντική αποκατάσταση εστιάζει η εγκατάσταση «*Bum Sim (Pheromone Spa)*» του **Θεόκλητου Τριανταφυλλίδη**.

● Για ένα άλλο βλέμμα στην πόλη

«*Τα Plasmata II* δεν διαρθρώνονται μόνο στον χώρο αλλά και στον χρόνο. Είναι μια έκθεση που σου ζητάει, προκειμένου να την απολαύσεις, να δώσεις. Θέλουμε να στρέψετε το βλέμμα προς σημεία που δεν είχατε προσέξει μέχρι τώρα», δεν παρέλειπε να υπογραμμίζει το διευθυντικό δίδυμο στην περιήγησή μας. Δέκα επιπλέον σταθμοί με σχετική σήμανση στην εκθεσιακή διαδρομή έρχονται να βγάλουν απ' τη λήθη γιαννιώτικα τοπίασμα και ιστορίες: πύλες που παροπλίστηκαν όταν χτίστηκαν με πέτρα, τον θρύλο για την πεντάχρονη Μανταλένα η οποία έχασε τη ζωή της όταν υποχώρησε το μπαλκόνι του σπιτιού της, τη σκάλα στην περιοχή που έχει εξαφανιστεί κάτω από την επικράτεια του κισσού, αλλά πλέον κανένα τους δεν θα μπορούσε να επιβιώσει χωρίς το άλλο.

«*Μιλάμε για την ποιητική έννοια του "παρά", δηλαδή για τη σχέση μέσα από τη συνύπαρξη.*

Μια συμβιωτική σχέση που έχει μέσα της την έγνοια, την προστασία, την αγάπη, το νοιάξιμο αλλά και τη σκληρότητα, την πέτρα. Όλα αυτά, ίσως, προτείνουν ένα μοντέλο για την κατανόηση της τεχνολογίας και τον σχεδιασμό της, ο οποίος δεν είναι ηγεμονικός, αλλά έχει τον χαρακτήρα μιας αγκαλιάς» συμπληρώνει ο Πρόδρομος Τσιαβός.

Η έκθεση θα «τρέχει» μέχρι και τις 9 Ιουλίου, όπως και οι παράλληλες εκδηλώσεις της, με το *Movement Radio*, τον διαδικτυακό ραδιοφωνικό σταθμό της Στέγης, να ανεβάζει τον ρυθμό με πάρτι στο πάρκο απέναντι από τα παλιά Σφαγεία και εκπαιδευτικά προγράμματα. **A**

Μαλβίνα Παναγιωτίδη
«*A Darkness Gathers
Though It Does Not Fall*»

Alexandra Daisy Ginsberg
«*The Substitute*»

Christian Mio Loclair
«*Helin*»

INFO

Plasmata II: Ioannina
Διάρκεια έως 9 Ιουλίου
Καθημερινά 18:00-00:00

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΑΡΙΚΟΥΛΑΚΗΣ

«Ο κόσμος
κουράστηκε
με τον λόγο
του μίσους»

ΤΗΣ ΔΗΜΗΤΡΑΣ ΓΚΡΟΥΣ - ΦΩΤΟ: ΘΑΝΑΣΗΣ ΚΑΡΑΤΖΑΣ

Μου απευθύνεται αμέσως στον ενικό με το όνομά μου και αρχίζουμε να μιλάμε για το έργο που είχαμε δει πριν από λίγα βράδια στην Ελευσίνα – σαν να γνωρίζομαστε. «Σε είδα στα “Ερωτευμένα άτομα”, δεν ήταν φοβερή παράσταση;» «Ήταν πάρα πολύ ωραία παράσταση, και ξέρεις γιατί; Εκτός του ότι ήταν πολύ ωραία φτιαγμένη, μπόρεσε να μιλήσει με υπέροχο τρόπο για ένα πολύ βαθύ και συγκινητικό θέμα, σχεδόν πολιτικό. Η ανάγκη για έρωτα στους ανθρώπους με αναπηρία δεν είναι κάτι που σκεφτόμαστε εύκολα όσο ευαίσθητοι κι αν είμαστε, όχι από αδιαφορία, απλώς γιατί δεν έτυχε κάποιος να μας κάνει να κοιτάξουμε προς τα εκεί – και αυτό είναι το συγκλονιστικό με αυτή την παράσταση». Είναι κάτι που τον απασχολεί, ότι μερικές φορές τους καλλιτέχνες σαν να τους ενδιαφέρει πιο πολύ ο τρόπος, παρά αυτό το οποίο λένε. «Ξέρεις, βλέπω πολύ ωραίες δουλειές, σκηνοθετικά, ερμηνευτικά, σκηνογραφικά, αυτό που είναι δύσκολο όμως και που εγώ αναζητώ ως θεατής αλλά και ως δημιουργός είναι το περιεχόμενο. Δηλαδή να υπάρξει κάτι που να σε αγγίζει όχι σαν άσκηση ύψους ή αισθητική απόλαυση – να μπορεί να σε διαπεράσει αυτό που λέει». Είναι κάτι στο οποίο θα επανέλθουμε όταν μιλήσουμε για το καινούργιο έργο που σκηνοθετεί, αφού πρώτα πούμε για μερικά προσωπικά και δύσκολα θέματα, για τον χρόνο που περνάει, για την πολιτική και την τοξικότητα, την καλοσύνη και την πίστη, αλλά και τους «Προδότες», το παιχνίδι που παρουσιάζει αυτό τον καιρό στον ΑΝΤ1. Όταν τελειώνουμε την (προ)συζήτηση της συνέντευξής μας ακολουθεί μια σύντομη σιωπή – μου λέει: «ρώτα με ό,τι θες».

Το ημερολόγιο, οι μνήμες, ο χρόνος

— Το σκεφτόμουν, ποια να είναι η πρώτη ερώτηση. Θα ξεκινήσω από κάτι που μου τράβηξε την προσοχή, κάτι που θέλω πολύ κάνω αλλά για κάποιο λόγο δεν μπορώ να πειθαρχήσω. Εδώ που τα λέμε, δεν είναι πολύ συνηθισμένο να κρατάει κάποιος ημερολόγιο από το 1987, δηλαδή 36 χρόνια!

Η ανάγκη της ζωής ως αφήγησης, ότι θα βγάλω καλύτερα άκρη από τη ζωή μου αν μπορώ να επισκεφτώ τις παλιότερες στιγμές, μου γεννήθηκε ήδη στην εφηβεία. Από τότε είχα αυτή την αίσθηση, σαν τον Χάνσελ και την Γκρέτελ που αφήνουν τα ψωμάκια πίσω τους, ότι αν κρατάω έναν λογαριασμό των ημερών θα αφήνω ένα ίχνος ώστε να μπορώ να δω τη διαδρομή – αυτή ήταν η αρχική επιθυμία. Για να μην παρερμηνευτώ όμως ως λόγιος, ειδικά των πρώτων χρόνων είναι κυρίως ημερολόγια γεγονότων. Έτυχε να επισκεφτώ πρόσφατα του 1987, και έγραφα «σχολείο, βαρέθηκα, πήγα με τον φίλο μου τον Πύργο σινεμά...» τέτοια, και υπάρχουν και κάποιες σελίδες με συναισθήματα και σκέψεις. Αυτό λοιπόν το έκανα όλα τα χρόνια μέχρι σήμερα. Πλέον δεν μπορώ να μην το κάνω, κι όταν δεν μπορώ να καταγράψω μια μέρα τη συμπληρώνω την επόμενη, ή όταν δεν υπάρχει κάτι ιδιαίτερο γράφω μόνο τα γεγονότα, δηλαδή σπίτι, δουλειά στο γραφείο, μετάφραση, ύπνος νωρίς...

— Συνέντευξη με τη Δήμητρα...

Φυσικά, ναι, θα μπεις κι εσύ στο ημερολόγιο! (γελάει) Αλλά δεν είναι σαν τα ημερολόγια του Σεφέρη ή του Πάουλ Κλέε, δεν έχουν ενδιαφέρον για κανέναν άλλο. Διαφωτίζουν όμως εμένα, γιατί μου δίνουν όντως μια πορεία ζωής που μου γίνεται κατανοητή. Ειδικά από το 2012, όταν άρχισα να τα καταγράφω ηλεκτρονικά σε έναν τρομερό application που σου συστήνω ανεπιφύλακτα και λέγεται Day One, που περνάς μέσα tags, ηχογραφήσεις, locations, φωτογραφίες, περιέχουν πολλές σκέψεις, οπότε, ναι, είναι πια αρκετά πιο αναστοχαστικά και με βοηθάνε πολύ στην παρατήρηση του εαυτού μου. Μου αρέσει πολύ να έχω και μια φωτογραφία της ημέρας, που τη βάζω στο ημερολόγιο. Και επίσης έχω κι ένα μικρό προτζεκτάκι, πολύ προσωπικό, κάποια στιγμή να πάρω το ημερολόγιο από το '87 μέχρι το '11 και να τα περάσω μέσα εδώ.

— Να περάσεις όλη σου τη ζωή μέσα σε αυτό το ημερολόγιο, μέρα-μέρα; Ο χρόνος μιας ολόκληρης ζωής σε μια εφαρμογή; Δεν φοβάσαι ότι κάποιος μπορεί να το δει όταν κλείσεις τα μάτια;

Το πιο πιθανό είναι ότι πριν κλείσω τα μάτια θα το διαγράψω – δεν ξέρω αν θα είχε κάποιο ενδιαφέρον για οποιονδήποτε άλλο, ίσως μόνο για τον γιο μου. Ο δικός μου πατέρας όταν ήταν πολύ νέος ήθελε να γίνει καπετάνιος, του άρεσε πάρα πολύ η θάλασσα, δεν το έκανε όμως, έγινε επιχειρηματίας, εμπορικός αντιπρόσωπος. Πιστεύω ότι η δική μου καλλιτεχνική φύση υπήρχε με λανθάνοντα τρόπο σε εκείνον, ίσως και αυτή η ανάγκη καταγραφής. Στα 70 του, όταν σταμάτησε να δουλεύει, έγραψε τη βιογραφία του. Δηλαδή αυτός ο άνθρωπος, εκτός από τα παιδιά του που τα μεγάλωσε, και όλα τα άλλα που του έδιναν νόημα, είχε την ανάγκη να καταγράψει τη ζωή του. Πέθανε όταν ήμουν 29 χρονών, οπότε το διάβασα περίπου τότε, ή τουλάχιστον τότε το διάβασα διαφορετικά. Υπάρχει κάτι που συχνά τα παιδιά ξεχνάμε, ότι οι γονείς μας υπήρξαν άνθρωποι με αρκετές δεκαετίες ζωής και εμπειριών πριν γεννηθούμε, ο πατέρας μου με έκανε όταν ήταν 43, οπότε εγώ άρχισα να τον καταλαβαίνω

περίπου στην ηλικία που είμαι εγώ τώρα, 53. Είχε λοιπόν πολύ μεγάλο ενδιαφέρον να γνωρίσω το προηγούμενο κομμάτι της ζωής του, όπως επίσης να δω τι σήμαινε να είσαι γεννημένος στην Αθήνα του 1927, άρα να είσαι 13 χρονών στην Κατοχή, άρα 25 όταν η Ελλάδα άρχισε να φεύγει μπροστά, τι σήμαινε να μεγαλώνεις αυτές τις πολύ ενδιαφέρουσες δεκαετίες για τη χώρα.

— Φοβερή παρακαταθήκη να σου αφήσουν οι γονείς σου τη ζωή τους γραμμένη, ένα πολύτιμο κομμάτι της προσωπικής και συλλογικής σου ιστορίας.

Ακριβώς αυτό. Αλλά, ξέρεις, εγώ ξοδεύω πολλές ώρες στο να θυμάμαι, να προσπαθώ να καταλάβω εμένα και τους ανθρώπους γύρω μου, σε πράγματα έξω από οτιδήποτε πρακτικό, ίσως αυτό έχει να κάνει και με την καλλιτεχνική μου ιδιότητα. Δεν έχουν όλοι αυτή την ανάγκη, πρέπει να σου πω ότι υπάρχουν άνθρωποι που δεν φοβούνται τον θάνατο. Έχω φίλους που μου λένε «δεν με απασχολεί καθόλου». Δεν το σκέφτονται. «Δεν σε απασχολεί ο θάνατος, είσαι τρελός;» Μου απαντάνε σαν τον Επίκουρο, «όταν αυτός έρθει εγώ δεν θα είμαι εδώ» – ναι, εντάξει, ευχαριστώ πολύ, το ξέρω κι εγώ αυτό, το ζήτημα της ανυπαρξίας όμως δεν απαντιέται τόσο απλά.

Η πολιτική, το μίσος, το κόστος

— Θέλω να πάμε 4 χρόνια πίσω στο ημερολόγιό σου, στις προηγούμενες εκλογές, το 2019, στις μέρες που είχες μπει στην τελευταία, μη εκλόγιμη θέση στο ψηφοδέλτιο επικρατείας της ΝΔ. Είσαι κάποιος που πάντα τον ενδιέφερε η πολιτική και εκτέθηκες, το είχες ξανακάνει.

Το είχα κάνει το 2009, όταν κατέβηκα με τη Δράση του Στέφανου Μάνου, το έκανα στο δημοψήφισμα, και όταν είχα μιλήσει στο συνέδριο της ΝΔ τον Δεκέμβριο του '17 – αυτό είναι αλληλένδετο με το '19.

— Τι σημαίνει για κάποιον να βρισκεί τη γενναιότητα να εκφράζει θέσεις που είναι ενάντια στο ρεύμα; Η μήπως θα ήταν καλύτερο να προστατεύεται;

Δεν μπορώ να απαντήσω τι είναι καλύτερο. Και επίσης θα μπορούσε να πει κάποιος, τι μας νοιάζει η γνώμη σου, ρε Μαρκουλάκη, γιατί πετάγεσαι και μας τη λες; Μου έχει συμβεί ακούγοντας γνώμες που αισθάνομαι ότι είναι ανενημέρωτες, ότι δεν λαμβάνουν υπόψη τους τα δεδομένα, να πω, αυτός ή αυτή είναι πολύ καλοί σε αυτό που κάνουν αλλά δεν χρειάζεται να τοποθετηθούν για κάτι δημόσια – όχι επειδή διαφωνώ μαζί τους, αλλά επειδή η τοποθέτηση μπάζει. Ο καθένας φυσικά μπορεί να ισχυριστεί ότι και οι δικές μου τοποθετήσεις μπάζουν, ή μάλλον έμπαζαν, γιατί δεν κάνω, για την ώρα, άλλες. Αυτό που μπορώ να πω για μένα είναι ότι σε συγκεκριμένες στιγμές, ως Έλληνας πολίτης, δηλαδή έχοντας το δικαίωμα να το κάνω, ένιωσα την ανάγκη να τοποθετηθώ, χωρίς να υπολογίσω οποιοδήποτε κόστος και χωρίς να προσβλέπω πουθενά – αυτά και τα δύο έχουν σημασία. Τώρα που το ρεύμα υπέρ του Μητσοτάκη μοιάζει πλειοψηφικό, δεν έχω καμία τέτοια ανάγκη. Ανήκω κι εγώ σε αυτούς που θεωρούν ότι αυτή τη στιγμή, με τα υπάρχοντα δεδομένα, αξίζει σίγουρα να δοθεί στον Μητσοτάκη μια δεύτερη ευκαιρία, παρά το γεγονός ότι η συγκεκριμένη κυβέρνηση, εκτός απ' τα πολλά καλά, έκανε και λάθη στα οποία πρέπει να δώσει προσοχή για να τα διορθώσει, και ελπίζω ότι θα το κάνει. Αλλά αυτό πια δεν το πιστεύω μόνος μου, ούτε το πιστεύει ένα μικρό μέρος του πληθυσμού, το πιστεύουν πολλοί. Δεν θα έβγαينا σήμερα να πω τη γνώμη μου, λοιπόν, γιατί πιστεύω ότι δεν χρειάζεται.

— Ενώ τις προηγούμενες φορές ένιωθες ότι χρειάζεται;

Καταρχάς στο δημοψήφισμα είχα πάθει ένα πολύ μεγάλο σοκ, δεν γινόταν να μη μιλήσω. Και το 2009 είχα αισθανθεί ότι υπάρχει ένα ρεύμα ανθρώπων πάρα πολύ μειοψηφικό, οι φιλελεύθεροι που έρχονταν από διαφορετικούς χώρους, με τους οποίους συμφωνούσα και με ενδιέφερε αυτή η φωνή να δυναμώσει. Αυτή η φωνή τα επόμενα χρόνια δυνάμωσε, διαλύθηκε, χωρίστηκε σε διαφορετικούς χώρους και έτσι φτάσαμε στο συνέδριο της ΝΔ και την τιμητική θέση στο Επικρατείας – τα έκανα και τα δύο χωρίς δεύτερες σκέψεις γιατί αυτό αισθανόμουν ότι ήταν το σωστό να κάνω, τόσο απλά. Αναγνωρίζοντας, όπως και ένα μεγάλο μέρος του κόσμου, ότι ο Μητσοτάκης εξέφραζε αυτόν τον χώρο, αισθάνθηκα την ανάγκη να τον υποστηρίξω, τον πίστευα και συνεχίζω να τον πιστεύω.

— Και μάλιστα το έκανες ενώ ο ίδιος είσαι σε έναν χώρο που σκέφτεται τελείως διαφορετικά.

Σαφώς, πολύς κόσμος από το συνάφι το δικό μου δεν συμπαθεί τον Μητσοτάκη, τη ΝΔ και τη δεξιά – ευελπιστούσα όμως ότι έχουν καλή γνώμη και συμπαθούν εμένα. Η αλήθεια είναι ότι είχα διάφορους φίλους τότε που παίζαμε και μαζί, που με κοιτούσαν περιέργα, σαν να είχα κάποιο ελάττωμα, σαν κάτι να μη πήγαινε καλά με μένα. «Μα εσύ είσαι καλός άνθρωπος, σε νοιάζουν οι άλλοι, θες το καλό να απλωθεί στην κοινωνία, πώς είναι δυνατόν;» Δεν το καταλάβαιναν, και εκεί ξεκινούσαν διάφορες ενδιαφέρουσες συζητήσεις.

Από εκεί και πέρα, υπήρχε μία μερίδα του πληθυσμού, κυρίως στα κοινωνικά δίκτυα, που, κρίνοντας εξ ιδίων τα αλλότρια, θεωρούσαν ότι όλο αυτό σήμαινε κάποιου τύπου συναλλαγή. Το γεγονός ότι δεν υπήρξε ποτέ κανενός είδους συναλλαγή εμένα με τοποθετεί στην ευχάριστη θέση να λέω, «μπορείτε να πιστεύετε ό,τι θέλετε για μένα, αυτές είναι οι απόψεις μου και είναι ακεραίες». Οπότε πρέπει να σου πω ότι ποτέ δεν ένιωσα να το πληρώνω.

— Ωραία...

Περίμενε! δεν ολοκλήρωσα, υπάρχει κι ένα άλλο κομμάτι. Πράγματι, ποτέ αυτά τα χρόνια δεν ένιωσα να το πληρώνω, δεν αλλοιώθηκε η σχέση μου με τους συναδέλφους μου, δεν αλλοιώθηκε η σχέση μου με τον κόσμο. Το 2021, όμως, την περίοδο που έσκασε το Μεtoo, ήταν αλλιώς. Εκεί ένιωσα μια στοχοποίηση η οποία πιστεύω ότι είχε να κάνει, όχι με οτιδήποτε άλλο, παρά μόνο με την υποστήριξη στο πρόσωπο του Κυριάκου παλιότερα. Δηλαδή, ότι εγώ είμαι «δικός τους», άρα είμαι ένας από αυτούς που είναι συλλογικά ανήθικοι, τους οποίους θα προσπαθήσουμε να εξαφανίσουμε όσο περισσότερο γίνεται.

Ότι έγινε το 2021 – και δεν εννοώ συνολικά με το Μεtoo, που είναι μια άλλη κουβέντα με πολύ θετικές και αξίες λόγου πτυχές –, μιλάω για την προσπάθεια να χρησιμοποιηθεί ώστε να γίνει ξεκαθάρισμα λογαριασμών – γιατί δεν συνέβη μόνο σε μένα, το έζησαν κι άλλοι άνθρωποι στον χώρο μας έτσι, σαν ένα κλίμα εμφυλίου. Όλο αυτό, λοιπόν, μου πήρε καιρό, μόλις τώρα αισθάνομαι ότι έχω βγει από την επιρροή αυτών που συνέβησαν σε μένα προσωπικά, τώρα άρχισα να συνέρχομαι...

Ξέρεις; Εγώ πάντα, από παιδί, ήμουν ένας πολύ αισιόδοξος και πολύ φωτεινός άνθρωπος – βλέπεις πόσο ανοιχτά σου μιλάω, δεν προστατεύομαι καθόλου, έτσι; Και θεωρώ εκ των προτέρων ότι κι εσύ έχεις την ίδια καλή προαίρεση που έχω κι εγώ απέναντί σου. Αυτός ο τρόπος να βλέπω τους ανθρώπους για μένα είναι πυρηνικός, είναι κατασκευαστικός και απολύτως αναγκαίος στην ύπαρξή μου. Αν αισθανθώ ότι πρέπει να είμαι καχύποπτος, ότι πρέπει να τους προσέχω, ότι έχουν άλλα κίνητρα κ.λπ. αυτό παράγει μια υγρασία που με διαποτίζει, μια τοξικότητα από την οποία είναι πολύ δύσκολο να απαλλαγώ και να συνεχίσω τα πράγματα που κάνω. Βγίκα από αυτό επειδή πέρασε ο καιρός, κι άρχισα να μιλάω με τους ανθρώπους και να νιώθω ότι βγήκε ο ήλιος πάλι.

— Οπότε υπήρξαν συνέπειες ετεροχρονισμένα.

Και πάλι δεν έπαθα τίποτα επαγγελματικά, όπως δεν έπαθε κανένας από τους ανθρώπους που στοχοποιήθηκαν επειδή είπαν τη γνώμη τους και η γνώμη τους δεν άρεσε σε κάποιους. Δεν επηρεάστηκαν τα εισιτήρια, οι τηλεθεώσεις, τίποτα απολύτως. Το μόνο που άλλαξε ήταν αυτή η καινούργια αίσθηση ότι ξαφνικά σε μισούν, σε σιχαίνονται. Και η αίσθηση ότι έπρεπε να προσέχεις. Τα προηγούμενα δύο χρόνια έλεγα στους φίλους μου, «είναι τρομερό το ότι πρέπει να προσέχουμε πριν μιλήσουμε, πρέπει να φυλαγόμαστε», αυτό με ενοχλούσε πάρα πολύ.

◀ Αλλά είναι και κάτι άλλο που θέλω να σου πω. Τότε ήμουν ακόμα στα κοινωνικά δίκτυα, και παρότι ήξερα ότι θα μου κάνει κακό έμπαινα, γιατί όταν σου γράφουν να πάθεις καρκίνο, να πεθάνεις, λες, ποιος είναι αυτός ο άνθρωπος που μπορεί και εκφράζεται έτσι; Εκτός από τα περίφημα τρολ, έβλεπα ανθρώπους που έλεγαν τερατώδη πράγματα, και μετά λίγο πιο κάτω στο τάιμλάιν είχαν ένα ποίημα που αγαπάω κι εγώ, ένα τραγούδι ή μία ταινία που αγαπάω κι εγώ, κι έλεγα εδώ υπάρχει ένα θέμα χοντρό, δηλαδή πώς θα γίνει να καταλάβουμε ότι οι άνθρωποι δεν είμαστε οι ιδέες μας; Εγώ δεν είμαι αυτό, είμαι μια σειρά από άλλα πράγματα – όπως εσύ δεν είσαι οι ιδέες σου, είσαι κάτι που τις περιέχει. Οπότε με τον άνδρα ή τη γυναίκα που έγραφαν αδιανόητα, εκθροπαθή πράγματα για μένα ή για κάτι που εγώ θεωρούσα σωστό, έχουμε τα ίδια γούστα στην ποίηση, στη λογοτεχνία και τον κινηματογράφο, άρα δεν είναι να πάρουμε τις χαντζάρες, γιατί μοιραζόμαστε τις ίδιες ευαισθησίες. Με απασχολούσε πολύ αυτό. Πώς μπορώ να του εξηγήσω ότι εγώ δεν είμαι τέρας, ότι απλώς πιστεύω κάτι άλλο; Και πώς μπορώ να αντισταθώ –σε αυτό με βοήθησε πολύ το ότι έκλεισα τα κοινωνικά δίκτυα– στο να νιώθω κι εγώ συσνεϊδήτη απέχθεια απέναντι σε ανθρώπους που έχουν απλώς διαφορετική γνώμη και διαφορετική θέαση της ζωής, γιατί εγώ δεν μισώ κανέναν. Και εδώ κλείνει αυτή η πολύ προσωπική συζήτηση που κάναμε μόλις.

— Είναι ένα βίωμα πολλών ανθρώπων με αποκορύφωμα το 2015, που χωριστήκαμε με τους φίλους μας, με ανθρώπους που αγαπούσαμε. Περιγράφεις δηλαδή μια κοινή εμπειρία πολύ πληγωτική για την οποία ποτέ δεν βρήκαμε το θάρρος να μιλήσουμε δημόσια. Και ίσως είναι κάτι που πάμε να το αφησούμε πίσω μας, ίσως αυτό έδειξαν αυτές οι πρώτες εκλογές. Ο κόσμος μοιάζει να κουράστηκε με τον λόγο του μίσους, με την τοξικότητα, τι λες;

Ισχύει αυτό ακριβώς που λες. Ένα από τα πράγματα που κατάλαβα, και είσαι ο πρώτος άνθρωπος με τον οποίο μιλάω πολιτικά αυτή την περίοδο, όχι γιατί το αποφεύγω ή γιατί ντρέπομαι –καταρχάς θεωρώ ότι το έκανα before it was cool–, αλλά γιατί μου αρέσει να κρατάω μια απόσταση από οτιδήποτε είναι πλειοψηφικό και φορέας εξουσίας... Ένα από τα πράγματα που κατάλαβα, λοιπόν, είναι αυτό: ότι η τοξικότητα που είναι διάχυτη στην πολιτική –το πώς μιλούν κάποιοι από τους πολιτικούς εκατέρωθεν, μέχρι συμπεριφορές στα σόσιαλ μίντια και μηχανισμοί από bots, τρολ, cancel κλπ., που δεν ήξερες μέχρι τις εκλογές πώς λειτουργούν–, διαπιστώνεις ότι δεν έχει επιρροή στην πραγματική ζωή. Δεν είναι εκεί το παιχνίδι, ο κόσμος έχει μετακινηθεί, οι βρισιές, οι προσωπικές επιθέσεις, οι μηχανισμοί στοχοποίησης, τα ψέματα, αποδείχθηκαν ατελέσφορα.

Περί πίστης και καλοσύνης

— Είπες ότι είσαι αισιόδοξος, μπορούμε να είμαστε αισιόδοξοι όταν γίνεται ένας πόλεμος δίπλα, όταν βουλιάζει το καράβι και ντύνονται άνθρωποι στη θάλασσα; Πώς προχωράμε τη ζωή μας με όλα αυτά που συμβαίνουν γύρω μας; Κοίτα, λένε πως ο απαισιόδοξος είναι ένας καλά ενημερωμένος αισιόδοξος. Ο λόγος για τον οποίο κανείς οφείλει να είναι αισιόδοξος, δηλαδή να το επιλέγει σαν στάση ζωής, είναι για να μπορεί να βρίσκει ένα δρόμο και για να μπορεί να βοηθάει ψυχικά, και ως καλλιτέχνης, τους άλλους. Καταρχάς πεθαίνουμε,

και για μένα αυτό είναι ένα πολύ σοβαρό θέμα – και δεν μιλάω για πολέμους, ναυάγια και για τη δυστυχία που υπάρχει γύρω μας όποια πέτρα κι αν σπκώσεις, εννοώ στα γηραιά μας. Και από τη στιγμή που πεθαίνουμε τίποτα δεν είναι αισιόδοξο. Άρα το να διαβάζει κανείς τη ζωή απαισιόδοξα είναι μία ματιά πιο κοντά στην αλήθεια, και επίσης είναι χρήσιμο να για να μην παίρνουν τα μυαλά σου αέρα και για να είσαι προετοιμασμένος. Όμως, το να μπορείς να έχεις μια πιο φωτεινή, πιο παρηγορητική ματιά στα πράγματα, αισθάνομαι ότι βοηθάει και εσένα και τους ανθρώπους γύρω σου, ειδικά σε μια κοινωνία σαν τη δυτική, που εν πολλοίς είναι κοσμική, δεν βρίσκει απάγκιο και παρηγορία στη θρησκεία και τη μεταθάνατον ζωή.

Σκέψου μια δύσκολη στιγμή... πες ότι την ώρα που κάνουμε αυτή τη συνέντευξη γίνεται σεισμός και πέφτει το ταβάνι, εγκλωβιζόμαστε στα ερείπια ενός κτιρίου και μπορώ να σου κρατήσω το χέρι και να σου περάσω ένα σήμα, ότι, Δήμητρα, θα πάνε όλα καλά, κι ως υπάρχει χοντρή πιθανότητα να μην πάνε – πόσο μάλλον αν ήμασταν και με άλλους, σκέψου πόσο σημαντικό θα ήταν να τονώσουμε το ηθικό όλων. Χωρίς έναν εσωτερικό φωτισμό δεν θα τα καταφέραμε, αν δεν βρούμε να πιαστούμε από κάπου, αυτό που έχουν οι πιστοί. Εγώ δεν είμαι ένθεος, αλλά είμαι διψασμένος για πίστη, με τον τρόπο πάλι του Εμπειρικού στο «Πυρσός λαμπρός του υπερτάτου φαροδείκτη»... όλοι μας άπιστοι αλλά όλοι μας για πίστη διψασμένοι.

— Αυτό που λες μου θύμισε την ποιητική συλλογή της Κρυστάλλης Γλυνιαδάκη «Ημέρες καλοσύνης», που λέει, έχουμε δει το κακό σε μαζική κλίμακα, φαντάσου, φαντάσου πώς θα ήταν το καλό σε μαζική κλίμακα.

Πολύ ενδιαφέρουσα ιδέα. Θεωρώ κι εγώ την καλοσύνη πολύ σημαντική αρετή και ιδιαίτερα υποτιμημένη. Ξέρεις, λέμε «καλοσύνη» και μπορεί να μοιάζει λίγο αφελές και λίγο ροζ. Κι όμως, υπάρχει ένας τρόπος με τον οποίο ένας άνθρωπος επιδρά θετικά γύρω του ξεκινώντας από τον πολύ στενό κύκλο της οικογένειας, ή το πώς θα συνυπάρξουμε με τον πρώτο τυχόντα, και ταυτοχρόνως, όσο μεγαλύτερη είναι η επιρροή μας τόσο αυτό μπορεί να απλωθεί στο πώς επιδρούμε συνολικά, – και να κάνουμε έτσι το καλό, στο βαθμό που μπορούμε, σε μεγαλύτερη κλίμακα. Να σου πω κάτι; Δεν έχει και τίποτα άλλο σημασία. Για μένα είναι πολύ σημαντικό τα πράγματα που κάνω να περιέχουν αυτό τον φωτισμό για να τον μεταδώσω, εννοώ επί περιεχομένου – σε πάω στη συζήτηση που είχαμε στην αρχή.

Μια καλή ιστορία, το θέατρο, η τηλεόραση

— Ας γυρίσουμε στη δουλειά σου. Μετά από τόσα χρόνια, διαλέγεις τα έργα, σκηνοθετείς, παίζεις, μεταφράζεις...

Πάντως, τελευταία αυτό που αγαπώ να κάνω είναι να λέω ιστορίες, για αυτό παίζω λιγότερο και ψάχνω ποιες ιστορίες αισθάνομαι ότι έχει νόημα να πω. Ακόμα και στα πράγματα που μου παραγγέλνουν, πριν ασχοληθώ με τη μορφή, προσπαθώ να βρω πάντα τον πυρήνα και πώς ακουμπάει μέσα μου, να βρω έναν πολύ ισχυρό λόγο εσωτερικό.

— Δουλεύεις επαγγελματικά από τα 21 σου, εκεί σε έχει οδηγήσει η διαδρομή σου;

Αν το σκεφτείς, είμαι ηθοποιός και σκηνοθέτης πολύ περισσότερα χρόνια από όσα δεν ήμουν, έχω περάσει έτσι τη ζωή μου

μέχρι τώρα. Από την αρχή με ενδιέφερε πάρα πολύ ποιες είναι οι ιστορίες που λέμε. Ήμουν ηθοποιός μέχρι το 2007, ήρθε ένα σημείο που ένιωσα ότι πρέπει να αρχίσω να λέω τις δικές μου ιστορίες. Έχω ευχαριστηθεί πολύ τους ρόλους που έχω παίξει, δεν λέω ότι έχω χορτάσει, αλλά δεν είναι κριτήριο πια για μένα πόσο δύσκολος είναι ο ρόλος, τι μπορώ να επιδείξω σαν υποκριτικές ικανότητες. Αυτό που με ενδιαφέρει είναι να πω μια ιστορία που με αγγίζει, και αυτό εκτιμώ και σαν θεατής.

— Το έργο που ετοιμάζεις αυτό τον καιρό το μετέφρασες, το σκηνοθετείς, αλλά δεν παίζεις, σωστά;

Ναι ακριβώς, τελείωσα τη μετάφραση το προηγούμενο Σάββατο και έχουμε κάνει την πρώτη πρόβα. Είναι φοβερό έργο. «The Humans», μια πάρα πολύ απλή ιστορία: μπαμπάς, μαμά, η μπιτέρα του πατέρα με άνοια στο καρτσάκι, οι δύο κόρες, 34 και 26, και ο σύντροφος της μικρής κόρης, συναντιούνται για τη μέρα των Ευχαριστιών στην China town της Νέας Υόρκης, στο σπίτι που έχουν μόλις νοικιάσει η μικρή κόρη με τον σύντρόφο της. Έχει μια πολύ ιδιαίτερη μορφή, είναι γραμμένο με τον τρόπο του Γούντι Άλεν που μιλάνε ο ένας πάνω στον άλλο συνέχεια, αλλά το πολύ ενδιαφέρον είναι άλλο. Ξεκινάει με μία προμετωπίδα, μια φράση του Ναπόλεον Χιλ, που λέει ότι υπάρχουν έξι βασικοί φόβοι με τους οποίους θα βρεθεί αντιμέτωπος ένας άνθρωπος, κάποια στιγμή, στη ζωή του: ο φόβος της ασθένειας, ο φόβος του θανάτου, ο φόβος ότι θα χάσεις την αγάπη κάποιου, ο φόβος των γηραιών, ο φόβος της φτώχειας και ο φόβος της κριτικής. Σε αυτό το έργο εμφανίζονται και οι έξι, με έναν τρόπο καθόλου διδακτικό, μέσα στον στενότερο πυρήνα σχέσεων που είναι η οικογένεια. Είναι πολύ ουσιαστικό, τρυφερό και ανθρώπινο έργο, με φοβερά καλογραμμένους χαρακτήρες.

— Μετά από πολλά χρόνια θα σε δούμε και στην τηλεόραση, τον χειμώνα γυρίσατε μία σειρά που θα παιχθεί στον Άλφα τη νέα σεζόν. Κι εκεί μια ωραία ιστορία;

Είχα πολλά χρόνια να το κάνω και βγήκε, νομίζω, πολύ καλό, λέγεται «Ο Πατρός», βασίζεται σε αληθινή ιστορία. Ένας πολύ καλός γιατρός μια μέρα πυροβολείται στο κεφάλι από τον πατέρα ενός ασθενή του, δεν πεθαίνει αλλά χάνει 12 χρόνια από τη μνήμη του. Οπότε γυρίζει στο 2011, η ζωή του έχει σταματήσει εκεί, πρέπει να ξεκινήσει από την αρχή, γίνεται ένας άλλος άνθρωπος... Η σκηνοθεσία είναι του Γιώργου Παπαβασιλείου και χάρηκα πολύ που συνεργαστήκαμε.

— Στους «Προδότες», το παιχνίδι που παίζεται τώρα στον ANT1, είσαι ο παρουσιαστής, έχει ενδιαφέρον το ότι κάνεις τόσο διαφορετικά πράγματα. Πώς προέκυψε;

Λίγο πριν το Πάσχα, εκεί που ετοιμαζόμουν για το «The Humans», παίρνουν από τον ANT1, «μήπως θες να δεις ένα παιχνίδι; Να το παρουσιάσεις;» Γιατί όχι; Το είδα, μου άρεσε πολύ και το έκανα,

κι όσο το έκανα μου άρεσε όλο και περισσότερο. Έχει ενδιαφέρον κυρίως για δύο λόγους. Ο ένας είναι ότι φτιάχνει έναν κόσμο πιο κοντά στη μυθοπλασία παρά σε ριάλιτι. Με την έννοια ότι βάζει τους παίκτες να αισθανθούν σαν ρόλοι στο «10 μικροί νέγροι» της Αγκάθα Κρίστι, που κάθε μέρα πεθαίνει από έναν, ή σαν ήρωες ενός αστυνομικού που πρέπει να ανακαλύψουν ποιος είναι ο δολοφόνος. Δεύτερον, όλη αυτή η ατμόσφαιρα μυστηρίου έχει κάτι ελαφρά κωμικό. Δηλαδή, η χαρά στο 1ο επεισόδιο που είχα να τους παραδώσω τη στολή που φοράνε –χρυσή μάσκα και μπέρτα– και έπρεπε να τους ορκίσω προδότες, να τους πω δηλαδή πάρα πολύ σοβαρά... «Ορκίζεσαι να λες ψέματα σε όλη τη διάρκεια του παιχνιδιού και να εξαπατάς τους συμπαίκτες σου χωρίς φόβο και πάθος;». Το διασκεδάσαμε πάρα πολύ, γιατί όταν μας δοθεί η ευκαιρία να παίζουμε, να μπορούμε να έρθουμε σε κάτι πιο κοντινό στην πρωταρχική μας φύση, παίρνουμε μεγάλη χαρά. Αυτό το παιχνίδι το καταφέρνει, και μάλιστα πιο γνήσια από άλλα γιατί οι παίκτες δεν έχουν καμία σχέση και επαφή με το κοινό – γυρίζεται, ολοκληρώνεται και μετά προβάλλεται.

Αν έχεις παρατηρήσει, οι παίκτες πηγαίνουν πια στα παιχνίδια υποψιασμένοι απέναντι στην κάμερα, σαν να υπάρχει κάποια «Ανωτέρα Σχολή Παικτών Ριάλιτι Ελλάδος». Οι «Προδότες» δεν είναι ακριβώς ριάλιτι, το θέμα είναι να βρεις τον δολοφόνο...

Πέρασε η ώρα, πρέπει να φύγω, «κρατάω ότι δεν κάνεις ποτέ κάτι αν δεν βρίσκεις έναν εσωτερικό λόγο» του λέω για να το κλείσουμε. «Δεν έχω κάνει ποτέ τίποτα χωρίς να το πιστεύω», μου απαντάει με τη βεβαιότητα του ανθρώπου που ξέρει πολύ καλά τι κάνει. Στον δρόμο για εκεί που έχω να πάω, μαζί με την οικειότητα που έχω νιώσει, σαν να μου έχει μεταφέρει αυτό τον εσωτερικό φωτισμό για τον οποίο μου μίλησε, την πεποίθησή του ότι αν βρεις να πιαστείς από κάπου μέσα σου τότε μπορείς να είσαι χρήσιμος στον εαυτό σου και στους άλλους. Και επειδή, κάποιες φορές, συμβαίνει κάτι που θα σου πει κάποιος να κάνει μια μικρή διαφορά, την επόμενη μέρα θα έμπαινα σε αυτή την εφαρμογή, το Day One, και θα ξεκινούσα αυτή την ημερολογιακή καταγραφή σκέψεων, συναισθημάτων και γεγονότων που πάντα ήθελα, αρχίζοντας από το απόγευμα της συνέντευξής μας, μαζί με τη φωτογραφία της ημέρας – και ποιος ξέρει; ίσως συμβεί και σε άλλους, σαν κι εμένα, να βρουν έναν παρηγορητικό, ενωτικό, ζεστό λόγο σε όσα είπαμε. **A**

MUSIC FOR THE MESSSES
KLINEX MODE

Είναι το σπίτι σου ένα χάος; Μπες σε Klinex mode.
Καθάρισέ το με μουσική.

Άνοιξε το Spotify app στο κινητό σου, σκάνανε τον κωδικό και βρες την playlist της Klinex:

ΟΙ ΦΑ ΡΟΙ ΤΩΝ ΑΘΗΝΩΝ

Της ΚΑΤΕΡΙΝΑΣ ΚΑΜΠΟΣΟΥ
Drone: ΟΡΦΕΑΣ ΚΑΡΟΥΝΤΖΟΣ
Φωτό: ΓΕΩΡΓΙΑ ΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΥ

**3 ΑΠΟ ΤΟΥΣ 144
ΦΑΡΟΥΣ ΤΗΣ
ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ
ΒΡΙΣΚΟΝΤΑΙ ΣΤΗΝ
ΑΤΤΙΚΗ. ΣΤΟ ΛΑΥΡΙΟ,
ΤΟΥΣ ΑΓΙΟΥΣ
ΘΕΟΔΩΡΟΥΣ ΚΑΙ
ΣΤΗ ΣΑΛΑΜΙΝΑ.
ΤΟΥΣ ΕΠΙΣΚΕΦΤΗΚΑ-
ΜΕ ΚΑΙ ΜΙΛΗΣΑΜΕ
ΜΕ ΤΟΥΣ ΦΑΡΟΦΥ-
ΛΑΚΕΣ ΤΟΥΣ.**

Στο ελληνικό Φαρικό Δίκτυο υπάρχουν σήμερα 144 πέτρινοι, παραδοσιακοί φάροι κι όμως κανένας δεν είναι όμοιος με τον άλλο – όλοι εκπέμπουν διαφορετικά το φως που δεν σβήνει ποτέ. Στην Αττική βρίσκονται 3 από αυτούς, και θα ήταν 4 αν ο φάρος του Σουνίου δεν είχε καταστραφεί κατά τη διάρκεια του Β΄ Παγκόσμιο Πολέμου. Με τη μυστήρια ομορφιά τους στέκουν στην άκρη των βράχων, έρμια του χρόνου και των πολλών μποφόρ που κατευθύνουν τα κύματα απειλητικά προς τα πάνω τους. Στην άκρη αυτής της μαγικής εικόνας στέκει πάντα μια μοναχική φιγούρα, αυτή του φαροφύλακα, που στο πέρασμα της ιστορίας έχει προστατέψει αμέτρητες ανθρώπινες ζωές στα θαλάσσια ταξίδια. Παλιά είχαν δημιουργηθεί ιδιαίτερες κοινότητες γύρω τους, οι λεγόμενες «οικογένειες των φάρων» που αποτελούνταν από τους κοντινότερους ανθρώπους του φαροφύλακα και τον ακολουθούσαν στο πόστο του, ακόμα και στο πιο απομακρυσμένο ακρωτήριο της Ελλάδας. Σήμερα όμως, το επάγγελμα αυτό συρρικνώνεται όλο και περισσότερο. Πέρα από τη στριφογυριστή σκάλα που οδηγεί στον φανό, το εσωτερικό των φάρων είναι λιτό, έχει απλά την καμπίνα του, ένα βοηθητικό δώμα και μια βασική κουζίνα, ενώ οι φαροφύλακες έχουν έναν κοινό σκοπό, να τους συντηρούν στην καλύτερη δυνατή κατάσταση. Καθένας όμως από αυτούς και κάθε επιστάτης του, έχει τη δική του ξεχωριστή ιστορία που προκειμένου να τη μοιραστούμε, ξεκινήσαμε το οδοιπορικό μας από το κέντρο της Αθήνας και διασχίσαμε την Αττική από τη μια άκρη στην άλλη, με προορισμό το Λαύριο, τους Αγίους Θεοδώρους και τη Σαλαμίνα. Μετρώντας 374 χιλιόμετρα συνολικά και μετά από μερικούς κακοτράχαλους χωματόδρομους οδηγηθήκαμε σε αυτά τα μεγάλα άγρυπνα φανάρια, τους φάρους των Αθηνών.

Βρούκι ΛΑΥΡΙΟ Με φαροφύλακα τον Κωνσταντίνο Κούτση

Στην πάνω μεριά του Θορικού, 7 χλμ. από το Λαύριο και μετά τον οικισμό Σιρί, ξεκινά ο χωματόδρομος για τον φάρο που στέκει εκεί από το 1892, καρφωμένος 23 μ. πάνω από την επιφάνεια της θάλασσας. Περιτριγυρισμένος από θαμνώδη άγρια βλάστηση, τα πλοία που περνούν μπροστά του κατευθύνονται στις Κυκλάδες, με φόντο τη Μακρόνησο. Όπως οι περισσότεροι φάροι, παρέμεινε σβηστός κατά τη διάρκεια του Β΄ Παγκοσμίου Πολέμου. Το 1943, στα πλαίσια ανασυγκρότησης του Φαρικού Δικτύου, επαναλειτούργησε με πηγή ενέργειας το πετρέλαιο μέχρι το 1983 που ηλεκτροδοτήθηκε. Εκεί συναντήσαμε τον φαροφύλακα Κωνσταντίνο Κούτση, Ικαριώτη στην καταγωγή από οικογένεια ναυτικών.

«Έχω έρωτα με τη θάλασσα, ήταν αυτό που επιδίωξα να κάνω από την πρώτη μου μέρα στο ναυτικό. Είμαι μοναχικός άνθρωπος οπότε η απομόνωση που μου προσφέρει η δουλειά είναι κάτι που δεν θα μπορούσα να βρω εύκολα αλλού. Μου δίνει χρόνο για αυτοπραγμάτωση. Μέσα από αυτή συνειδητοποίησα ότι η ζωή είναι απλή, οι περισσότεροι δεν δείχνουμε ευγνωμοσύνη για αυτά που μας προσφέρει. Κάθε πρωί που ξυπνάω στον φάρο, κοιτάζω τη θάλασσα και τον ήλιο, δοξάζω τον Θεό που είμαι τυχερός να με γεμίζει η δουλειά μου.

»Ξεκίνησα στις απομονωμένες Οινούσες, που ο φάρος τους δεν είναι μέσα στο νησί αλλά στο νησάκι Παναγιά. Τα κανάλια μια μέρα δεν έπιαναν καλά οπότε είχε τύχει να γυρίσω την κεραία προς Τουρκία για να πιάνει. Επίσης, μου έχει συμβεί μια μέρα κακοκαιρίας με 10 μποφόρ να πέσει στον φάρο κεραυνός που προκάλεσε μεγάλη ζημιά στο φωτιστικό μηχανήμα και τις συσκευές, πέταξε τον πίνακα παρόλο που υπήρχε αλεξικέραυνο.

»Οι πιο γοπητευτικοί φάροι είναι οι δυσπρόσιτοι, που κοπιάζεις για να τους προσεγγίσεις, όταν όμως φτάσεις σε ανταμείβει το μεγαλείο του γκρεμού και της πρωτόγονης αύρας του. Κάθε φάρος έχει διαφορετική αρχιτεκτονική, ύψος και φωτοβολία, είναι κτίρια της πολιτισμικής μας κληρονομιάς και οφείλουμε να τα παραδώσουμε στους επόμενους. Πολλά πλοία μέσα σε τρικυμίες θα ήθελαν έναν φάρο να τους δώσει κάτι σαν απάνεμο λιμάνι και καταφύγιο.

»Αυτό που με εντυπωσίασε στους φάρους και το καταθέτω μετά από διηγήσεις παλαιότερων φαροφύλακων, είναι ότι κάποτε κάθε φάρος φιλοξενούσε μια κοινότητα, 3 για παράδειγμα φαροφύλακες με τις οικογένειές τους. Όπως υπάρχει ιεραρχία στο προσωπικό των φαροφύλακων, υπήρχε και η αντίστοιχη στις γυναίκες τους – η γυναίκα του προϊστάμενου έδινε εντολές στις υπόλοιπες για τις δουλιές του φάρου – άλλη θα έπλενε, άλλη θα ζύμωνε».

Κόρυμπος ΣΑΛΑΜΙΝΑ

Με φαροφύλακα τον **Μιχάλη Φωτόπουλο**

Στο νοτιότερο άκρο της Σαλαμίνας βρίσκεται ο φάρος της Κόρυμπος που υπάγεται στους φάρους της Αττικής, χτισμένος το 1901, θεωρείται διατηρητέο μνημείο. Βρεθήκαμε εκεί σε μια από τις σπάνιες μέρες άπνοιας καθώς στο σημείο συνήθως φυσάει πολύ, και συναντήσαμε τον φαροφύλακα Μιχάλη Φωτόπουλο.

«Ο φάρος μας είναι στα 34 μέτρα εστιακό ύψος, με φωτοβολία μέχρι τα 9 ναυτικά μίλια με φωτοκύτταρο – με τη δύση ανάβει και με την ανατολή σβήνει. Είναι πλήρως αυτόνομος αφού λειτουργεί με φωτοβολταϊκό σύστημα με μπαταρίες και με το βρόχινο νερό που το συλλέγουμε από το πηγάδι μας. Πλέον τα πράγματα είναι πιο εξελιγμένα σε σχέση με το παρελθόν που ο φαροφύλακας απαγορευόταν να αποκοιμηθεί γιατί ο φάρος χρειαζόταν κούρδισμα όλο το βράδυ, και τότε που δεν υπήρχαν τα εξελιγμένα ραντάρ αν δεν ήταν αναμμένος μπορούσε να γίνει ναυάγιο. Υπήρχε ένα εκρεμμές με βαρίδι που έπρεπε να ανεβεί επάνω για την περιστροφή του φαναριού. Έκανε 2 ώρες να κατέβει και μετά έπρεπε να επαναληφθεί το ίδιο. Όλα αυτά τα εξηγούμε στον κόσμο κάθε τρίτη Κυριακή του Αυγούστου, τη μοναδική μέρα που μπορεί κανείς να μπει στο εσωτερικό του φάρου, πέρα από εμάς φυσικά.

«Ζώντας στον φάρο μακριά από το άγχος της πόλης, νιώθω ηρεμία και το θεωρώ ευλογία να ξυπνώ και να βλέπω την Αίγινα και το Αγκρίστρι απέναντί μου αντί για τις πολυκατοικίες. Και αυτό μου φτιάχνει τη διάθεση να προσπαθώ να κρατάω το οίκημα ζωντανό και στην καλύτερη κατάσταση. Όλοι οι φαροφύλακες, πιστεύω, δένονται με τον φάρο τους.

«Όλα αυτά τα χρόνια και μετά τους δεκάδες φάρους που έχω επισκεφτεί, έχουν φτάσει στα αυτιά μου πολλοί θρύλοι που συνδέονται μαζί τους. Για παράδειγμα, έχω ακούσει από συναδέλφους για στοιχειωμένα δωμάτια στα οποία έτυχε να πεθάνει ο φαροφύλακας, όπου άνοιγαν οι πόρτες και τα παράθυρα μόνα τους χωρίς να φυσάει ή ότι άκουγαν ανατριχιαστικούς θορύβους μέσα στη νύχτα. Ίσως είναι αποκυήματα της φαντασίας εξαιτίας της μοναξιάς που επικρατεί εκεί ή επειδή μπορεί να μην έχουν συνηθίσει τους ήχους της φύσης που μερικές φορές είναι αγριευτικοί».

Σουσάκι ΑΓΙΟΙ ΘΕΟΔΩΡΟΙ

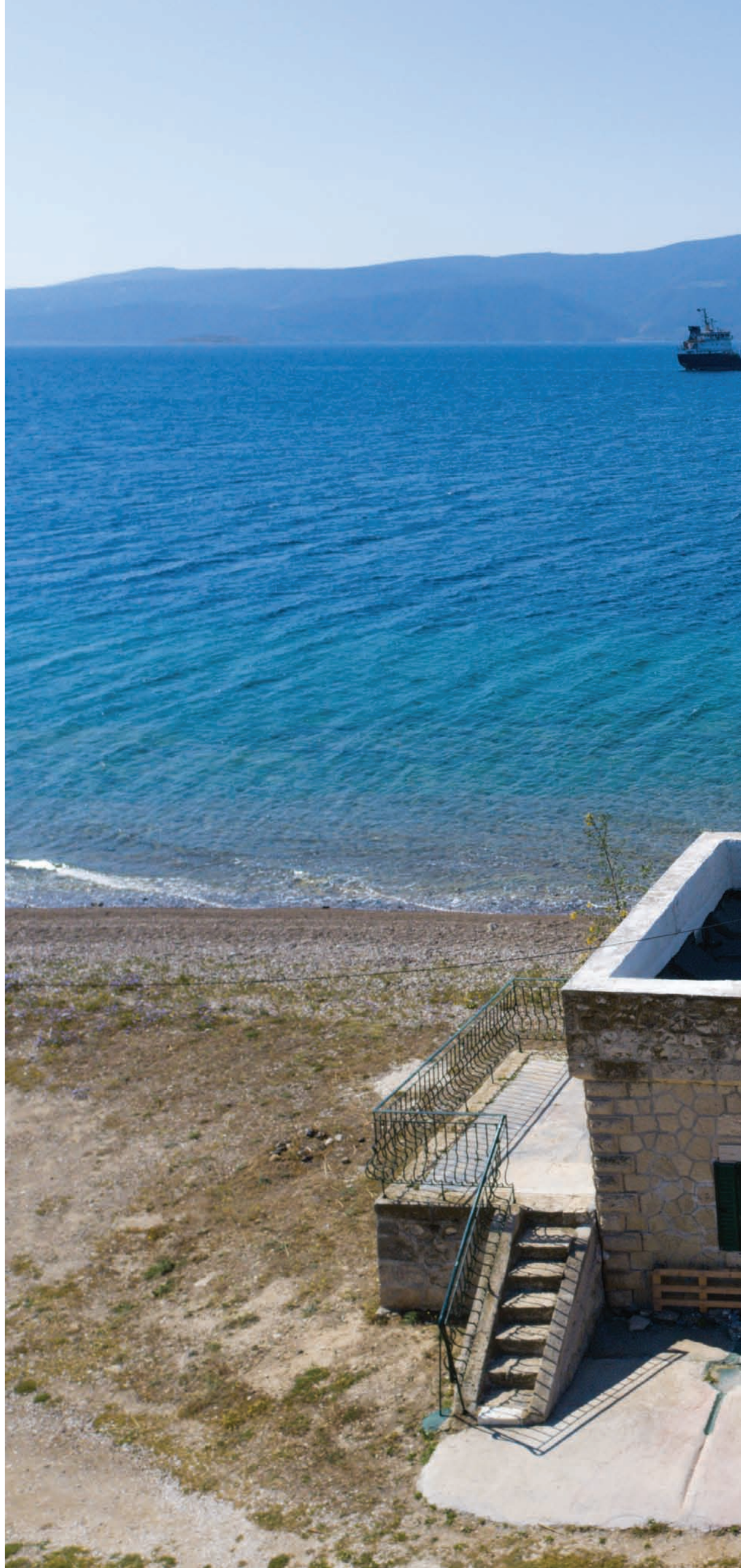
Με φαροφύλακα τον **Νίκο Τσάκωνα**

Ο Νίκος Τσάκωνας έκανε θητεία στα καράβια όταν έμαθε για τον διαγωνισμό φαροφυλάκων του ναυτικού. Δίλωσε από περιέργεια για την ιδιαίτερη φύση του επαγγέλματος και αφού ασχολήθηκε με τη συντήρηση του φαρικού δικτύου, τοποθετήθηκε στον φάρο του Γυθείου. Τα τελευταία χρόνια βρίσκεται στον τόπο καταγωγής του, στον φάρο Σουσάκι στη βιομηχανική περιοχή των Αγίων Θεοδώρων, ακριβώς μπροστά στα διυλιστήρια.

«Για να γίνεις φαροφύλακας πρέπει να περάσεις από συγκεκριμένη εκπαίδευση, να μάθεις τα πάντα για τα ηλεκτρολογικά του φάρου και τις ανάγκες συντήρησής του. Για δύο χρόνια ταξίδευα με φαρόπλοια για την επισκευή παλιών φάρων σε όλη την Ελλάδα σκαρφαλώνοντας σχεδόν σε κάθε βραχονησίδα του Αιγαίου. Ακόμα και σήμερα αν σπάσει κάποιος φανός φεύγω αποστολή, τον επιδιορθώνω και επιστρέφω. Κάποιος θα πίστευε ότι ως φαροφύλακας πρέπει να μη φεύγω ποτέ από εδώ αλλά στην περίπτωση μου δεν ισχύει, είμαι γενικότερων καθηκόντων. Είναι μοναχική δουλειά καθώς σε κάθε βάρδια είσαι ολομόναχος κι αν τύχει να αποκλειστείς καμιά φορά αυτό το αίσθημα είναι ακόμα πιο έντονο. Μου έχει τύχει στον φάρο της Μονεμβασίας να μην μπορώ να ανοίξω την πόρτα για 10 μέρες εξαιτίας της έντονης κακοκαιρίας, με τα κύματα να φτάνουν μέχρι την είσοδο και ταυτόχρονες διακοπές ρεύματος. Χρειάζεται, λοιπόν, να πηγαίνεις σε κάθε φάρο οργανωμένος με προμήθειες για παν ενδεχόμενο. Υπάρχουν εύκολα και δύσκολα φανάρια, κάτι που καθορίζει η πρόσβαση σε αυτά. Για παράδειγμα ο Κάβο Μαλέας που θέλει 5,5 χλμ. για να φτάσεις, 1,5 ώρα πάνω στα βουνά με τα πόδια και γι' αυτό χρειάζεται δεύτερος φαροφύλακας για λόγους ασφαλείας. Σε αυτές τις περιπτώσεις, όπως καταλαβαίνεις, είναι μεγάλη γκαντεμιά να πάθεις κάτι, έναν κολικό για παράδειγμα ή να πέσεις από τις σκάλες, πράγμα που έχει συμβεί σε διάφορους συναδέλφους.

» Είμαστε και σε επικοινωνία με το λιμενικό αφού σε περιπτώσεις που έχουν νεκρή γωνία γινόμαστε εμείς τα μάτια τους. Έχει τύχει να παρατηρήσουμε από τον φάρο ακινητοποιημένα βαρκάκια στη θάλασσα και επικοινωνούμε για βοήθεια. Οι φάροι, λοιπόν, είναι πολύ σημαντικοί. Έχω δει γκρεμισμένο φάρο και ήταν στενόχωρο αν σκεφτείς τι τράβηξαν κάποιοι κάποτε, και σε τι συνθήκες, για να τον χτίσουν ή τον ρόλο που θα μπορούσε να παίξει στη θαλάσσια διέλευση. Μπορεί σήμερα να έχουμε gps, όλοι όμως οι ναυτικοί κοιτούν τους φάρους γιατί όταν έχουν τη μαυρίλα της νύχτας μπροστά τους, ο φάρος είναι η ανακούφισή σου και μια έξτρα δικλίδα ασφαλείας. Αν σβήσει, είναι σοβαρό γεγονός. Όσοι το παρατηρούν, από εμπορικά πλοία μέχρι ψαράδες κατευθείαν δημιουργούν κινητοποίηση.

»Ο φάρος στο Σουσάκι που φτιάχτηκε το 1894 είναι περιστροφικός, όταν τον κοιτάς αναβοσβήνει ανά 10 δευτερόλεπτα και γενικά πάντα έχει δουλειές, επισκευές, βαψίματα και φθορές που προκαλούνται από τη θάλασσα ακριβώς μπροστά μας. Εδώ, όταν στέκεσαι πάνω στον φάρο και κοιτάς τη θάλασσα ξεχνιέσαι και γαληνεύεις, από την άλλη αν στραφείς πίσω βλέπεις την εργοστασιακή μονάδα και τις τεράστιες καμινάδες και ακούς τη βαβούρα από τα φορτηγά. Όταν φυσάει βοριάς μυρίζει παντού προπάνιο και θειάφι, κλείνω τα παράθυρα. Ως παιδί ερχόμουν εδώ με την παρέα μου, ήταν σημείο συνάντησης. Τότε, δεν ξέραμε καν ότι υπάρχει φαροφύλακας εδώ, ούτε μπορούσα να φανταστώ πως κάποτε θα βρίσκομαι εγώ μέσα».

ΕΝΑ ΤΑΞΙΔΙ

ΜΠΕΝ Ε

Ο ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΑΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΤΟΥΡΝΑΚΙΩΤΗΣ ΜΑΣ ΞΕΝΑΓΕΙ ΣΕ ΜΙΑ ΑΘΗΝΑ ΠΟΥ ΔΕΝ ΥΠΑΡΧΕΙ ΠΙΑ, ΜΕ ΑΦΟΡΜΗ ΤΙΣ ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΑΘΗΝΑΙΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΕΜΒΛΗΜΑΤΙΚΟ ΕΡΓΟ ΤΟΥ ΜΙΛΤΟΥ ΛΙΔΩΡΙΚΗ

Του ΤΑΚΗ ΣΚΡΙΒΑΝΟΥ - Φωτό: ΘΑΝΑΣΗΣ ΚΑΡΑΤΖΑΣ

Η οδός Πανεπιστημίου στην αρχή του 1900, ελαιογραφία του Παύλου Μαθιόπουλου (1876-1956)

ΣΤΗΝ ΕΠΟΧ

Αν ήμουν νεαρός στην Αθήνα της Μπελ Επόκ σίγουρα θα ήμουν λιμοκοντόρος. Ένας νεανίας χωρίς φράγκο δηλαδή, όπως περιγράφει ο Μίλτος Λιδωρίκης στο βιβλίο του «*Εξισοα την Αθήνα της Μπελ Επόκ*», από τις εκδόσεις Polaris. Σίγουρα θα φορούσα καπέλο, όπως όλοι, το οποίο θα έβγαζα με μια ελαφριά υπόκλιση φλερτάροντας τις όμορφες Αθηναίες, που θα έκαναν τη βόλτα τους πάνω κάτω στη σκονισμένη Σταδίου, μεταξύ Ομόνοιας και Συντάγματος.

Μπελ Επόκ (Belle Époque), Ωραία Εποχή δηλαδή, ονομάστηκε η περίοδος περίπου από το 1875 έως και το 1914 και την κήρυξη του Α΄ Παγκοσμίου Πολέμου και αφορμή για αυτές τις σκέψεις αποτελούν οι πολιτιστικές δράσεις του Οργανισμού Πολιτισμού, Αθλητισμού και Νεολαίας του Δήμου Αθηναίων (ΟΠΑΝΔΑ), οι οποίες εμπνέονται από το εμβληματικό έργο του Λιδωρίκη. Μεταξύ άλλων θα γίνουν τέσσερις ξεναγήσεις με δωρεάν συμμετοχή, σε συνεργασία με το Ελληνικό Ινστιτούτο Αρχιτεκτονικής, υπό την επιστημονική επιμέλεια και καθοδήγηση του αρχιτέκτονα, **Παναγιώτη Τουρνικιώτη**, ο οποίος είχε την καλή διάθεση και όρεξη να μας ταξιδέψει στην αθηναϊκή Μπελ Επόκ, μέσα από τα ίχνη του Μίλτου Λιδωρίκη.

«Είναι μια εποχή που, με την επιρροή του Παρισιού αλλά και της Βιέννης, γνωρίζει μια μεγάλη άνθιση. Υπάρχει μια διάχυτη αισιοδοξία και το κλίμα αυτό θα το ζήσει και η Αθήνα, έστω και με τις δυσκολίες της και στη δική της κλίμακα φυσικά. Είναι μια εποχή με μεγάλες κοινωνικές, οικονομικές, τεχνολογικές και πολιτικές αλλαγές, οι οποίες, βέβαια, σήμερα μας φαίνονται αυτονόητες, αλλά τότε ήταν πολύ σημαντικές: ήρθε ο ηλεκτροφωτισμός, βγήκαν στους δρόμους τα αυτοκίνητα, άνοιξαν κινηματογράφοι, ανακαλύφθηκε το ραδιόφωνο, πέταξαν τα πρώτα αεροπλάνα. Υπήρχε μια διάθεση για καλή ζωή, για πάρτι, χορούς και τραγούδια. Βέβαια, είναι άλλο να κάνει κανείς μια ξεναγήση στην Αθήνα της Μπελ Επόκ γενικά και άλλο στην Αθήνα της Μπελ Επόκ του Λιδωρίκη. Εμείς, θα κινηθούμε στα ίχνη του Λιδωρίκη» λέει ο αρχιτέκτονας.

Στο σημείο όπου βρίσκεται το Μπάγκειον Ζούσε ο Χαρίλαος Τρικούπης

● ΜΕ ΤΑ ΜΑΤΙΑ ΤΟΥ ΛΙΔΩΡΙΚΗ

Μια παρένθεση στη διήγηση του Π. Τουρνικιώτη για κάποιες αναφορές από το βιβλίο του Λιδωρίκη, ο οποίος κατάφερε και αντιμετώπιζε τα πάντα με χιούμορ:

Η σκόνη. «Αθηναϊκή πληγή» τη χαρακτηρίζει ο Λιδωρίκης. «*Η σκόνη στην Αθήνα ήταν ό,τι είναι στο Λονδίνο η ομίχλη. Όλα τα σκέπαζε, τα εξηφάνιζε, τα βρόμιζε. Κοστούμι χωρίς λεκέδες ήταν σπάνιο φαινόμενο. Σπίτι ξεσκονισμένο δεν εύρισκες στην Αθήνα*».

Οι υπόνομοι. «Υπόνομοι δεν υπήρχαν. Γι' αυτό, όταν έκανε μεγάλες βροχές, όλοι οι δρόμοι που κατέβαιναν από το μέρος του Λυκαβηττού μας σερβίρανε όλων των ειδών τα ψοφίμια και το σκουπιδαριό».

Τα ουρητήρια. «*Ουρητήρια δεν υπήρχαν πουθενά και πας Έλληνας πολίτης θεωρούσε την θύρα του συμπολίτη του ως ιδιαίτερόν του καταφύγιον διά πάσαν χρήσιν*».

Το νερό. «*Σπανιότερον και από το δάκρυ της*

Ηούς, το μοιραζόταν ο κόσμος κατόπιν εχθροπραξιών. Το νεράκι ερχόταν μισή ώρα το πρωί και μισή ώρα το απόγευμα. Τι γινόταν τότε δεν περιγράφεται. Άγριο ξύλο, σπρωξίδια, σπασίματα σταρνιών και κανατιών».

● Η ΜΠΕΛ ΕΠΟΚ ΑΘΗΝΑ ΤΟΥ ΛΙΔΩΡΙΚΗ

Ο αστός Μίλτος Λιδωρίκης (1871-1951) σπούδασε νομικά και συνέχισε τις σπουδές του στο Παρίσι, αλλά η ζωή του επρόκειτο να μοιραστεί ανάμεσα στο θέατρο και την πολιτική. Με ανθρώπους από αυτούς τους χώρους συναναστρεφόταν. Θεατρικά του έργα ανέβαιναν από την Κυβέλη και την Κοτοπούλη, ενώ διετέλεσε βουλευτής και διευθυντής της Βουλής. Ο Λιδωρίκης μεγάλωσε στα σαλόνια του Χαρίλαου Τρικούπη, αρχικά ως παιδί με τους γονείς του και στη συνέχεια ως συνεργάτης του Τρικούπη, ο οποίος ζούσε στην Ομόνοια. Το

ΗΣ ΑΘΗΝΑΣ

Απέναντι από το σπίτι του Μίλτου Λιδωρική βρίσκονται οι βασιλικοί στάβλοι, το σημερινό Attica

Το μέγαρο Σερπιέρη που ολοκληρώθηκε το 1884

Το Νομισματικό Μουσείο, όπου έζησε η οικογένεια του Ερρίκου Σλήμαν από το 1881 έως το 1926

Η παρνηκασμένη σήμερα οικία του τραπεζίτη Αθηνογένους, στη Σταδίου

Οι τρεις πρώτες ξεναγήσεις πραγματοποιήθηκαν και η τελευταία θα γίνει την **Τετάρτη 28 Ιουνίου, 17.00-19.00.**

Είναι απαραίτητη η κράτηση θέσεων στο orandaxenagiseis.gr. Επίσης, μέχρι τις 10/9 θα συνεχίζεται η έκθεση φωτογραφίας στο Πολιτιστικό Κέντρο «Μελίνα» Δήμου Αθηναίων, σε συνεργασία με τη Ζωζώ Λιδωρική-Αρχείο Αλέκου Λιδωρική, που θα αποτυπώνει σε επιτοίχιες εκτυπώσεις υλικό από το βιβλίο του Μίλτου Λιδωρική. Με ελεύθερη είσοδο, Τρίτη - Παρασκευή, 11.00 - 19.00, Σάββατο - Κυριακή, 10.00 - 15.00, Ηρακλειδών 66 και Θεσσαλονίκης - Θησείο, 2103414466.

ο σπίτι του Τρικούπη βρισκόταν εκεί όπου σήμερα υπάρχει το ξενοδοχείο Μπάγκειον, η κατασκευή του οποίου ολοκληρώθηκε το 1894 από τον σπουδαίο αρχιτέκτονα Τσίλλερ. «Γι' αυτό μίλησα για ίχνη. Γιατί μιλάμε κυρίως για μια Αθήνα που έχει εξαφανιστεί» λέει ο Π. Τουρνικιώτης. Η Ομόνοια ήταν η πιο λαμπρή πλατεία της Αθήνας μαζί με εκείνη του Συντάγματος. Μια ζωντανία παντού. Καφέ και μπαρμπαριές λειτουργούσαν όλο το 24ωρο, ενώ απέναντι από το σπίτι του Τρικούπη βρισκόταν το Θέατρο Ομόνοια, στο οποίο πρωτοέπαιξε η Κυβέλη και αργότερα έφτιαξε το δικό της θέατρο η Κοτοπούλη. «Γεμάτη η Αθήνα από κέντρα διασκεδάσεως. Υπόγεια, ισόγεια, ανώγεια. Το νυκτερινό γλέντι, ελεύθερο μέχρι πρωίας και για όλα τα βαλάντια. Κανένας περιορισμός! Ελευθερία έρωτος και δράσεως καθ' όλην την γραμμήν, από της πλατείας του Συντάγματος έως στην Ομόνοια. Το ίδιο στην οδό Αιόλου. Στην οδόν Αθηνάς επίσης» γράφει ο Λιδωρικής. Είναι η εποχή, σημειώνει ο Π. Τουρνικιώτης, που ανεβαίνει στη σκηνή η «Παριζιάνα» του Μπεκ, το 1903, με την Κυβέλη – ένα έργο που εξυμνεί την απελευθέρωση, και τη σεξουαλική απελευθέρωση, τη χαρά της ζωής.

Όταν ο Τρικούπης αναγκάστηκε να φύγει από το σπίτι της Ομόνοιας, πήγε σε ένα σπίτι που βρισκόταν στη συμβολή της Ακαδημίας με τη Μαυρομηχάλη. Το κτίριο αυτό δεν υπάρχει πια, στη θέση του βρίσκεται μια πολυκατοικία της εποχής του Μεσοπολέμου, σε σχέδια του αρχιτέκτονα Βασιλείου Κασσάνδρα. Διαγωνίστηκε απέναντι από εκείνο το σπίτι του Τρικούπη βρισκόταν το σπίτι του Τσίλλερ, με δύο εισόδους, από τη Μαυρομηχάλη και την Ακαδημίας. Ο Μίλτος Λιδωρικής ζούσε στην Πανεπιστημίου 10, σε ένα σπίτι με 10 παράθυρα, που είχε φτιάξει ο παππούς του το 1840. Ακριβώς απέναντι βρίσκονταν οι βασιλικοί στάβλοι, εκεί όπου σήμερα βλέπουμε το πολυκατάστημα Attica. Και δίπλα στο σπίτι του Λιδωρική βρίσκεται το σπίτι στο οποίο κατοίκησε η οικογένεια του Ερρίκου Σλήμαν από το 1881 έως το 1926, σε σχέδια Τσίλλερ, ένα από τα ελάχιστα κτίρια της εποχής που υπάρχουν ακόμη: το σημερινό Νομισματικό Μουσείο.

Βάσει της απογραφής το 1880, η Αθήνα είχε 63.000 κατοίκους. Έφτασαν τους 98.000 το 1900 και τους 142.000 το 1907. Εκτός από τις εύπορες τάξεις που ντύνονταν στα μοντέρνα καταστήματα της Ερμού και διασκεδάζαν στα διάφορα σαλόνια και στα σικ νυκτερινά κέντρα, ο Λιδωρικής μάς παρουσιάζει και μια πολύ πλούσια ποικιλία πλανόδιων τύπων, εκ των οποίων οι πλέον συμπαθείς είναι, ίσως, οι πλανόδιοι μουσικοί. Όπως ο Μαρίνος, «Ιταλός την καταγωγήν αλλά Ρωμικός σε όλα του. Ο Μαρίνος για δεκάδες χρόνια ακούραστα γύριζε μέσα στην Αθήνα από την μίαν άκρη της έως την άλλη. Για κάμποσα έτη συνοδεύετο και από την ορχήστρα του, κιθάρα, μαντολίνο. Στο κύλισμα όμως των χρόνων η τριμελής ορχήστρα λιγόστευσε, και στο τέλος ο αγαθός βιολιτζής περιεφέρετο μόνος του, ερείπιον και ανεπιθύμητος» αναφέρει ο Μ. Λιδωρικής.

«Εάν έβλεπες μια φωτογραφία από το καφέ του Ζαχαράτου, θα νόμιζες ότι επρόκειτο για κάποιο καφέ της Βιέννης» διαβεβαιώνει ο Π. Τουρνικιώτης. Ο Ζαχαράτος, λέει, είχε καφέ και στην Ομόνοια και στο Σύνταγμα. Γεμάτο καφεενεία και ξενοδοχεία ήταν το Σύνταγμα, καθώς και από μέγαρα πλουσίων. Υπήρχαν τα βασιλικά ανάκτορα (η σημερινή Βουλή) και απέναντι η οικία Δημητρίου, ένα έργο του Χάνσεν, που θα αγοραστεί από ξενοδόχους οι οποίοι θα το μετατρέψουν στη Μεγάλη Βρετανία, που θα αναπτυχθεί περισσότερο τα επόμενα χρόνια.

Στη Σταδίου, τον δρόμο-βόλτα των Αθηναίων, όπου περνούσε και ιππλάτο τραμ, κατασκευάστηκε η οικία Αθηνογένους, ιδιοκτησία του τραπεζίτη Αθηνογένη. Άντεξε στα χρόνια και υπάρχει και σήμερα. Άντεξε, τρόπος του λέγειν, γιατί χωρίς φροντίδα τίποτα δεν αντέχει. Θα το δείτε στη Σταδίου 50, ερειπωμένο, καμένο, εγκαταλεημένο. Ίδια εικόνα και απέναντι, στο νούμερο 47, εκεί όπου στα χρόνια της Μπελ Επόκ έζησε η οικογένεια του Αλέξανδρου Σούτσου. Αυτό, κατά πως λέγεται, πρόκειται κάποια στιγμή να αξιοποιηθεί, να γίνει, ίσως, μουσείο θεάτρου.

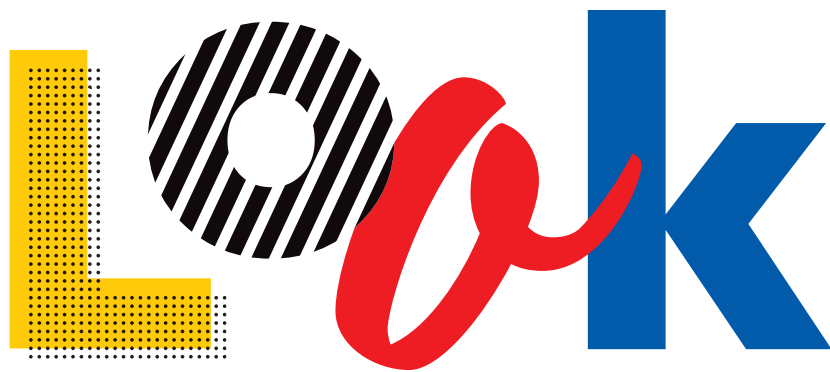
Η Πανεπιστημίου ήταν το βουλευτήριο των Αθηνών, όπως αναφέρει ο Π. Τουρνικιώτης. Απέναντι από το σημερινό Αρσάκειο (που τότε ήταν σχολείο θηλέων) βρισκόταν το σχολείο του Λιδωρική, το Σχολείο του Συλλόγου προς Διάδοσιν των Ελληνικών Γραμμάτων, μετέπειτα Κτηματική Τράπεζα, που είχε διευθυντή τον Σπυρίδωνα Μωραΐτη. Στην Πανεπιστημίου 23, στη γωνία με την Εδουάρδου Λω, ένα από τα πιο εμβληματικά κτίρια της Αθήνας. Το μέγαρο Σερπιέρη, ιδιοκτήτη των ορυχείων του Λαυρίου, που ολοκληρώθηκε το 1884. Ένα σπίτι με σπουδαίες τοιχογραφίες, που τα σαλόνια του ήταν πάντα γεμάτα για δεξιώσεις, χορούς, συζητήσεις για την πολιτική και την τέχνη, καθώς ο Ιωάννης Βαπτιστής Σερπιέρης ήταν τόσο καλός οικοδοσοπότης για την «καλή κοινωνία», όσο σκληρός ήταν για τους εργάτες του. Το κτίριο αυτό στη συνέχεια στέγαζε την Αγροτική Τράπεζα και πιο μετά την Πειραιώς, και μπορείτε να το θαυμάσετε και σήμερα.

● ΤΟ ΤΕΛΟΣ ΤΗΣ ΜΠΕΛ ΕΠΟΚ

Η Μπελ Επόκ πήρε το όνομά της αρκετά χρόνια μετά την εποχή της, τη δεκαετία του 1930. Όλα τελείωσαν απότομα, άτσαλα, όπως λέει ο Π. Τουρνικιώτης. Ο Λιδωρικής θα πάει εθελοντής στους Βαλκανικούς Πολέμους και λίγο αργότερα θα ξεσπάσει ο καταστροφικός Α΄ Παγκόσμιος Πόλεμος. Μετά, για την Ελλάδα, θα έρθει και η Μικρασιατική Καταστροφή. Τι κατάλαβα εγώ; Ότι ήταν το τέλος της «χαράς της ζωής» για όλη την Ευρώπη, για όσους, τουλάχιστον, την έζησαν, γιατί για τους περισσότερους ήταν πιθανότατα κάτι σαν έργο, σαν μια παράσταση που παιζόταν από τους πιο φημισμένους ηθοποιούς, αλλά σε περιορισμένους ρόλους. **A**

Επιμέλεια:
ΜΑΡΙΑ ΙΩΑΝΝΑ ΣΙΓΓΑΛΟΥ

KARL LAGERFELD
Ψάθινο καπέλο €120

LANCASTER
Golden Tan Maximizer

PEDRO GARCIA
Παπούτσια €450

MISSONI
Φόρεμα €750

SWATCH
Ρολόι Home Stripe
Home €85

NUXE
Αντιηλιακό Spray Solaire
Delicieux

MARC JACOBS
Γυαλιά ηλίου

INTIMISSIMI
Τριγωνικό σουτιέν και σλιπ Brazilian
Glistening Charme €39,90 και €14,90

BENETTON
Πουκάμισο ριγέ over εφαρμογής €89,95

KATERINA MAKRIYIANNI
Sparkle Mini Hoops €95

MC2 ST. BARTH
Τσάντα Vanity Canvas
Vanity €139

CAROLINA HERRERA
Medium shoulder bag Capazo

CALZEDONIA
Διχτυωτό γιλέκο σε χρυσαφί χρώμα με κρόσσια €59,90

FUNKY BUDDHA
Τζιν σορτς
με φθορές €49,95

ERES
Ολόσωμο μαγιό
Destino €690

Στο Σαν Τροπέ
καυτό καλοκαίρι
φωνές και
οι διακοπές,
φρουντώνω
στιγμές
τρυφερές
-Καίτη Γαρμνή 1988

LAMDA Development

Όταν στο πλάνο του Σαββάτου υπάρχουν τα ψώνια, το πρώτο μέρος που μας έρχεται στο μυαλό –κακά τα ψέματα– είναι τα malls. Πρόκειται για κέντρα που προσφέρουν all-inclusive υπηρεσίες συγκεντρωμένες σε κάποια τετραγωνικά χιλιόμετρα. Στα αλήθεια, εκεί, τα κάνουμε όλα: ανανεώνουμε την γκαρνταρόμπα μας, ψωνίζουμε δώρα για την οικογένεια και τους φίλους μας, απασχολούμε τους μικρούς μας φίλους με δραστηριότητες, τρώμε το κατιτίς μας και εκτός των άλλων ξεκουραζόμαστε κιόλας. Εν ολίγοις, ό,τι ψάχνουμε, είναι βέβαιο ότι θα το βρούμε σε κάποιο mall ακόμα και αν είμαστε από τους πιο απαιτητικούς πελάτες με τα πιο ιδιαίτερα γούστα; Πώς όμως φτάσαμε σε αυτό το trend, που ήρθε για να μείνει;

Ομολογουμένως, στον επιχειρηματικό κόσμο –και όχι μόνο– συνώνυμο του Mall είναι η LAMDA Development, μια έννοια που εισήχθη στο ελληνικό κοινό με την άφιξη του The Mall Athens στο Μαρούσι. Η χρυσή εποχή των εμπορικών κέντρων στην Ελλάδα ξεκίνησε στα τέλη του 2005, όταν η LAMDA Development αποκτούσε το πρώτο Mall στην Αθήνα. Τότε ήταν η αρχή της ανοδικής πορείας που μέσα στην επόμενη δεκαετία θα εκτόξευε την εταιρεία στη θέση του ηγέτη, αλλά και θα σηματοδοτούσε την αλλαγή σερίδας στη χώρα μας για τα Εμπορικά Κέντρα.

Η επιτυχία της εταιρίας και των εμπορικών κέντρων ήταν δύο μεγέθη που αυξάνονταν ανάλογα. Τα χρόνια που μεσολάβησαν η LAMDA απέκτησε τρία ακόμα Εμπορικά Κέντρα φέρνοντας στη χώρα μας, αλλά και στην Ευρώπη συνολικά, μια ακόμα καινοτομία: την έννοια του integrated mall, μέσω του Golden

Hall, όπου λειτουργούν το Μουσείο των Ολυμπιακών Αγώνων, ο χώρος παιδικής Εκπαίδευσης και Ψυχαγωγίας Xplore, καθώς και το πρώτο ενυδρείο της Αθήνας. Η πιο πρόσφατη κίνηση της εταιρίας, το 2022, είναι η εξαγορά του μεγαλύτερου εκπαιδευτικού χωριού, του Designer Outlet Athens στα Σπάτα, εδραιώνοντας την ηγετική της θέση στον τομέα των Εμπορικών Κέντρων.

Η αποκαλυπτική εικόνα του 2022 σε αριθμούς

Όλες αυτές οι προσθήκες στο portfolio της εταιρίας έφτασαν σε σημαντικές διακρίσεις της. Πριν από λίγες ημέρες η LAMDA ανακοίνωσε τη σημαντική ενίσχυση της λειτουργικής κερδοφορίας EBITDA των Εμπορικών της Κέντρων με κέρδη €20,9 εκ. που σηματοδοτούν νέο ιστορικό ρεκόρ τριμήνου (+36% έ-

ναντι του 2022), χαράσσοντας μια καινοτόμο πορεία. Επειδή οι αριθμοί «μιλούν» από μόνοι τους, πέρα από το ιστορικό ρεκόρ κερδοφορίας για τα τέσσερα Εμπορικά Κέντρα του ομίλου ύψους €69 εκατ. που επιβεβαιώνουν τη θέση τους ως σταθερή αξία, μια ματιά μόνο στους δείκτες της επισκεψιμότητας –21 εκατομμύρια για το 2022– αρκεί για τα συμπεράσματα. Η προτίμηση αλλά και η εμπιστοσύνη που συγκεντρώνουν από Έλληνες αλλά και ξένους επισκέπτες είναι το μεγάλο συγκριτικό τους πλεονέκτημα.

Τα 4 Εμπορικά Κέντρα με μια ματιά

Κάτι που δεν μας προκαλεί εντύπωση, ειδικά αν ρίξουμε μια ματιά στους τέσσερις ξεχωριστού χαρακτήρα εμπορικούς προορισμούς που καλύπτουν διαφορετικές ανάγκες, έχοντας ένα κοινό: την προσφορά μίας άρι-

Το success story των Malls που δημιουργούν εμπειρίες

στης εμπειρίας στον επισκέπτη. Πρόκειται για χώρους υψηλής αισθητικής, πολλαπλών εμπειριών που υπερβαίνουν το «κλασικό» retail φιλοξενώντας κορυφαία εγχώρια και διεθνή brands που προσφέρουν στους επισκέπτες τους εναλλακτικές επιλογές για κάθε προτίμηση. Αγορές, βόλτα, υπηρεσίες, γαστρονομία για όλα τα γούστα (από street food μέχρι ιταλική ή ιαπωνική κουζίνα), ψυχαγωγία αλλά και πολιτισμός είναι μερικές μόνο από τις προτάσεις που έχουμε στις διάθεσή μας. Συγκεκριμένα, στα εν λόγω Εμπορικά Κέντρα υπάρχουν 621 brands, 90 χώροι εστίασης, ψυχαγωγίας και πολιτισμού. Ένα επιπλέον αξιοσημείωτο γεγονός είναι ότι τα Εμπορικά Κέντρα είναι μισθωμένα στο 99%, ακόμη ένα ποσοστό-ρεκόρ.

Ταυτόχρονα, η LAMDA θέτει στο επίκεντρο των δράσεων της τόσο τον άνθρωπο, όσο και το περιβάλλον. Στην εταιρία, απασχο-

λούνται περισσότεροι από 7.000 εργαζόμενοι, δίνοντας τους ευκαιρίες ανέλιξης. Σχετικά με το όραμα της LAMDA για ένα πράσινο μέλλον και τα τέσσερα εμπορικά κέντρα της εταιρίας λειτουργούν για την υλοποίηση αυτού. Η βιωσιμότητα, το οικολογικό αποτύπωμα, αλλά και ποικίλες δράσεις για την προστασία του περιβάλλοντος στο πλαίσιο της εταιρικής ευθύνης είναι τα στοιχεία που κυριαρχούν στο «προφίλ» της λειτουργίας των τεσσάρων Εμπορικών Κέντρων της LAMDA που προσφέρουν μοναδικές εμπειρίες.

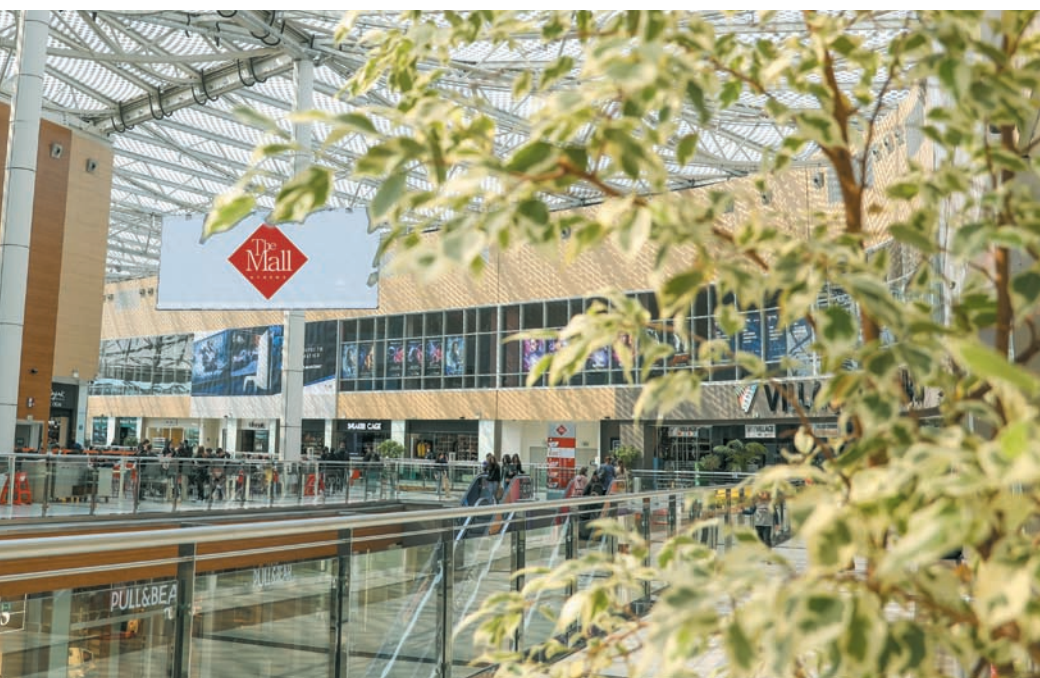
Projects για τα επόμενα χρόνια

Το έργο της LAMDA Development δεν σταματάει εδώ. Νέο και πολλά υποσχόμενο project είναι η ανέγερση και λειτουργία δύο ακόμα εμπορικών χώρων στη μεγάλη

ανάπλαση του Ελληνικού. Ο λόγος για το Vouliagmenis Mall, που αναμένεται να γίνει με την ολοκλήρωση της ανέγερσής του το μεγαλύτερο και πιο καινοτόμο εμπορικό κέντρο της Ευρώπης, αλλά και τη Riviera Galleria, το «κόσμημα», όπως ήδη χαρακτηρίζεται, της παράκτιας ανάπλασης του Ελληνικού. Εκεί θα συναντηθούν οι κορυφαίες προτάσεις αγορών, υψηλής γαστρονομίας και ψυχαγωγίας. Και όλα αυτά μόλις σε απόσταση αναπνοής από τη θάλασσα. Όπως γίνεται φανερό, στην ελληνική επιχειρηματική σκηνή, αναμένουμε ένα πολυτελές σημείο συνάντησης που θα σηματοδοτεί μία νέα εποχή στις αγορές και την ψυχαγωγία και εν γένει στο εμπόριο. Τα καλύτερα νέα είναι ότι κάθε μέρα είμαστε και πιο κοντά στην υλοποίηση αυτού του εμβληματικού σχεδίου. Ήδη σήμερα, τρία χρόνια δηλαδή νωρίτερα από την έναρξη λειτουργίας, σύμφωνα με πηγές, η ζήτηση για τα Εμπορικά Κέντρα του Ελληνικού,

το Vouliagmenis Mall και το Riviera Galleria, έχουν ξεπεράσει κάθε προσδοκία. Ειδικότερα για το Vouliagmenis, η πληρότητα έχει ξεπεράσει το 50% ενώ για το τέλος του 2023 ακούγεται ότι θα έχει πλησιάσει το 70%. Αντίστοιχα για το Riviera Galleria ξεπερνά το 20% ενώ στο τέλος του έτους αναμένεται να φτάσει το 50%. Στοιχεία που είναι αποκαλυπτικά για τη μεγάλη εμπιστοσύνη των retailers προς το προφίλ της LAMDA Development και τον τρόπο που έχουν «αγκαλιάσει» τα νέα, υπό δημιουργία, Εμπορικά Κέντρα του μεγάλου έργου του Ελληνικού.

Λαμβάνοντας υπόψη τις νέες ανάγκες του σύγχρονου καταναλωτικού κοινού, αλλά και τις απαιτήσεις τις ολοένα εξελισσόμενης κοινωνίας, η LAMDA Development αναμένεται να συνεχίσει τη δράση της διατηρώντας υψηλά την ποιότητα και με στόχο πάντοτε τη συνεχή ανάπτυξη. ●

Εποχή: Καλοκαίρι. Τοποθεσία: Πάλαιρος. Συναίσθημα: Απόλυτη Ευεξία. Μπορεί να μην ξέρουμε πώς μοιάζει ο παράδεισος, να συμφωνήσουμε όμως για το πώς είναι ένας παράδεισος επί γης: ένα τοπίο βγαλμένο από πίνακα και καλή παρέα. Αυτή την αίσθηση είχα το περασμένο Σαββατοκύριακο, όταν ξεκίνησα ένα roadtrip για την Πάλαιρο – αυτό το όμορφο παραθαλάσσιο χωριό μεταξύ Λευκάδας και Μύτικα, με καλή παρέα. Προορισμός μας ήταν το **Amethyst Selene** όπου φτάσαμε πολύ γρήγορα, μέσω της Ιονίας και μετά της Αμβρακίας οδού. Είχαμε ακούσει τα καλύτερα για αυτό το απόμερο διαμάντι, αλλά αυτό που αντικρίσαμε ξεπέρασε κάθε προσδοκία. Οι ηλιαχτίδες έπαιζαν με τη θάλασσα και αυτή λαμπύριζε, καθώς έκανε τους απαλούς κυματισμούς της. Μια εικόνα ειδυλλιακή. «Δεν θέλω να φύγω ποτέ από εδώ», άκουγα την εσωτερική φωνή να λέει μέσα μου, ενώ γύρω μου επικρατούσε μια γαλήνια σιωπή.

Όταν μπήκαμε στον χώρο, η υψηλή αισθητική και ο κομψός σχεδιασμός ήταν η πρώτη οπτική επαφή. Η χρωματική παλέτα που κυριαρχούσε ήταν οι διάφορες αποχρώσεις του μπλε και του πράσινου, κάνοντάς μας να ξεχάσουμε γρήγορα το μονότονο γκρι της πόλης. Η beach front σουίτα μας ήταν πολύ άνετη, ιδανική για όσους κάνουν over-pack. Ήταν όλη διακοσμημένη σε γήινους τόνους με φυσικά υλικά και πρωταγωνιστή το ξύλο. Στα highlight του δωματίου: το κρεβάτι από ξύλο tik υψηλής ποιότητας και ένα φυσικό, βιώσιμο και αφράτο στρώμα Coco-Mat – ομολογώ ένας από τους καλύτερους ύπνους που έχω κάνει ποτέ! Το ίδιο απολαυστικό ήταν και το αναζωογονητικό ντους με ειδικά επιλεγμένα προϊόντα κορυφαίων ελληνικών brand που είναι εμπνευσμένα από την αρχαία τέχνη και τα φυσικά συστατικά με μια πιναλιά αλχημείας. Για αυτούς που προτιμούν το bubble bath, υπάρχει μπανιέρα. Άνεση και πολυτέλεια, σημειώσατε X.

Με τον ήχο του κύματος τελείωνε η μέρα και μ' αυτόν ξεκινούσε, αφού το δωμάτιο απείχε ελάχιστα από τη θάλασσα. Και επειδή η καλή ημέρα από το πρωί φαίνεται, δεν μπορούσε να λείπει ένα πλούσιο και υγιεινό πρωινό με σπιτικά προϊόντα – όλα πολύ νόστιμα και ταυτόχρονα χορταστικά. Στα αγαπημένα ήταν η στραπατσάδα με τα φρέσκα αυγά από τη βιολογική φάρμα της Παλαίρου, η χειροποίητη τραγανιστή κολοκυθόπιτα και το ζεστό ψωμί βρώμης με σπιτική μαρμελάδα. Όλα αυτά τα ωραία μπορεί κανείς να τα απολαύσει και στο κρεβάτι.

Τον περισσότερο χρόνο εννοείται τον περνούσαμε στην παραλία αποκλειστικής χρήσης του Amethyst Selene, μόλις 30 μέτρα από τη lux σουίτα μας. Εκεί, είχε king size gazebos (kiosks) με αφράτα στρώματα που βουλιάζαμε, ενώ συχνά απολαμβάναμε τα καθαρά νερά όταν κολυμπούσαμε στην παραλία με αμμουδιά 700 μέτρων. Τις υπόλοιπες φορές κάναμε βουτιές στην επίσης ιδιωτική infinity πισίνα – πόσο μπλε να χωρέσει το μάτι; Ξαπλώναμε αναπαυτικά στην ξαπλώστρα, αφηνόμασταν στις αισθήσεις και απολαμβάναμε την εκπληκτική πανοραμική θέα του Ιονίου Πελάγους και των Ακαρνανικών Ορέων που βρίσκονταν μπροστά μας. Το απόλυτο ζεν και ο τέλειος συνδυασμός ηρεμίας και απομόνωσης, αφού σημειώτε τον

Πόσο μπλε να χωρέσει το μάτι; Ξαπλώναμε αναπαυτικά στην ξαπλώστρα, αφηνόμασταν στις αισθήσεις και απολαμβάναμε την εκπληκτική πανοραμική θέα του Ιονίου Πελάγους και των Ακαρνανικών Ορέων που βρίσκονταν μπροστά μας. Το απόλυτο ζεν...

μέρος είναι adults only. Εκεί μέναμε μέχρι να δύσει ο ήλιος, στο προσωπικό μας καταφύγιο ευεξίας και επανασύνδεσης με τους εαυτούς μας, τη σχέση μας και τη φύση.

Τη φιλοσοφία του slow living και του «ήχου της σιωπής» κινδύνεψε να διαταράξει μια επαγγελματική υποχρέωση, που ευτυχώς λόγω του δορυφορικού Internet υψηλής ταχύτητας Starlink που λειτουργεί από τη Space X, κατάφερα να την κάνω σε χρόνο dt και αμέσως επέστρεψα στο offline mood που τόσο είχα ανάγκη.

Προσθήκη στη χαλάρωσή μου ήταν ένα επαγγελματικό μασάζ με τα καλύτερα αιθέρια έλαια και αρώματα, ό,τι ακριβώς χρειάζεται κανείς για να αποβάλει το άγχος της καθημερινότητας. Μάλιστα, στο Amethyst Selene υπάρχει η δυνατότητα να απολαύσεις τη θεραπεία της επιλογής σου στη σουίτα σου από εκπαιδευμένο θεραπευτή. Yoga και hiking δεν πρόλαβα να κάνω, αλλά τα αφήνω για την επόμενη φορά. Έχω μάθει ότι η θέα από την κορυφή του Σερεκά είναι μοναδική.

Ίσως η καλύτερη εμπειρία μου – αν και δύσκολα μπορώ να τις ξεχωρίσω – ήταν το boat trip με την Ionian Escape, μια επιπλέον υπηρεσία που προσφέρει το Amethyst Selene. Επιβιβαστήκαμε στο σκάφος από το λιμανάκι της Παλαίρου και παρέα με τον έμπειρο skipper μας ξεκινήσαμε την περιπέτεια. Το σκάφος έσχιζε τα καταγάλανα νερά και εμείς απολαμβάναμε τον ελληνικό ήλιο στην πλήρη του. Ρίξαμε άγκυρα σε απομονωμένους όρμους στο Μεγανήσι και στον Σκορπιό, θαυμάζοντας την ιονική ομορφιά. Επόμενη στάση: Εγκρεμνοί, η διασημότερη παραλία της Ελλάδας που, ό,τι και αν είχα ακούσει για αυτή, ήταν λίγο μπροστά στη μαγεία που αντίκρισα. Έπειτα αγκυροβολήσαμε στο Κιόνι και γευματίσαμε με φρέσκα τοπικά εδέσματα. Το ταξίδι της επιστροφής ξεκίνησε με κρουαζιέρα στα σμαραγδένια νερά του Ατόκου και στον Καστό για μια στάση στο γραφικό μπαράκι Traverso, που θύμιζε την Ελλάδα του '70 – όπως την έχω δει σε εικόνες. Τελευταία στάση ήταν ο Κάλαμος, όπου ρίξαμε μια γρήγορα βουτιά χαζεύοντας τον βυθό με μάσκα, μια και τα κρυστάλλινα νερά του ήταν τα καταλληλότερα. Από αυτή την κρουαζιέρα δεν έλειπε κυριολεκτικά τίποτα.

Στις πιο ρομαντικές στιγμές θα προσέθετα το δείπνο στο Paleros Yacht Club. Και επειδή ο έρωτας περνάει από το στομάχι, εκεί θα φάτε μια από τις πιο νόστιμες πίτσες ιταλικού τύπου στον παραδοσιακό ξυλόφουρνο. Με την εκπληκτική τοποθεσία του στην παραλία δίπλα στη Μαρίνα, το εξαιρετικό μενού και την ειδυλλιακή ατμόσφαιρα, το Club συνδυάζει ένα εξαιρετικό εστιατόριο και παράλληλα ένα beach bar σερβίροντας βραδινά cocktails.

Περάσαμε τις μέρες μας εκτιμώντας την ευεργετική επίδραση της ηρεμίας και το πόσο γρήγορα ένα new discovery μέρος μπορεί να μας ξεκουράσει. Συνώνυμο της εκλεπτυσμένης πολυτέλειας και της ανόθευτης ηρεμίας, το Amethyst Selene Suites μας συνέστησε μία νέα εμπειρία φιλοξενίας, ταυτισμένη με τη γαλήνη του φυσικού τοπίου και την κοσμοπολίτικη αύρα του Ιονίου, χωρίς να αφήσει κανέναν μας ασυγκίνητο. Αν αναρωτιέσαι πού να περάσεις τις διακοπές σου... **A**

AMETHYST SELENE SUITES

Το απόλυτο ζεν μέρος στις ακτές του Ιονίου

Της ΜΑΡΙΑΣ ΙΩΑΝΝΑΣ ΣΙΓΑΛΟΥ

CITY GUIDE

Η αξεπέραστη **Siouxsie** στο live που περίμενε χρόνια η Αθήνα

Ηλεκτρικές κιθάρες, synths και μεγάλα ρεφρέν,
την Παρασκευή 23 Απριλίου, στο Release Athens X SNF Nostos

Του ΔΗΜΗΤΡΗ ΑΘΑΝΑΣΙΑΔΗ

Στο φινάλε του τριήμερου Release Athens X SNF Nostos, θα έχουμε την ευκαιρία να παρακολουθήσουμε μερικά από τα κορυφαία ονόματα του rock μουσικής.

Η θρυλική Siouxsie, aka Ice Queen, γνωστή ως τραγουδίστρια των Siouxsie & The Banshees, έχοντας επιστρέψει στις live εμφανίσεις μετά από σχεδόν 15 χρόνια, θα βρεθεί για μία πολυαναμενόμενη headline συναυλία στη σκηνή της Πλατείας Νερού, για να μας υπενθυμίσει τους λόγους που θεωρείται μία από τις πιο επιδραστικές καλλιτέχνιδες των τελευταίων δεκαετιών. Νωρίτερα, θα εμφανιστούν οι σπουδαίοι Echo & The Bunnymen του Ian McCulloch και του Will Sergeant, οι Ladytron, το κορυφαίο electro-pop γκρουπ από το Λίβερπουλ, ενώ τη βραδιά θα ανοίξουν οι πρωτοπόροι της εγχώριας minimal synth σκηνής, In Trance 95.

Στο Ξέφωτο του ΚΠΙΣΝ, headliners θα είναι οι Interpol, ένα από τα μεγαλύτερα συγκροτήματα της Νέας Υόρκης του 21ου αιώνα, οι «καυτοί» Viagra Boys, ένα από τα πιο πολυσυζητημένα ονόματα των τελευταίων ετών, και το ραγδαία ανερχόμενο project του Βέλγου Joachim Liebens, The Haunted Youth, που θα ενθουσιάσουν όσους αρέσκονται σε κιθαριστικά indie, shoegaze ακούσματα.

INFO Release X SNF Nostos: Πλατεία Νερού & Ξέφωτο ΚΠΙΣΝ
Για όλες τις πληροφορίες www.releaseathens.gr/sfnostos.org

ΕΠΙΔΟΓΕΣ

Μη χάσετε αυτή την εβδομάδα

Θέατρο, συναυλίες, εκθέσεις, εκδηλώσεις. Προτάσεις που μας εντριγκάρουν

Της ΙΩΑΝΝΑΣ ΓΚΟΜΟΥΖΑ

Για να καταχωριστείτε στους οδηγούς της Α.Υ., στείλτε δελτία Τύπου 2 εβδομάδες πριν από την προγραμματισμένη ημερομηνία. Ταχυδρομικά στη διεύθυνση Χαρ. Τρικούπη 22, 10679 Αθήνα ή στο fax 210 3617310 ή στο avguide@athensvoice.gr

Μπαράκ Ομπάμα

Glenn Close

Goldie Hawn

1 Ο Μπαράκ Ομπάμα στο SNF Nostos

Ποια ηθικά ζητήματα εγείρονται όταν γίνεται χρήση chatbots σε υπηρεσίες ψυχικής υγείας; Πώς μπορεί η δημιουργική έκφραση να βοηθήσει στην αντιμετώπιση του τραύματος; Η ψυχική υγεία βρίσκεται στο επίκεντρο του συνεδρίου του Ιδρύματος Σταύρος Νιάρχος που φέρνει στην Αθήνα διεθνείς στοχαστές, ερευνητές και ακτιβιστές να συζητήσουν για τις επιπτώσεις της μοναξιάς, τον ρόλο της τέχνης και της τεχνολογίας, τις συνέπειες της κοινωνικής περιθωριοποίησης, την ψυχική υγεία των νέων κ.ά. Ανάμεσά τους οι ηθοποιοί **Γκλεν Κλόουζ** (συνιδρύτρια του Bring Change to Mind) και **Γκόλντι Χον** (ιδρύτρια του MindUP), ο ψυχίατρος **Σάντερ Μαρξ**, ο παιδοψυχίατρος **Χάρολντ Σ. Κόπλεβιτς**, ο συνιδρυτής του March For Our Lives, **Ντέβιντ Χογκ**. Το απόγευμα της Πέμπτης, βέβαια, οι προβολείς θα είναι στραμμένοι στον πρώην πρόεδρο των ΗΠΑ, **Μπαράκ Ομπάμα**, ο οποίος θα συζητήσει με τον πρόεδρο του ΙΣΝ **Ανδρέα Δρακόπουλο** για τους τρόπους ενίσχυσης της δημοκρατίας και τη σημασία στήριξης της επόμενης γενιάς ηγετών.

Κέντρο Πολιτισμού Ίδρυμα Σταύρος Νιάρχος, 22 & 23 Ιουνίου

2 Η Φιόνα Μουζακίτη και «Ο κήπος της Κίρκης»

Η «*Οδύσσεια*» του Ομήρου και συγκεκριμένα η συνάντηση του πολυμήχανου βασιλιά της Ιθάκης με τη μάγισσα Κίρκη εμπνέει τη νέα σειρά κινουμένων ψηφιακών κολλάζ της γνωστής εικαστικού. Έργο συμβολικό που αναφέρεται στην ομορφιά και στη μαγεία της φύσης, παρουσιάζει επίσης την αρχαιολογική αντίθεση μεταξύ αρσενικού και θηλυκού. Βασίζεται σε φωτογραφίες τοπίων που η καλλιτέχνη έχει τραβήξει στην περιοχή της Αρχαίας Ολυμπίας στην Πελοπόννησο και αντικείμενα-μικρά γλυπτά που έχει κατασκευάσει από πλαστελίνη ή μεταλλικό χαρτί.

Evripides Art Gallery, 22 Ιουνίου - 1 Ιουλίου (εγκαίνια στις 18:00-22:00)

3 Pan Pan & Mazoha στο Γκάζι

Ένα πάρτυ σε... «*Ανισόπεδη ντίσκο*», γεμάτο πρωταθλητές στον χορό υπόσχονται οι δύο γνωστοί Έλληνες μουσικοί αυτή την Πέμπτη. Ο Pan Pan με full band φίλων σε synthesizers, βιολί, κιθάρα, drums και φωνές, παρουσιάζουν τις «*Φαντασμαγορίες*» του, αλλά και μουσικές από το κοντινό μέλλον. Ο Mazoha (Τζιμης Πολιούδης), πάλι, έρχεται στο ραντεβού με κομμάτια από τα άλμπουμ του «*ΠΡΤΘΛΤΣ*» και «*Τώρα χορός*».

Τεχνόπολη Δήμου Αθηναίων, 22 Ιουνίου στις 20:00

4 «Βάκχες» με τον Δημήτρη Λάλο

Για «μια δυναμική εκδοχή των “Βακχών” με τις ρίζες της παράστασης βαθιά στην παράδοση», όπου ο ήχος της λύρας και του νταουλιού συνδυάζονται με σύγχρονα ηχοτοπία και τα σώματα των ηθοποιών ελευθερώνονται σε έναν οργιαστικό χορό (μια κινησιολογία βασισμένη στην τελετουργία των Αναστεναρίων) μας προετοιμάζει η σκηνοθέτις **Έλενα Μαυρίδου**. Η ίδια κρατά τον ρόλο της Αγαύης σε έναν θίασο γνωστών ερμηνευτών στον οποίο συμμετέχουν οι Δημήτρης Λάλος (Διώνυσος), Γιώργος Χριστοδούλου (Πενθέας), Βίκυ Βολιώτη (Τειρεσία), Θανάσης Δόβρης (Κάδμος).

Κηποθέατρο Παπάγου, 26 Ιουνίου στις 21:00

ΜΗΝ ΤΟ ΧΑΣΕΙΣ

7 Οι μετα-φемινιστικές αφηγήσεις της Mira Dancy

Σώματα σε μεταϊματικές καταστάσεις πλασμένα με σκληρά περιγράμματα χρώματος, αφαιρετικές φιγούρες σμιλεμένες σε πλέξιγκλας και βινύλια. Έναν αναστοχασμό πάνω στην αλλαγή, τη μετάβαση, τη μονιμότητα και όσα βρίσκονται κάτω από την επιφάνεια του ορατού προτείνει μέσα από τη νέα της δουλειά η καλλιτέχνης από το Λος Άντζελες. Για την πρώτη της ατομική έκθεση στην Αθήνα, με τίτλο «*See-Thru Palm*», αναπτύσσει ένα εικονογραφικό σύμπαν σε περιδίνηση στο οποίο πρωταγωνιστούν αποκλειστικά γυναικεία σώματα σε δυναμικές αποδόσεις, γεμάτες κίνηση.

Δuo Χωριά, έως 29 Ιουλίου

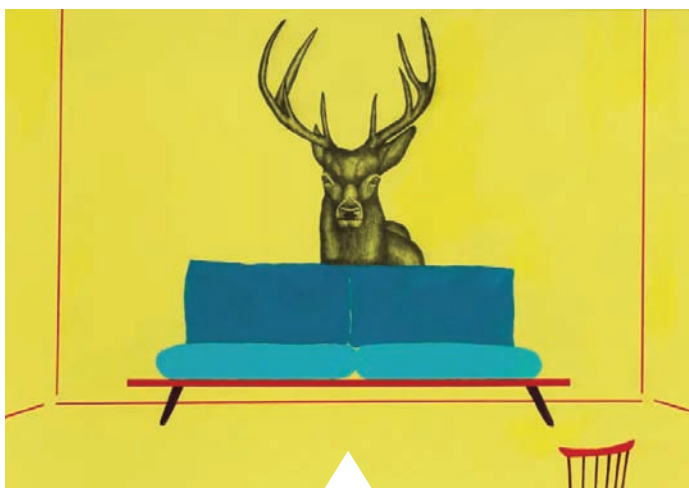

Ευάγγελος Παπαδάκης, «Embracing Otherness»

5 10 χρόνια Back to Athens

Από το 2012 καταθέτει τη ματιά του στον πολιτιστικό χάρτη της Αθήνας ανοίγοντας ξανά χώρους με τη δική τους, ιδιαίτερη ιστορία στο εμπορικό τρίγωνο και την ευρύτερη περιοχή των Εξαρχείων. Φέτος επιστρέφει με υπότιτλο «*Geometry of a rational, a review*» και επιδιώκει να εξετάσει τις σχέσεις μεταξύ καλλιτεχνών, αλλά και του έργου τους, και τον πραγματικό αντίκτυπο που έχουν στην κοινωνία. Είκοσι δύο επιμελητικές προτάσεις (από τους Χλόη Ακριθάκη, Αποστόλη Αρτινό, Πύργο-Ικάρο Μπαμπασάκη, Στρατή Πανταζή, Δημήτρη Τρίκα, Φίλιππο Τσιτσόπουλο κ.ά.), εγκαταστάσεις, περφόρμανς και έργα από 168 καλλιτέχνες σ' ένα κτίριο κόσμημα στην Πατησίων.

Μέγαρο Ησαΐα, 28 Ιουνίου - 2 Ιουλίου

6 Οι αντιθετικοί κόσμοι του Χρήστου Καλόγηρου

Στους καμβάδες του το πραγματικό συναντά το υπερρεαλιστικό καθώς αλληγορικές απεικονίσεις –κυρίως ζωόμορφες ή και απλά απεικασματα ταπεινών χρηστικών αντικειμένων– ενσωματώνονται σε πολύχρωμα μινιμαλιστικά περιβάλλοντα. Στην πρώτη ατομική του έκθεση, με τίτλο «*Sweet lemon pie*», ο 36χρονος καλλιτέχνης μάς συστήνει τις ζωγραφικές του αφηγήσεις που τροφοδοτούν η μνήμη και οι φαντασιώσεις των παιδικών του χρόνων στα Γιάννενα αλλά και το ενδιαφέρον του για την επιστήμη και τη βιολογία.

Gallery Genesis, έως 8 Ιουλίου

Κέρδισε ένα VIP εισιτήριο για τους Florence and The Machine στο Eject Festival

Τέσσερα χρόνια μετά τις εμφανίσεις της στο Ηρώδειο και στο κλειστό Γαλατσίου, η μπάνα φαινόμενο επιστρέφει στην Αθήνα την Κυριακή 2 Ιουλίου για μία εμφάνιση στην πλατεία Νερού. Η Florence Welch με τη μαγευτική φωνή και την εκρηκτική σκηνική παρουσία θα τραγουδά χορεύοντας τα κομμάτια που έπαιξε στο repeat (όπως τα «*Dog Days Are Over*», «*You've Got The Love*», «*Hunger*», «*What Kind Of Man*»). Στα μεγάλα ονόματα της βραδιάς και οι **Editors**, ενώ το line up παισιώνουν οι **Warpaint** στην πρώτη τους εμφάνιση στη χώρα μας, οι **Goat Girl** από τη Βρετανία και οι «δικοί» μας **Royal Arch**. Ο **Athens Voice Radio 102.5** και το Eject Festival δίνουν τη δυνατότητα σε δύο τυχερούς ακροατές να απολαύσουν τη συναυλία από το VIP lounge του φεστιβάλ. Για να συμμετάσχεις στον διαγωνισμό για ένα VIP εισιτήριο βρες τον @athensvoicerradio1025 στο Instagram, κάνε follow και like στο σχετικό pinned post και άφησε ένα σχόλιο με tag έναν φίλο σου.

8 Ένα Encore για τη νέα ελληνική ζωγραφική

Ποια η γλώσσα, οι χειρονομίες και τα θέματα που απασχολούν νεότερους Έλληνες ζωγράφους, ηλικίας περίπου έως 40 ετών; Έργα 33 εικαστικών παρουσιάζουν οι επιμελητές Ελένη Κούκου (σύμβουλος συλλογών του Εθνικού Μουσείου Σύγχρονης Τέχνης), Θεόφιλος Τραμπούλης (σύμβουλος εκδόσεων του ΕΜΣΤ) και Χριστόφορος Μαρίνος (επιμελητής εκθέσεων και δράσεων του ΟΠΑΝΔΑ). Μια έκθεση που διοργανώθηκε σε μια πρώτη έκφρασή της το 2021 στον Άγιο Νικόλαο Κρήτης και λαμβάνει δομικά υπόψη της τον τρόπο με τον οποίο οι ζωγράφοι σκέφτονται το παρόν και την ιστορικότητα του έργου τους αλλά και της σύγχρονης ζωγραφικής.

Πινακοθήκη Δήμου Αθηναίων, 27 Ιουνίου - 10 Σεπτεμβρίου (εγκαίνια: 18:00-22:00)

Κατερίνα Σάρρα

9 Ο Αλκίνοος Ιωαννίδης στα Βριλήσσια

Η βροχή μας τα χάλασε την περασμένη Παρασκευή αλλά το ραντεβού με τον δημοφιλή τραγουδοποιό δεν θα το χάσουμε. Με την ιστορική μπάνα του (Σταύρος Λάντσιας, Μιλτιάδης Παπαστάμου, Γιώτης Κιουρτσόγλου, Μιχάλης Καππλίδης) έρχονται αυτή την εβδομάδα να μοιραστούν αγαπημένα τραγούδια κι απρόσμενες διασκευές από το πρόγραμμα που παρουσίασαν τον χειμώνα περιοδεύοντας ανά την Ελλάδα.

Θέατρο Νταμάρι «Αλίκη Βουγιουκλάκη», 23 Ιουνίου στις 21:00

ΓΕΥΣΗ

Επιμέλεια:
ΝΕΝΕΛΑ
ΓΕΩΡΓΕΛΕ

Αλεποχώρι Experience

Μία ξενάγηση στο μποστάνι του **Τάσου Μαντή** στο Αλεποχώρι, γνωριμία με τη βιώσιμη γαστρονομία κι ένα συγκλονιστικό γεύμα στο **Soil**

Της ΚΑΤΕΡΙΝΑΣ ΒΝΑΤΣΙΟΥ - Φωτό: ΑΝΤΩΝΗΣ ΓΙΑΜΟΥΡΗΣ

Ο Τάσος Μαντής απλώνει το χέρι του στον ανθό ενός κρεμμυδιού. Περνάει την παλάμη από όλη την επιφάνεια του μικρού μπουκέτου, καϊδεύοντάς το απαλά, ήρεμα, σαν να μη θέλει να το ενοχλήσει. Αυτή η κίνηση, που κάνει χωρίς να συνειδητοποιεί, έχει μία φροντίδα που λέει πολλά. Μιλάει για μόχθους και για μερόνυχτα έγνοιας μέχρι οι κόποι της καλλιέργειας να αποδώσουν καρπούς, αλλά και για την περηφάνια, την απόφια χαρά που συνοδεύει την καρποφορία. Κυρίως, όμως, αφηγείται μία ιστορία ανάμεσα σε ένα σεφ και το μποστάνι του. Ανάμεσα στην πρώτη ύλη και τον άνθρωπο που τη μετατρέπει σε φαγητό, απόλαυση και δημιουργία.

Το μικρό αυτό πολύτιμο μποστάνι στο Αλεποχώρι, δεν το λες συνηθισμένο. Είναι σχεδιασμένο για να προμηθεύει την κουζίνα του Soil, του βραβευμένου με αστέρι Michelin εστιατορίου, στο Παγκράτι. Έτσι, αντί για ντομάτες, πατάτες και πιπεριές, εδώ φυτρώνει αρτεμισία, στέβια, μαυρόφυλλο και βρώσιμα λουλούδια. Συνολικά στον κήπο του καλλιεργούνται 44 βότανα και μυρωδικά. Μερικά, όπως ο μαιντανός, ο μάραθος και η λουίζα, πολύ γνωστά μας, και κάποια τελείως άγνωστα, όπως η οξαλίδα που αφήνει μία έντονη επίγευση από βατόμουρο, το λεβιστικό που έχει παρόμοια γεύση με το σέλινο ή ο άλυσος που μοσχοβολάει μέλι.

«Δεν χρησιμοποιούμε φάρμακα σε κανένα παράτερι. Μπορεί αυτή η επιλογή να μη μας δίνει την παραγωγή που θέλουμε να έχουμε, αλλά μας βοηθάει να ελίσσαστε και να αλλάζουμε πιάτα στο εστιατόριο», λέει ο Τάσος Μαντής και σταματάει για λίγο καθώς μία ζωνρή μέλισσα μας πλησιάζει. Χαμογελάει σχεδόν στοργικά: «Τις θέλουμε τις μέλισσες, βοηθούν πολύ τα φυτά, το περιβάλλον και τους ανθρώπους». Ύστερα συνεχίζει: «Όλο το μενού στο Soil είναι βασισμένο στο τι φυτέψαμε στον κήπο, στο τι θα φυτέψουμε στο μέλλον».

Δίπλα στον καταξιωμένο σεφ και ο πατέρας του, ο «μαστρο-Μπάμπης», που δεν κρατιέται να επι-

στρέψει στη φροντίδα του μποστανιού. Οι δυο τους μας ξεναγούν στον κήπο, μας εξηγούν όλα τα γνωρίσματα του κάθε βότανου, μας βάζουν μικρά φυλλαράκια από μυρωδικά στη χούφτα και μας προτρέπουν να τα φάμε για να βρούμε τα γευστικά τους μυστικά. Η ξενάγηση κλείνει με ένα πλούσιο τραπέζι κάτω από τη μεγάλη ελιά. Γεμιστά, ολόφρεσκες ντομάτες, αγγουράκια και κατακόκκινες φρούουλες που μεγάλωσαν λίγα μέτρα μακριά μας.

Είναι τώρα μεσημέρι, σε λίγο θα επιστρέψουμε στην Αθήνα. Το απόγευμα, όμως, θα βρεθούμε στην αυλή του Soil για να δοκιμάσουμε στα βραβευμένα πιάτα του Τάσου Μαντή όλα τα βό-

τανα που γνωρίσαμε το πρωί στον κήπο. Αυτό είναι το Alerochori Experience. Μία βιωματική εμπειρία γεύσης, αφής, όσφρησης κι επαφής με τη φύση, μία εκ βαθέων γνωριμία με τη βιώσιμη γαστρονομία και για το τι πραγματικά σημαίνει farm to table φιλοσοφία.

Σε έναν κόσμο που έχει χάσει πια την επαφή με τις «ρίζες» της τροφής του, αυτό το ταξίδι στο Αλεποχώρι έχει τη σημασία του. Όχι μόνο γιατί οι συμμετέχοντες ανακαλύπτουν κι εξερευνούν από πρώτο χέρι τις πρώτες ύλες, μαθαίνουν για την τεράστια σημασία της εποχικής καλλιέργειας και για το τι πάει να πει zero waste, αλλά κι επειδή έχουν την ευκαιρία να γίνουν μάρτυ-

ρες όλης της γαστρονομικής δημιουργίας που βρίσκεται στο μυαλό του σεφ. Άλλωστε από αυτόν τον κήπο αρχίζουν όλα. Από αυτό το χώμα (εξού κι «Soil») εμπνέεται ο Τάσος Μαντής, παρακολουθώντας τη γη να ανθίζει σκέφτεται τις προτάσεις του μενού του. Κι έτσι, όταν αργότερα καθίσουν ως συνδαιτυμόνες πια στο *Chef's Table*, όπου θα μπορούν να παρατηρήσουν τη δημιουργική διαδικασία της μαγειρικής ομάδας μέσα από την ανοιχτή κουζίνα του Soil, όλη η γαστρονομική φιλοσοφία του σεφ γίνεται πια ξεκάθαρη, απολύτως κατανοητή, παίρνει ζωή ακριβώς μπροστά τους. Είναι σαν να παρακολουθείς μία παράσταση στο θέατρο, αφού προηγουμένως έχεις δει όλες τις πρόβες,

ακόμα και τις συνθήκες σκέψης του θεατρικού συγγραφέα. Όλα βγάζουν νόημα.

Η αλήθεια είναι πως συγκινείσαι όταν στο πιάτο μπροστά σου, μέσα σε αυτό το κομψό περιβάλλον με τη φινετσάτη art de la table και τους ευγενείς σερβιτόρους, βλέπεις τον κατιφέ σε εκείνο το έξοχο πιάτο με τις μαριναρισμένες γαρίδες σε φύλα kombu, το άγριο σκόρδο που σερβίρεται μαζί με πεντανόστιμο τράγο κι ασπρομύτικο φασόλι Λήμνου, το μαυρόφυλλο μέσα στο ξακουστό mini burger χελιού, με άλλα λόγια όλα τα βότανα και τα μυρωδικά που συνάντησες, άγγιξες, μύρισες το πρωί στο μποστάνι. Μόνο που αυτή τη φορά τα αναγνωρίζεις κιόλας.

Στο Alerochori Experience περιλαμβάνεται ελαφρύ πρωινό και φρέσκος καφές, μετακίνηση προς και από το Αλεποχώρι, light lunch σε μορφή πικνίκ και degustation menu στο εστιατόριο Soil συνοδεία επιλεγμένων κρασιών από τον διεθνή κι ελληνικό αμπελώνα. Συχνότητα 2 φορές τον μήνα (Μάρτιο μέχρι Οκτώβριο, μέχρι 6 άτομα. Για κρατήσεις και διαθεσιμότητα επικοινωνήστε με το Soil στα 2107513505, hello@soilrestaurant.gr.

**Φερεκίδου 5, Παγκράτι, 2107513505
www.soilrestaurant.gr, Fb: Soil Restaurant,
Instagram: @soilrestaurant.gr**

ΤΕΧΝΗ

ΠΡΟΤΖΕΚΤΟΡΑΣ
της VILLY CALLIGA

ΜΙΧΑΗΛ ΠΑΡΛΑΜΑΣ

Δημιουργός υβριδικών πολυσυμπάντων

Απόφοιτος της Σχολής Καλών Τεχνών Θεσσαλονίκης με καθηγητή τον Ευάγγελο Δημητριάδη, μεταπτυχιακός υπότροφος του IKY στο Central Saint Martins College of Art and Design στο Λονδίνο, κάτοχος διδακτορικού του East London University στις Καλές Τέχνες, με τρεις ατομικές εκθέσεις στο ενεργητικό του και πλήθος συμμετοχών σε ομαδικές. Αυτή είναι μια περίληψη του βιογραφικού του Μιχαήλ Παρλάμα. Όμως, ο εικαστικός κόσμος του Μιχαήλ είναι πολύ περισσότερο από ένα βιογραφικό. Είναι ένα ζωγραφικό σύμπαν αυτόνομο, προκλητικό, σχεδόν αναρχικό, γεμάτο ετερόκλητα στοιχεία και σύμβολα. Αν κάποιος ξεπεράσει την πρώτη εντύπωση που κερδίζει το χρώμα, ανακαλύπτει έναν κόσμο που δεν επιδέχεται ανώδυνη μετάφραση και βιαστικούς χαρακτηρισμών, έναν κόσμο σχεδόν μυστικιστικό που ισορροπεί μεταξύ φαντασίας και πραγματικότητας. Βλέποντας τα έργα του, ασυνείδητα αναζητάς τον άνθρωπο που τα δημιούργησε. Κάπως έτσι τον αναζητήσαμε και του ζητήσαμε να μας ξαναγήσει στο ιδιαίτερο ζωγραφικό του σύμπαν.

Μιχαήλ, θυμάσαι την πρώτη στιγμή που ένιωσες να σε μαγεύει η ζωγραφική; Ημουν πάρα πολύ μικρός. Σε ένα από τα μακρινά ταξίδια που κάναμε με τη μητέρα μου, συνοδεύοντας τον καπετάνιο πατέρα μου, θυμάμαι πάνω στο κατόστρωμα να της ζητώ επίμονα να μου σχεδιάσει ένα ανθρώπινο γιατί είχα προβληματιστεί με την ανθρώπινη φιγούρα και ήθελα να δω πώς μπορεί κάποιος μεγάλος να τη σχεδιάσει πιο ρεαλιστικά. Όταν την ολοκλήρωσε με διπλές γραμμές αντί για μια για τα χέρια και τα πόδια, εκστασιαστήκα!

Χρόνια μετά, περνάς το κατώφλι της Σχολής Καλών Τεχνών στη Θεσσαλονίκη. Λάτρευα την πόλη και είχα την τύχη να είμαι μαθητής του Δημητριάδη. Υποστηρικτικός και εμπνευστικός, θα έλεγα σχεδόν πατρική φιγούρα. Δεν ήταν ποτέ περιοριστικός ή δογματικός. Οι συζητήσεις που κάναμε στο στούντιο είχαν ελεύθερο χαρακτήρα – σχεδόν φιλοσοφικό – κι αυτό μας βοήθησε να αναπτύξουμε το προσωπικό μας στυλ.

Από τη Θεσσαλονίκη βρίσκεσαι στο Λονδίνο. Ήταν διαφορετικά τα πράγματα εκεί; Στο Saint Martins σε αντιμετωπίζουν επί ίσοις όροις, δεν σε θεωρούσαν εκκολλημένο εικαστικό, αλλά έτοιμο να αντιμετωπίσεις την ανταγωνιστική αγορά – όποτε η κριτική ήταν ανελέητη και πολλές φορές τελείως απαξιωτική. Η διαφορά επίσης της βαθμολογικής κλίμακας έπαιξε σημαντικό ρόλο, γιατί φεύγοντας από την Ελλάδα μου είχε δημιουργηθεί μια υπέρμετρη αυτοπεποίθηση με αποτέλεσμα να έχω πολύ υψηλές προσδοκίες με κίνδυνο να οδηγηθώ στην απογοήτευση και τη ματαιώση.

Σκέφτηκες να μείνεις μόνιμα στο Λονδίνο; Το αρχικό πλάνο ήταν να μείνω μόνιμα, αλλά τελικά έμεινα 7 χρόνια. Ολοκλήρωσα τη διδακτορική μου διατριβή και στη συνέχεια μπήκα στον τομέα της εκπαίδευσης. Οι εργασιακές συνθήκες ήταν απάνθρωπες και τα ωράρια τόσο εξουθενωτικά που δεν υπήρχε χρόνος για να αφιερώσω στη δημιουργία της τέχνης μου. Ήταν μνησθητικό μου να μείνω εκτός Ελλάδας αλλά, μόλις ικανοποιήθηκε, γύρισα πίσω πλήρως συνειδητοποιημένος, με φρέσκια ματιά, χωρίς προκαταλήψεις και μίζερες σκέψεις.

Από τον αφηρημένο εξπρεσιονισμό στην pop-art, στη συνέχεια στον pop σουρεαλισμό και στην τελευταία σου δουλειά σε βρίσκουμε να αποπειράσαι να συνδυάσεις όλα αυτά σε μια επιφάνεια. Ποιο είναι το σημείο σύνδεσης; Η δουλειά μου χαρακτηρίζεται από αρκετές εναλλαγές στο πέρασμα του χρόνου. Συνδετικός κρίκος είναι η επιθυμία μου να συγκρίνω και να αντιπαραθέσω στοιχεία, σύμβολα, εικόνες από διαφορετικά καλλιτεχνικά ρεύματα, ιστορικές περιόδους, πολιτισμούς και θρησκείες με σκοπό να δημιουργήσω κάτι καινούργιο, μια υβριδική ταυτότητα προερχόμενη από υπαρκτά στοιχεία.

Εξήγησέ μου για τη χρήση των συμβόλων στα έργα σου. Η δουλειά μου είναι αυτοβιογραφική, δεν είναι λοιπόν τυχαίο ότι εξελικτικά κινήθηκα προς το ρεύμα του σουρεαλισμού – χαρακτηριστικό του οποίου είναι η έντονη χρήση συμβόλων που αναπόφευκτα δημιουργούν συνειρμούς και συσχετίσεις στον εκάστοτε θεατή. Βέβαια, η πιο έντονη ενασχόλησή μου με τον συμβολισμό προέκυψε τα τελευταία χρόνια στο Λονδίνο όπου ο ψυχολόγος συγκάτοικός μου με μύση στην ψυχαναλυτική προσέγγιση του Καρλ Γιούνγκ.

Σε ενδιαφέρει πώς αποκωδικοποιεί το κοινό αυτά τα σύμβολα; Φυσικά και με ενδιαφέρει. Όταν ο θεατής δεν μπορεί να αποκωδικοποιήσει εύκολα αυτό που βλέπει, που συνήθως συμβαίνει σε ένα έργο που δεν αναπαριστά κάτι τόσο συγκεκριμένο, τότε και η συζήτηση γύρω από αυτό είναι πιο ανοιχτή και ο θεατής μπορεί να συμπεριλάβει τον εαυτό του και να ανακαλέσει τις δικές του εμπειρίες με αποτέλεσμα να υπάρξει μια πιο ισορροπημένη διάδραση μεταξύ αυτού και του δημιουργού.

Θεωρείς τα έργα σου «εύκολα» για κάποιον που θα τα δει για πρώτη φορά; Δημιουργώ ζωγραφικούς πίνακες που σε ένα πρώτο επίπεδο ανάγνωσης φαίνονται ευκολοχώνευτοι, αλλά σταδιακά, καθώς εμβαθύνει κάποιος, ανακαλύπτει έναν πιο πολύπλοκο τρόπο σκέψης, ο οποίος ασκεί κοινωνική κριτική, είναι πολιτικά τοποθετημένος με μια δόση καυστικού χιούμορ – στοιχεία αναπόσπαστα της προσωπικότητάς μου.

Πώς λειτουργεί η δημιουργική; Στην Αγγλία έμαθα να διατηρώ μια συγκεκριμένη μεθοδολογία. Συνήθως μια ιδέα μου πυροδοτείται από κάποια είδηση ή κάτι που μου τράβηξε το ενδιαφέρον. Την επεξεργάζομαι μέχρι να καταλήξω σε κάποια πρώτα σχέδια που θα δουλέψω στο iPad, μέχρι να καταλήξουν σε μια τελική μορφή ώστε να περάσω στην επιφάνεια του καμβά και την υλικολογία των χρωμάτων.

Έχεις νιώσει δέος μπροστά στον λευκό καμβά; Αμέτρητες φορές και προσπαθώ με την πάροδο των χρόνων να το διαχειριστώ ώστε να μειωθεί η ένταση με την οποία το βιώνω γιατί πολλές φορές η αναβλητικότητα που προκαλεί μπορεί να οδηγήσει σε δημιουργικό φραγμό.

Πότε καταλαβαίνεις ότι ένα έργο σου έχει τελειώσει; Πάντα υπάρχει μια μικρή απόκλιση ως προς το πότε ένα έργο έχει ολοκληρωθεί. Όποτε έχω καταφέρει να πλησιάσω αυτή τη χρυσή τομή ανάμεσα στο μισοτελειωμένο και το ολοκληρωμένο, χωρίς όμως να είναι υπερβολικά δουλεμένο, τότε είναι από τις σπάνιες φορές που έχω ένα συναίσθημα ικανοποίησης που κρατάει αρκετό καιρό μετά την ολοκλήρωση του έργου.

Η πιο δημιουργική περίοδός σου ποια ήταν; Το 2019 που είχα την τιμή να μου παραχωρηθεί χώρος στο κτίριο 1 της Παναθηναϊκής Βογιατζόγλου. Δεδομένου ότι ένωθα πως υπήρχε ένα χάσμα ανάμεσα στην παλιά και την πρόσφατη δουλειά μου, η συνθήκη στο κτίριο 1 ήταν αυτή που αναζητούσα. Βρέθηκα σε ένα περιβάλλον μέσα στο οποίο αναβίωνα στιγμές από την Καλών Τεχνών της Θεσσαλονίκης, τότε που αβίαστα παρήγαγα έργα. Όμως αυτή τη φορά, με την ωριμότητα της ηλικίας και τα κατακτημένα εργαλεία που διαθέτω στη φαρέτρα μου, επισκέφτηκα πίνακες οι οποίοι δεν είχαν ολοκληρωθεί και ανασύροντας μνήμες από το παρελθόν μόρρεσα, σχεδόν 20 χρόνια μετά, να ολοκληρώσω αυτή τη σειρά έργων κάνοντάς με περήφανο.

Ετοιμάζεις κάποια έκθεση αυτό τον καιρό; Έχω μόλις ολοκληρώσει 10 υπερμεγέθη πορτραίτα τα οποία δημιούργησα κατά τη διάρκεια της τριετούς διαμονής μου στο κτίριο 1 και είμαι στη διαδικασία προώθησής του σχετικού υλικού σε Ελλάδα και εξωτερικό. Επίσης θα συμμετάσχω στο φετινό «Back to Athens» στο Μέγαρο Ησαΐα, με την επιμελητική ομάδα του Πύργου Γεωργακοπούλου. **A**

7 ραντεβού στην πόλη

Θέατρο, συναυλίες, χορός στην Πειραιώς 260, στο Ηρώδειο και στο Ωδείο Αθηνών

Της ΙΩΑΝΝΑΣ ΓΚΟΜΟΥΖΑ

«Οι εξομολογήσεις» του Αλεξάντερ Ζέλνιν

Πρεσβεύει ένα θέατρο «αληθινό», θεωρώντας πως «πάντοτε υπήρξε ένας τρόπος να προσεγγίσουμε την κινητήρι δύναμη της ζωής». Του αρέσει να καταπιάνεται με τα ζητήματα που απασχολούν τον σύγχρονο άνθρωπο και η τριλογία του, «Ανισότητες», που αναφέρεται στις κοινωνικές επιπτώσεις της λιτότητας στη Βρετανία, οδήγησε πολλούς να τον συγκρίνουν με τον Κεν Λούις. Στην πρώτη του παρουσία στην Ελλάδα, ο ανερχόμενος Βρετανός σκηνοθέτης –και βοηθός του σπουδαίου Πίτερ Μηρουκ το διάστημα 2011-2014– σκιαγραφεί το πορτραίτο μιας ολόκληρης ζωής, από τη γέννηση μέχρι τα γηρατειά, εκκινώντας από την ιστορία της μητέρας του. *Πειραιώς 260, 23-26 Ιουνίου στις 21:00*

Σύγχρονη μουσική στο Subset Festival

Ο **Robert Henke**, ιδρυτής των Monolake και συνδημιουργός του λογισμικού Ableton, που χρησιμοποιείται σε στούντιο σε όλον τον κόσμο, η γνωστή Αμερικανίδα συνθέτρια και sound artist **Kali Malone**, η αναγνωρισμένη ερμηνεύτρια του θέρεμιν **Hekla Magnúsdóttir** στην πρώτη της εμφάνιση στην Ελλάδα, ο καινοτόμος της ηλεκτροακουστικής σύνθεσης **Sébastien Roux**, ο dj **Electric Indigo** φιγουράρουν στο πρόγραμμα του νέου φεστιβάλ μέσα στο Φεστιβάλ Αθηνών, που επιμελείται ο **Σταύρος Γασπαράτος**. Αφιερωμένο στις νέες τάσεις που επικρατούν στον χώρο της σύγχρονης μουσικής υπόσχεται περφόρμανς, ηχητικές και οπτικές εγκαταστάσεις σε μια πολυπρισματική μουσική πλατφόρμα. *Ωδείο Αθηνών, έως 25 Ιουνίου*

Χορεύοντας την ουτοπία

Σώματα που ενώνονται και απομακρύνονται, δυναμικές ομαδικές χορογραφίες, ντουέτα και σόλο ξεδιπλώνονται πάνω σε αξέχαστες επιτυχίες των Tears for Fears, ανακαλώντας τη synth-pop ατμόσφαιρα της δεκαετίας του 1980. Ένα έργο για την ουτοπία, τον ανέφικτο, ιδεώδη «μη τόπο» όπου η συμβίωση χωρίς συγκρούσεις μπορεί να γίνει πραγματικότητα είναι το «LOVETRAIN2020» με το οποίο επιστρέφει στα μέρη μας ο **Εμανουέλ Γκατ**. Ο Ισραηλινός χορογράφος υπογράφει και τους κιαροσκοπούρω φωτισμούς της παράστασης που ντύνει (με κοστούμια με όγκο και θεατρικότητα) ο χορευτής της ομάδας του Τόμας Μπράντλι. *Πειραιώς 260, 22 & 23 Ιουνίου στις 21:00*

Ηχηρά ραντεβού στο Ηρώδειο

Σε μονοπάτια φολκ ροκ, τζαζ, αλλά και σύγχρονης κλασικής σύνθεσης θα κινηθεί η εβδομάδα στο ρωμαϊκό ωδείο στα πόδια της Ακρόπολης. Την Πέμπτη οι **Waterboys** φέρνουν για πρώτη φορά τις λυρικές, επικές συνθέσεις τους (φυσικά και το «The whole of the moon») στο Ηρώδειο. Την Παρασκευή είναι η σειρά του **Νιλς Φραμ** να ξεδιπλώσει τις ηχητικές αλημείες του, που συνδυάζουν ambient υφές με ατμοσφαιρική electronica. Το Σαββατόβραδο ανήκει στη βαρύτερη φωνή και τη σύγχρονη τζαζ του δις βραβευμένου με Γκράμι, **Γκρέγκορι Πόρτερ**. Αν πάλι, η καρδιά σου στους **Sigur Rós** βρίσκεται, η διάσημη ισλανδική μπάντα καταφθάνει την Τρίτη με τις μακρόσυρτες πνευματικές συνθέσεις της. *Ηρώδειο, 22, 23, 24 & 27 Ιουνίου στις 21:00*

Γκρέγκορι Πόρτερ

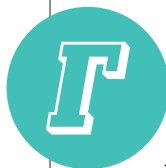

BIBΛΙΟ

Καρίλ Φερέ Ζήσε ελεύθερος ή πέθανε!

Ο διάσημος Γάλλος συγγραφέας νουάρ μυθιστορημάτων μιλάει στην Α.Υ. με αφορμή το «Ζουλού», που μόλις κυκλοφόρησε στα ελληνικά από τις εκδόσεις Άγρα

Της ΑΓΓΕΛΙΚΗΣ ΜΠΙΡΜΠΙΛΗ

Ήρω στα 20 του χρόνια, κάπου στα τέλη της δεκαετίας του 1980, ο **Καρίλ Φερέ** (Caryl Férey) έφυγε με έναν φίλο του για τη Νέα Ζηλανδία. Αυτή ήταν μόνο η αρχή για μια ζωή γεμάτη ταξίδια, περιπέτειες και έμπνευση. Ακολούθησαν ταξίδια στην Ευρώπη με μοτοσυκλέτα και μετά, μέχρι σήμερα, κυριολεκτικά ο γύρος του κόσμου. Το πρώτο του βιβλίο «Με έναν άγγελο στα μάτια» εκδόθηκε το 1994 και την ίδια χρονιά κυκλοφόρησε και το πρώτο του αστυνομικό μυθιστόρημα, το «Θανάσιμο αμάρτημα», στο οποίο εμφανίζεται για πρώτη φορά ο ήρωάς του νιτέκτιβ **Μακ Κας**. Τέσσερα χρόνια αργότερα ακολουθεί το «Χάκα», το βιβλίο που απογειώσε τη φήμη του.

Ο Φερέ θεωρείται πια ένας από τους σπουδαιότερους εκπροσώπους του γαλλικού αστυνομικού νουάρ μυθιστορήματος. Τα βιβλία του συνδυάζουν αριστοτεχνικά την αστυνομική πλοκή με την κοινωνική κριτική, παρατηρεί και καταγράφει την πραγματικότητα όπως είναι σε έναν πολύπλοκο, σκληρό, βίαιο κόσμο. Εμπνέεται από τις χώρες που έχει επισκεφτεί, χώρες που σημαδεύονται από ένα οδυνηρό παρελθόν: «Ζουλού» για τη Ν. Αφρική, «Χάκα» και «Ούτου» για τη Νέα Ζηλανδία, «Μαπούτσε» για την Αργεντινή, «Κόνδωρ» για τη Χιλή, «Πας» για την Κολομβία, «Led» για τη Σιβηρική Ρω-

σία, ακόμα και για την Ελλάδα το «Ποτέ πια μόνος» που περιγράφει την πραγματικότητα της Ελλάδας της κρίσης με πρωταγωνιστή πάλι τον Μακ Κας. Πρόσφατα κυκλοφόρησε στα ελληνικά από τις εκδόσεις Άγρα το πιο δυνατό ίσως βιβλίο του, το πολυβραβευμένο «Ζουλού», μια βίαιη εξερεύνηση της σύγχρονης Νότιας Αφρικής, που κυκλοφόρησε το 2008 και κέρδισε μεταξύ άλλων το Μεγάλο Βραβείο Αστυνομικής Λογοτεχνίας. Διαδραματίζεται στο Κέιπ Τάουν, μια πόλη που σπαράσσεται από το έγκλημα και τη δράση των συμμοριών, το aids, τη φτώχεια, την εξαθλίωση και τις κοινωνικές διακρίσεις παρόλο που το απαρχαίνονται ανήκει στο παρελθόν. Το βιβλίο μάλιστα μεταφέρθηκε το 2013 στον κινηματογράφο σε σκηνοθεσία Ζερόμ Σαλ (Jerome Salle) με πρωταγωνιστές τον Orlando Bloom και τον Forrest Whitaker. Με αφορμή αυτό, του ζητήσαμε να μας μιλήσει.

Ξεκίνησες να ταξιδεύεις στα 20. Τι θυμάσαι από εκείνη την εποχή; Ένα τρομερό αίσθημα ελευθερίας και ότι όλα ήταν δυνατά.

Η επιθυμία να γράψεις για όσα συμβαίνουν σε όλες αυτές τις χώρες που επισκέφτηκες γεννήθηκε από ταξίδια ή, αντίθετα, τα ταξίδια σε έκαναν συγγραφέα; Τα δύο μπερδεύτηκαν, έγγραφα ήδη (κακά)!

Ποιο από τα βιβλία σου σε δυσκόλεψε πιο πολύ; Το «Μαπούτσε». Όταν γνώρισα τις γιαγιάδες εκεί, ένιωσα Αργεντινός, με μια τεράστια πίεση να τις δικαιώσω. Τα πρώτα προσχέδια του βιβλίου ήταν τρομακτικά, εντελώς σκοτεινά – το είδος του βιβλίου που δεν θέλεις να έχεις στο σπίτι σου!

Πόσο χρόνο σου παίρνει για να γράψεις κάθε βιβλίο; Συνήθως δύο με τρεις χρόνια. Περισσότερο δύο τώρα πια.

Αλήθεια, τι σε έκανε να ενδιαφερθείς τόσο για τους αυτόχθονες σε διάφορες κοινωνίες; Πάντα ήμουν στο πλευρό των Ινδιάνων ενάντια στους καουμπόηδες. Όλοι αυτοί οι άνθρωποι με έκαναν να ονειρευόμαι, εκτός από το ότι υπάρχει ένας διαφορετικός τρόπος να σκεφτόμαστε τον κόσμο – ο καπιταλισμός που οδεύει προς την καταστροφή του δεν είναι κάτι καινούργιο.

Το «Ζουλού» αφορά ένα εξαιρετικά σύνθετο θέμα, το απαρχαίνονται, έναν «κρυφό» εμφύλιο στην ουσία. Ήταν δύσκολο να κάνεις την έρευνά σου; Όχι και τόσο, γιατί είμαι ξένος, ένας προνομιούχος μάρτυρας από το εξωτερικό. Και γιατί ένας από τους καλύτερους φίλους μου ζούσε εκεί, γεγονός που μου επέτρεψε να πάω παντού. Ο Μαντέλα είναι ο ήρωάς μου, το να ακολουθήσω τα βήματά του ήταν τιμή.

Οι φτωχοί μαύροι στα townships, ζουν μέσα στη βία, το aids, τα ναρκωτικά. Τα επισκέφτηκες; Ήταν σοκαριστικό για σένα; Πήγα στα townships και, την ημέρα, αυτό που είναι εντυπωσιακό είναι η καλοσύνη των ανθρώπων που χαίρονται να βλέπουν λευκούς να μπαίνουν στα σπίτια τους. Όταν παίζεις επιτραπέζιο ποδόσφαιρο με νεαρούς ντόπιους,

είναι το ίδιο όπως στα μπιστρό της Βρετανίας (τον τόπο καταγωγής μου). Μαύροι, λευκοί, πράσινοι, όλοι κλαίμε και γελάμε με τον ίδιο τρόπο. Είμαι σε απόλυτη ενσυναίσθηση, το καλύτερο όπλο των συγγραφέων κατά τη γνώμη μου. Όπως και όλων των ανθρώπων άλλωστε.

Ποιες είναι οι πηγές σου; Μελετάς την ιστορία κάθε χώρας που πας, συναναστρέφεις με ντόπιους, έχεις φίλους παντού...; Μελετώ πολύ πριν – κάτι που μερικές φορές μου επιτρέπει να γνωρίζω πράγματα τα οποία ακόμα και κάποιος ντόπιος δεν γνωρίζει. Από εκεί και πέρα σε αποδέχονται όλοι, σου μιλάνε με ανοιχτή καρδιά.

Στα βιβλία σου κυριαρχεί η βία, η διαφθορά, τα πιο σκοτεινά πάθη, η εκμετάλλευση, η ακραία φτώχεια και τα συνδυάζεις με την κοινωνική κριτική, την πολιτική, την οικονομία. Είναι αυτά τα συστατικά ενός καλού νουάρ; Κατά τη γνώμη μου, ναι, εντελώς. Και είναι πιο περίπλοκο από το να ομφαλοσκοπείς.

Ποιος θεωρείς ότι είναι ο πρώτος ρόλος σου ως συγγραφέας αστυνομικών βιβλίων; Να εξηγήσεις καταστάσεις και κοινωνικά φαινόμενα ή να κρατάς τον αναγνώστη με μια δυνατή αστυνομική ιστορία; Θα ήθελα οι αναγνώστες να ξεφύγουν, να ανακαλύψουν, να σκεφτούν, να ανατριχιάσουν λίγο και η βία να μην είναι ποτέ χαριστική, χωρίς λόγο. Μακάρι μετά να βγουν πιο σκληροί, αλλά και πιο ζωντανό από ποτέ.

Πώς κατάφερες να κρατήσεις την ισορροπία μεταξύ των δύο και σε ποιον πιστεύεις ότι απευθύνεται; Απευθύνομαι σε όλους, αλλά όταν γράφω δεν σκέφτομαι τους αναγνώστες ή οτιδήποτε άλλο, προσπαθώ να βάλω στο χαρτί αυτά που θέλω να υπερασπιστώ – γενικά τους καταπιεσμένους, τους αυτόχθονες, τις γυναίκες, τα ζώα αλλά και τη φύση.

Νιώθεις ικανός να επηρεάσεις θετικά την κοινή γνώμη με ένα βιβλίο σου; Δυστυχώς όχι. Ένας αναγνώστης είναι ήδη καλός!

Σκέφτεσαι κινηματογραφικά όταν γράφεις; Ναι, αρκετά. Τα μυθιστορή-

μάτα μου είναι φτιαγμένα σαν λογοτεχνικές ταινίες.

Το «Ζουλού» έγινε ταινία. Πώς αισθάνεσαι γι' αυτό; Εμεινες ικανοποιημένος από τη μεταγραφή του; Ήταν μια μαγική εμπειρία, έκανα μερικούς αγαπημένους φίλους, πήγαμε να μεθύσουμε στο Φεστιβάλ των Καννών, οι δύο ηθοποιοί ήταν αξιολάτρευτοι... Θα μπορούσα να μιλάω για ώρες.

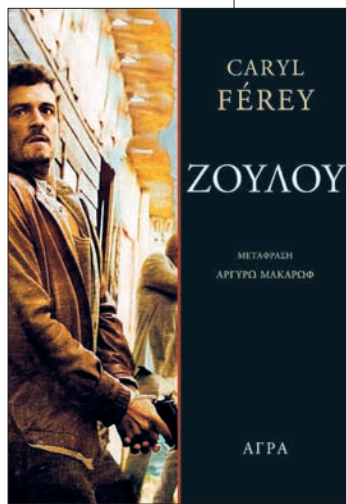
Το 2018 κυκλοφόρησε το βιβλίο «Ποτέ ξανά μόνος», με το οποίο προσπάθησες να περιγράψεις την πραγματικότητα μιας Ελλάδας βυθισμένης στην κρίση. Πότε ήρθες για πρώτη φορά και τι σου έκανε εντύπωση; Επιστρέφεις συχνά; Χάρη στον Σταύρο και τον Άγρα, έχω έρθει Ελλάδα 6 ή 8 φορές και επιστρέφω τακτικά. Μου αρέσουν οι άνθρωποι, το ντόπιο χιούμορ, το φαγητό, η «παγαποντίστικ» πλευρά σας, όπως επίσης και η αναρχική – ακόμα κι αν έχετε το μερίδιό σας από ακροδεξιούς μαλάκες και κακόγουστους!

Από όλες τις χώρες που έχεις ταξιδέψει, υπάρχει κάποια που έχει ιδιαίτερη θέση στην καρδιά σου; Αργεντινή ίσως; Λατρεύω το πνεύμα τους, τη φιλικότητά τους, την καλοσύνη τους, την κουλτούρα τους, τη γιορταστική νοοτροπία τους...

Τα ταξίδια πιθανόν συνεπάγονται μια ζωή χωρίς σταθερότητα. Υπήρξαν στιγμές που βρέθηκες σε αδιέξοδο; «Δεν είναι η αμφιβολία που σε τρελαίνει, είναι η βεβαιότητα» (Νίτσε). Μου αρέσει να ζω στην κόψη του ξυραφιού, βάζοντας τα πάντα ξανά στο παιχνίδι κάθε φορά – όπως στην αγάπη –, να προσπαθώ να είμαι νέος, ακόμα κι αν γεράσω!

Ποια είναι η φιλοσοφία της ζωής σου; ΖΗΣΕ ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ή ΠΕΘΑΝΕ.

Ταξιδεύεις, λοιπόν, πάντα με τον ίδιο ρυθμό! Πού θα είναι το επόμενο ταξίδι; Προσπαθώ να περιορίσω το δικό μου αποτύπωμα άνθρακα στον πλανήτη, επομένως ταξιδεύω για καλούς λόγους. Το επόμενο ταξίδι μου θα είναι στα Νησιά Φερόε, για το μυθιστόρημα που γράφω αυτή τη στιγμή. Περιμένω, βέβαια, να έρθουμε και για ένα τουρ στην Ελλάδα! **A**

Caryl Férey
Ζουλού
εκδ. Άγρα

ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΕΙΣ /
ΕΚΔΟΣΕΙΣ /
ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΕΙΣ /
ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ

ΤΖΟΑΝΝΑ ΧΑΡΚΟΥΡΤ ΣΜΙΘ
ΜΙΑ ΨΥΧΕΔΕΛΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ ΑΓΑΠΗΣ
Το LSD, ο Τίμοθι Λήρι και η Οιβητιανή Βίβλος των Νεκρών.

ΕΛΕΝΗ ΧΕΛΙΩΤΗ
ΣΧΕΔΟΝ ΠΑΝΤΑ ΣΧΕΔΟΝ ΚΑΤΙ
Η αναζήτηση της αλήθειας είναι αυτή που με έφερε ως εδώ. Τι πολεμάμε, λοιπόν, όλοι εμείς που αγαπάμε την αλήθεια τόσο πολύ; Το ψέμα του κόσμου,

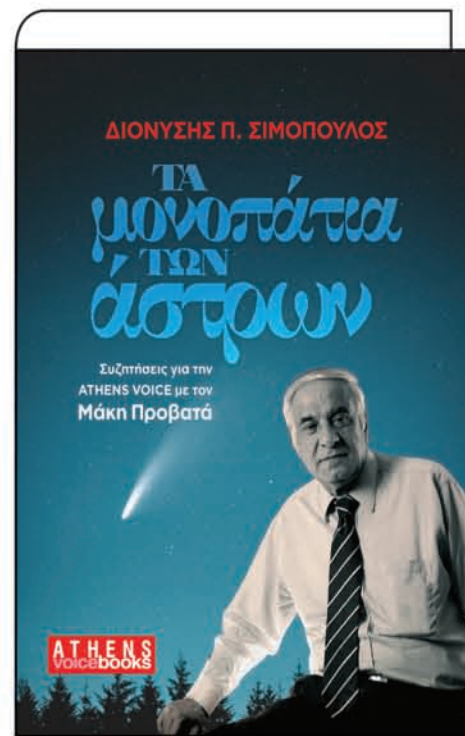
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΑΤΣΟΥΚΑΣ
ΑΥΤΟΠΤΗΣ ΜΑΡΤΥΣ
Ραντεβού με το Απρόβλεπτο
Κείμενα γραμμένα με μία και μόνη οδηγία: να μπορούν να διαβαστούν από κάποιον ενώ κρέμεται από μια χειρολαβή στο τρόλεϊ.

ΑΓΓΕΛΟΣ ΣΠΑΡΤΑΛΗΣ
ΜΑΡΙΑ ΚΑΙ ΣΤΕΛΛΑ
Ένα άναρχο υβριδικό Lesbo-Western που δεν θέλει να έχει καμία λογοτεχνική αξιοπρέπεια. Όλα στα μούτρα!

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΜΑΡΑΣ
ΤΕΛΙΚΗ ΤΕΘΛΑΣΜΕΝΗ
Ένα μυθιστόρημα για τη ματαιώση, την απώλεια - και τη λύτρωση.

ΔΙΟΝΥΣΗΣ Π. ΣΙΜΟΠΟΥΛΟΣ
ΤΑ ΜΟΝΟΠΑΤΙΑ ΤΩΝ ΑΣΤΡΩΝ
Ο βραβευμένος αστροφυσικός, επίτιμος διευθυντής του Ευγενιδείου Πλανηταρίου, συζητάει με τον Μάκη Προβατά.

ΚΥΚΛΟΦΟΡΟΥΝ ΣΤΑ ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΑ

ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΔΙΑΘΕΣΗ
ΕΚΔΟΣΕΙΣ ATHENS VOICE BOOKS

Χαριλάου Τρικούπη 22, 106 79 Αθήνα, 2103617170 (εσωτ. 114), fax: 2103617310
Παραγγελίες on-line: athensvoice.gr/athens-voice-books

Βασιλική Ηλιοπούλου

Μια ηρωίδα πέρα από το καλό και το κακό

Το να γράφεις για ένα βιβλίο είναι σαν να γράφεις για ένα ταξίδι που έκανες ή σαν ιχνηλασία. Μπαίνοντας σ' έναν καινούργιο τόπο, ψηλαφίζεις υλικά, φτιάχνεις περπατώντας έναν χάρτη, ψάχνεις για τα περάσματα από το ένα μέρος στο άλλο και, επιστρέφοντας, φέρνεις μαζί μερικά κλειδιά για τον επόμενο εξερευνητή.

Του ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΜΑΤΣΟΥΚΑ

Το τελευταίο μυθιστόρημα της Βασιλικής Ηλιοπούλου, «*Το αθώο*», διανύουμε μεγάλες εκτάσεις μέσα σ' έναν πολύ ιδιαίτερο ψυχισμό, εκείνον της εικοσάχρονης Εύας – όνομα καθόλου τυχαίο, καθώς τη σκευή της τη χαρακτηρίζει ένας αμοραλισμός πέρα από το καλό και το κακό, που κάποτε μοιάζει παιδικός αλλά είναι απόλυτα γειωμένος στη γνώση του σώματος. Η Εύα δεν συμεριζείται, ούτε πλάθεται από τις κοινωνικές αξίες που την περιβάλλουν. Όχι ότι εναντιώνεται σε αυτές, απλώς, όπως το νερό στο φτέρωμα της πάπιας, δεν την αγγίζουν. Π.χ. για μια αρραβωνιασμένη γυναίκα το να έχει ταυτόχρονα εραστή, από την Ε. μεταφράζεται ως «*τη μια αγαπάει τον ένα και την άλλη τον άλλο*». Ή, αλλού, «*Το αν είχε το δίκιο με το μέρος της ή όχι για κάτι, στιδήποτε κι αν ήταν αυτό, δεν την είχε απασχολήσει ποτέ*».

Οι καταστάσεις γύρω της αποτιμούνται με όρους αρτιότητας (κάτι που ξεκίνησε, οφείλει να τελειώσει), χωρίς σε αυτό να υπεισέρχονται προσωπικές προσδοκίες ή κρίσεις. Νωρίς μαθαίνουμε ότι οι άνθρωποι μάλλον έχουν δίκιο να μη νοιάζονται γι' αυτήν. Το ότι μεγάλωσε σε ορφανοτροφείο συμβάλλει μάλλον, παρά ευθύνεται γι' αυτό. Τείνει να μη μιλάει για πράγματα για τα οποία δεν έχει ερωτηθεί. Και οι πιο συχνές αποκρίσεις της σε όσα της απευθύνονται είναι «*Δεν ξέρω*» και «*Τίποτα*». (Σπανιότερα, «*Γιατί?*») Σε όλο το βιβλίο, η ομιλία της είναι απογυμνωμένη από κοινωνικά αντανακλαστικά. Και στα πολύ δικά της πράγματα, συνήθειες, τελετουργίες δεν δίνει καν όνομα μια και «*με κανέναν δεν σκοπεύει να τα μοιραστεί*». Γεγονός που διόλου δεν μειώνει τον ψυχικό πλούτο και ένταση του ιδιωτικού της κόσμου, αντίθετα.

Η γλώσσα με την οποία η συγγραφέας μάς εισάγει στο πορτραίτο της Ε., σ' έναν βαθμό μιμείται αυτό που περιγράφει. Μετρημένες, ακριβείς περιγραφές (κινήσεων, βλεμμάτων, εσωτερικών χώρων) οδηγούν σε δεινά υπαινικτικές δηλώσεις: «*Δεν [της] είχε πει ποτέ κουβέντα για το νησί παρά μονάχα μια φορά, θυμήθηκε η Εύα, για να την ενημερώσει ότι είχαν την ίδια πατρίδα, μιλώντας έτσι όπως μιλάει κανείς για ένα παλιό ατύχημα, απ' αυτά που δεν αφήνουν κουσούρι κι εύκολα ξεχνιούνται*». Αυτές οι μικρές κορυφώσεις, έστω και κρυπτικές, φωτίζουν

εκ των έσω την ιστορία που εκτυλίσσεται και το μετείκασμά τους παραμένει ενεργό στις εξελίξεις που ακολουθούν.

Η λειτουργία από την οποία η Ε. δεν εξαιρείται είναι η μνήμη της οποίας οι εικόνες και τα λόγια φεύγουν κι επιστρέφουν στο σώμα της όπως τα πουλιά στο φύλλωμα ενός δέντρου. Εκεί, στη μνήμη, σαλεύει το μεγάλο της «*κουσούρι*» και οι επίμονοι συνειρμοί που τη συνοδεύουν αδιάπτωτα – είναι καλέσματα από μια τρύπα στο κέντρο της, που άνοιξε πολλά χρόνια πριν, πίσω στην «*πατρίδα*», να γυρίσει και να συμπληρώσει μια παλιά, ατελείωτη ιστορία.

Συνοδεύοντάς την σ' αυτή την επιστροφή, που ψάχνει για μια καταληκτική αφήγηση (ένα «*Τι έγινε?*»), συναντάμε έναν θίασο από χαρακτήρες που λειτουργούν στον αντίποδα της Εύας. Εκείνοις η κοινωνικότητα τους έχει καθορίσει σε σημείο όπου κινούνται υποταγμένοι στις κρίσεις και τα συμφέροντα της τοπικής κοινωνίας. Ανάμεσά τους, όμως, εδρεύει μια κοινή ενοχή, ένας αποσιωπημένος θάνατος, που η παρουσία, και μόνο της Εύας φέρνει ξανά στο προσκήνιο.

«*Και μόνο*» διότι η Εύα δεν προβαίνει σε κάποια απτή πράξη για να διαλευκάνει το τι έγινε. Τα αντίπαλα δέν στην ιστορία είναι η δική της ηθική αυταξία και η ενόδυνη γνώση της μικρής κοινωνίας ενός γεγονότου για το οποίο κανείς ποτέ δεν έχει πάρει ευθύνη. Απλά όντας αυτή που είναι, η Εύα κάμπει τις αντιστάσεις τους προς την τελική αποκάλυψη, όπως η φλόγα ενός κεριού δίπλα σ' ένα κομμάτι πάγου.

Το κτίσιμο προς τη βαθύτητα ικανοποιητική κάθαρση ακολουθεί μέχρι τέλους τον ρυθμό που αναφέραμε, ισοζυγιάζοντας την ακριβολογία με την εικονοποιία. Ανακαλύπτουμε ξανά την άμμο, το σκοτάδι, τον νυχτερινό ουρανό μέσα από την ερωκατάληψη, αισθησιακή ματιά της Εύας. Αλλά και τους ανθρώπους, και το πόσο μεταμφιέζουν τους φόβους τους με τα λόγια. Το ζήτημα της εξιλέωσης κατέχει κεντρική θέση στην ιστορία και εγείρει ερωτήματα σημαντικά όσο και αναπάντητα.

Υπάρχουν ευρήματα, όπως εκείνο της ηλεκτρονικής χαρτορίχτρας, που υπηρετούν θεσπέσια το πορτραίτο της Ε. και άλλα, όπως ο αρραβώνας στα βουνά του νησιού μέσω υπολογιστή, που αναρωτιέται κανείς αν, και με ποιον τρόπο, συμβάλλουν στην ανέλιξη της πλοκής.

Έστω όμως και εάν η συγγραφέας απλά υπέκυψε στον εξωτισμό αυτής της δεύτερης σκηνής, εύκολα μπορούμε να της το συγχωρήσουμε, δεδομένης της πιστότητας και διαύγειας της Πρωτόπλαστης που έφερε στο φως. **A**

Η χώρα του πάγου της Μπέρτα Γκάρλαν

Του ΑΡΗ ΣΦΑΚΙΑΝΑΚΗ

Τις τελευταίες μέρες βρέθηκα να περιφέρομαι στη Θούλη. Έτσι τουλάχιστον ονόμασε το νησί αυτό ο Πυθέας, ένας Έλληνας ταξιδευτής του αρχαίου κόσμου. Αργότερα, τον μεσαίωνα, αποίκισαν το μέρος οι Νορβηγοί Βίκινγκς και το ονόμασαν Ισλανδία – Η Γη του πάγου.

Μαζί μου είχα πάρει ένα μικρό σε μέγεθος μυθιστόρημα ώστε να μην προσθέτει βάρος στην αποσκευή μου – με τον καιρό έχω μάθει να ταξιδεύω με ελάχιστα πράγματα. Ήταν «*Η κυρία Μπέρτα Γκάρλαν*», του Άρτουρ Σνίτσελερ. Τον Αυστριακό συγγραφέα τον γνωρίζουμε εδώ στην Ελλάδα κυρίως από τα θεατρικά του έργα, όπως «*Το γαϊτανάκι*» (το οποίο ομολογώ ερυθρώντας ότι δεν έχω δει να παριστάνεται στο σανίδι).

Στην Ισλανδία, λοιπόν, περνούσα τις μέρες μου παρακολουθώντας τους θερμοπίδακες Γκέικζερ να εκτινάσσονται βίαια από το έδαφος, βλέποντας τους διάσπαρτους καταρράκτες στην ενδοχώρα – φροντίζοντας ταυτόχρονα να μη γίνω μούσκεμα από τις ψεκάδες τους –, εμβαπτίζόμενος στα εξώκοσμα νερά της Γαλάζιας λίμνης και περιπλανώμενος στα σκεπασμένα από την ηφαιστειακή λάβα εδάφη, όμοια με αστροναύτη που βρέθηκε εγκαταλειμμένος σε μακρινό πλανήτη.

Κι όταν κάποτε τέλειωναν αυτές οι ημερήσιες εκδρομές, όταν επέστρεφα στο Ρέικιαβικ κουρασμένος αλλά γεμάτος εικόνες, κι αφού έψαχνα μάτια στους δύο κεντρικούς δρόμους της βορειότερης πρωτεύουσας της Ευρώπης να δειπνήσω κάπου όπου δεν θα άφηνα και το τελευταίο μου ευρώ – εγχείρημα εξίσου δύσκολο όσο και ο διάπλους του Βερίγγειου πορθμού με καταιγίδα –, όταν επιτέλους έφτανε η ώρα να ξαποστάσω, είχε πια βγει ο ήλιος του μεσονυκτίου.

Εκείνες τις ώρες που η μέρα λες και δεν ήθελε να αποσυρθεί, όπου το φως συνέχιζε να ευφραίνει την όραση, έπαιρνα το βιβλίο του Σνίτσελερ, απλώνομουν νωχελικά στο γρασίδι και αφηνόμουν στις περιπέτειες της κυρίας Μπέρτα Γκάρλαν.

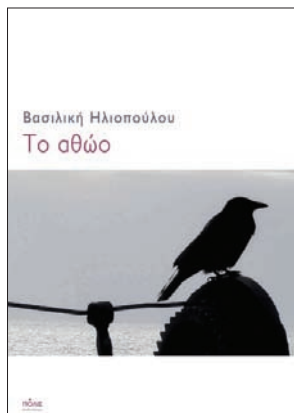
Άρτουρ Σνίτσελερ
Η κυρία Μπέρτα Γκάρλαν
εκδ. Σοκόλη

Η κυρία Μπέρτα Γκάρλαν ήταν μια νεαρή χήρα με παιδί. Αποτραβηγμένη σε μια επαρχιακή κωμόπολη της Αυστρίας ζούσε μια ήσυχη ζωή, μακριά από την τύρβη και τους πειρασμούς της πρωτεύουσας. Μεγάλωνε το πεντάχρονο αγοράκι της, συναγελαζόταν με τους συμπολίτες της, γεμάτιζε σε οικογενειακά τραπέζια και ενίοτε έπαιζε πιάνο όταν το απαιτούσε η ομηγυρη. Μεγαλωμένη η ίδια στη Βιέννη κι έχοντας σπουδάσει μουσική στο Ωδείο της

πρωτεύουσας, τώρα μονάχα με αδιαφορία θυμάται εκείνα τα χρόνια. Ωσπου...

Όσπου διαβάζει σε μια εφημερίδα ότι ο νεανικός της έρωτας από το Ωδείο – ένας έρωτας που ούτε η ίδια η Μπέρτα δεν μπορεί να ανακαλέσει στη μνήμη της τον λόγο που έσβησε –, τον Έμιλ, που έχει πλέον γίνει διάσημος βιολονίστας και περιηγείται τον κόσμο δρέποντας δάφνες και μετάλλια. Η τριαντάχρονη Μπέρτα πέφτει σε μια συναισθηματική περιδίνηση και με αφορμή μια επίσκεψη ύστερα από χρόνια στη Βιέννη, αποφασίζει να αναζητήσει τον παλιό της αγαπημένο. Έτσι κι αλλιώς, ο άντρας που παντρεύτηκε και που τώρα βρίσκεται στο χώμα δεν υπήρξε ποτέ κάποιος που ερωτεύτηκε, ούτε καν που πόθησε. Ενώ ο παλιός της αγαπημένος... Αλήθεια, γιατί χώρισαν τότε, πριν δέκα χρόνια; Τι είχε συμβεί κι αποτραβήχτηκαν ο ένας από τον άλλον; Του γράφει ένα γράμμα. Του ζητάει να ιδωθούν ξανά.

Κι ενώ ο ήλιος του μεσονυκτίου με βοηθάει να διαβάσω με άνεση, παρακολουθώ με αγωνία την κυρία Μπέρτα Γκάρλαν να περιπλανιέται μοναχικά στη δική της χώρα του πάγου.

Βασιλική Ηλιοπούλου
Το αθώο
εκδ. Πόλις

Έρωτας και φαγητό από την Ιζαμπέλ Αλιέντε

Της ΔΗΜΗΤΡΑΣ ΚΑΚΑΟΥΝΑΚΗ

«Τα πενήντα είναι σαν την τελευταία ώρα του απογεύματος, όταν ο ήλιος έχει δύσει και έχεις από τη φύση διάθεση για στοχασμό. Στην περίπτωση μου, ωστόσο, το σούρουπο με παρασέρνει στην αμαρτία και, ίσως για αυτό στα πενήντα μου αναλογίζομαι τη σχέση με το φαγητό και τον ερωτισμό, τις αδυναμίες της σάρκας που περισσότερο με δελεάζουν, αν και, αλίμονο, δεν είναι αυτές που έχω περισσότερο εξασκήσει» γράφει η Ιζαμπέλ Αλιέντε.

Το βιβλίο «Αφροδίτη - Ιστορίες, συνταγές και άλλα αφροδισιακά» είναι παλιό αλλά έχει μία ξεχωριστή αξία. Δεν είναι μόνο μια μεγάλη έρευνα μεταξύ φαγητού και ερωτισμού. Είναι μία κατάδυση στη γυναικεία φύση. «Αν δεν υπήρχε το αντιουλληπτικό χάπι, οι χίπς, η γυναικεία απελευθέρωση, πολλές από εμάς θα βρίσκονταν ακόμη στον ζυγό της υποχρεωτικής μονογαμίας», γράφει η συγγραφέας, μεταξύ πολλών άλλων σημαντικών παρατηρήσεων, ανάμεσα σε συνταγές για φαγητό που σίγουρα διεγείρει το ανθρώπινο σώμα.

Ψάχνω για ένα καλό τηγάνι ώστε να φτιάξουμε μία ωραία ψευτο-παέλλια, όπως μας την προτείνει η συγγραφέας. Μας κοιτάει η Αφροδίτη και ανάβω τη φωτιά. Σερβίρω κρασί σε ψηλό ποτήρι.

«Η πραγματική παέλλια μαγειρεύεται σε ειδικό τηγάνι, την παελλιέρα, γίνεται καλύτερη στα κάρβουνα και απαιτεί ώρες κοπιαστικής δουλειάς για το καθάρισμα των θαλασσινών και το κομμάτισμα των υπόλοιπων υλικών. Είναι δουλειά που γίνεται με αγάπη και υπομονή. Δεν αξίζει τον κόπο να την κάνει κανείς για δύο άτομα. Η παρακάτω συνταγή είναι μία παραλλαγή που θα έβγαζε από τα ρούχα του οποιονδήποτε πραγματικό Ισπανό, αλλά που κάνει το ίδιο καλά τη δουλειά της σαν ερωτικά προκαταρτικά γιατί όλα τα υλικά είναι αφροδισιακά» γράφει η Αλιέντε.

Ψευτο-παέλλια

Τα υλικά

- 2 φλιτζάνια θαλασσινά ανακατεμένα (καλαμάρια, γαρίδες, στρείδια, κυδώνια κ.λπ.)
- 6 μύδια με το κέλυφος
- 1 φλιτζάνι λευκό ρύζι
- 2 φλιτζάνια ζωμό ψαριού (συμπυκνωμένο ή σπιτικό)
- 1 μικρή ντομάτα κομμένη σε κύβους
- 3 κουτ. σούπας ελαιόλαδο
- 1 πρέζα κourkouμά
- 1 πρέζα ζαφορά
- 1 πρέζα πάπρικα
- 1 κουτ. σούπας φιλοκομμένο κρεμμύδι
- Αλάτι, πιπέρι και κόκκινη πιπεριά για διακόσμηση

Η συνταγή

Ροδίστε σε ένα τηγάνι το κρεμμύδι μέχρι να γίνει διάφανο, αλλά να μην

τηγανιστεί. Προσθέστε τα μυρωδικά και ροδίστε για ένα λεπτό ακόμα. Βάλτε τα θαλασσινά -εκτός από τα μύδια-, την ντομάτα και το σκόρδο. Αφήστε στη φωτιά για 5 λεπτά ανακατεύοντας πότε πότε. Προσθέστε τον ζωμό, περιμένετε να πάρει βράση και ρίξτε το ρύζι. Μαγειρέψτε για 15 λεπτά. Τοποθετήστε τα μύδια και την κόκκινη πιπεριά. Σκεπάστε ξανά το τηγάνι και μαγειρέψτε για άλλα 5-10 λεπτά. Βεβαιωθείτε πως το ρύζι έβρασε, βγάλτε από τη φωτιά, ανοίξτε την ψευτο-παέλλια σας και αφήστε να τραβήξει τα υγρά για 2 λεπτά πριν τη σερβίρετε.

Τι πίνουμε

Pomponette Domaine de Sulauze

Τι ακούμε

«Jungle Fever» - Bacao Rhythm & Steel Band (www.youtube.com/watch?v=3Me1FGdlwC)

Το βιβλίο

«Αφροδίτη - Ιστορίες, συνταγές και άλλα αφροδισιακά», Ιζαμπέλ Αλιέντε, εκδ. Ωκεανίδα

* Η Δήμητρα Κακαουνάκη είναι δημοσιογράφος και ραδιοφωνικός παραγωγός. Παρουσιάζει κάθε βράδυ, τα μεσάνυχτα, στο *Kosmos* την εκπομπή «Οίκος Αντοχής» και το podcast της με τίτλο «Οι συνταγές του Κόσμου» με μουσικές, συνταγές και βιβλία, βρίσκεται στο *Ertecho*.

Ο Τάσος Βρεττός μοιράζεται το soundtrack της ζωής του

Ο γνωστός φωτογράφος απαντά στη νέα στήλη του ATHENS VOICE Radio 102.5

Της ΛΙΑΝΑΣ ΜΑΣΤΑΘΗ

ΝΕΑ ΣΤΗΛΗ

Ο Τάσος Βρεττός είναι ένας από τους πιο γνωστούς Έλληνες φωτογράφους. Ξεκίνησε ως επικεφαλής του φωτογραφικού τμήματος της εκδοτικής εταιρίας Γραμμή, αργότερα των εκδόσεων Λαμπράκη και σήμερα ως ιδρυτής του Studio Vrettos. Συνεργάστηκε με τον Μάνο Χατζιδάκι στο περιοδικό *Τέταρτο*, σχεδόν με όλα τα εγχώρια περιοδικά μόδας, πολλές δισκογραφικές εταιρίες, αλλά συμμετείχε και σε μεγάλες διαφημιστικές καμπάνιες σε Ελλάδα και εξωτερικό. Οι φωτογραφίες του έχουν δημοσιευτεί σε διεθνή και ελληνικά περιοδικά, σε αρκετές εκδόσεις βιβλίων, ενώ η συμμετοχή του σε εκθέσεις δημιουργεί ακόμη μια μακρά λίστα παρουσιάσεων και συνεργασιών. Η τελευταία του έκθεση

«*Το αίνιγμα του δάσους*» αποτελείται από αδημοσίευτο φωτογραφικό υλικό, το οποίο εστιάζει στις πρόσφατα καμένες δασικές εκτάσεις της Αττικής (2021) σε συνύπαρξη με εικόνες του ζωντανού δάσους και σε άλλα μέρη της χώρας.

Το πρώτο τραγούδι που πρόσθεσε σε λίστα σου στο Spotify. «*It's All Right*» - Van Morrison. Μου άρεσαν πολύ τα μελωδικά κομμάτια. Έχω αδυναμία στον Van Morrison, όπως και στον Bob Dylan.

Το τραγούδι που σε ηρεμεί όταν ετοιμάζεις μία έκθεση. «*Dark Side Of The Moon*» - Pink Floyd. Είναι ένας δίσκος που αγαπώ πολύ και γιατί μου θυμίζει ένα ταξίδι μου στην Ισπανία.

Το τραγούδι που θα ήταν κατάλληλο για μουσική επένδυση της έκθεσης «Το αίνιγμα του Δάσους». Το ηχητικό του Μάκν Φάρου, που υπήρχε στην έκθεση.

Το τραγούδι που ενέπνευσε μία φωτογραφία σου. «*The Long Road*» - Eddie Vedder. Είναι ένα τραγούδι που άκουγα συνέχεια στον Athens Voice Radio τα βράδια όταν γυρνούσα από το βουνό, ετοιμάζοντας την έκθεση «*Το αίνιγμα του Δάσους*».

Το τραγούδι που σε κάνει να αλλάξεις σταθμό. Είναι μάλλον πολλά.

Το τραγούδι που σε έκανε να μείνεις στο αυτοκίνητο

ενώ είχες παρκάρει. Το «*Hey Jude*» - Beatles.

Το τραγούδι που έχει ζητήσει από DJ. «*Απορώ*», με τον Χριστοδουλόπουλο. Είναι ένας λαϊκός ύμνος.

Το τραγούδι που σε έχει σημαδέψει. «*Κραταιά ως θάνατος αγάπη*» - Χατζηδάκης, Φλέρυ Νταντωνάκη. Κορυφαίο αλλά και πολύ αγαπημένο μου. Άλλωστε έχω ιδιαίτερη αδυναμία στον Χατζηδάκι που είναι συνδεδεμένος με την αρχή της καριέρας μου, όταν συνεργάστηκα μαζί του στο *Τέταρτο*.

Το τραγούδι που θα επένδυε μια ταινία με θέμα τη ζωή σου. «*Wild Is The Wind*» - David Bowie, κομματάρα!

Το αγαπημένο τραγούδι της μπέρας σου. «*Αθήνα*» - Μάνος Χατζηδάκης.

Το τραγούδι που σου θυμίζει μια δύσκολη περίοδο της ζωής σου. «*Δρόμοι παλιό*», τραγουδισμένο από τον Μίκη Θεοδωράκη.

Το τραγούδι που σου θυμίζει μια χαρούμενη περίοδο της ζωής σου. «*P.I.M.P.*» - 50 Cent,

κολοσσιαίο κομμάτι.

Το τραγούδι που ξέρεις όλους τους στίχους. «*Μακρύ ζεϊμπέκικο*» - Σαββόπουλος. Πραγματικά ξέρω όλους τους στίχους, μη σου πω το έχω παίξει και στην κιθάρα.

Το τραγούδι που θα αφιέρωνες σε μια σχέση που έχει τελειώσει. «*Nobody But you*» - John Cale & Lou Reed.

Το τραγούδι που θα αφιέρωνες σε επανασύνδεση. «*So cruel*» - U2.

Το τραγούδι που σου θυμίζει τον κολλητό σου. «*Temptation*» - Moby.

Τραγούδι για road trip. «*Jockey full of Bourbon*» - Tom Waits.

Το τραγούδι που θα ήθελες να παίξει στην κηδεία σου. «*Τσάμκος*» - Μ. Χατζηδάκης.

ΣΙΝΕΜΑ

Του ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΚΑΪΜΑΚΗ

critic's CHOICE

Asteroid city**

ΣΚΗΝΟΘΕΣΙΑ: Γουές Άντερσον ΠΡΩΤΑΓΩΝΙΣΤΟΥΝ: Τζέισον Σουόρτζμαν, Σκάρλετ Γιόχανσον, Τομ Χανκς, Τίλντα Σουίντον, Μπράιαν Κράνστον, Έντουαρντ Νόρτον, Έιντριεν Μπρόντι, Μάγια Χοκ, Στιβ Καρέλ, Ματ Ντίλον, Μάργκο Ρόμπι, Τζεφ Γκόλντμπλουμ

Το 1955 στη φανταστική πόλη των νοτιοδυτικών ΗΠΑ Asteroid City, που είναι γνωστή για έναν γιγάντιο κρατήρα από μετεωρίτη, πραγματοποιείται μια τιμητική εκδήλωση για πέντε ξεχωριστά παιδιά που κατασκεύασαν πρωτοποριακές εφευρέσεις. Το γιορτινό κλίμα της απομονωμένης πόλης που βρίσκεται στην έρημο κι είναι παρατηρητήριο ουράνιων σωμάτων, θα τερματιστεί άδοξα όταν ένας εξωγήινος επισκέπτης εισβάλει στην περιοχή. Ο αμερικανικός στρατός αποκλείει την πόλη και ζητάει από τους κατοίκους τη συνεργασία τους για ένα σενάριο συγκάλυψης της αλήθειας. Οι μικροί εφευρέτες όμως, έχουν διαφορετική άποψη.

Η εισαγωγή του φιλμ μάς ενημερώνει ότι παρακολουθούμε μια τηλεοπτική εκπομπή στα 50s που βασίζεται σε ένα θεατρικό το οποίο γράφει ο χαρακτήρας του Έντουαρντ Νόρτον. Η εικόνα στα επόμενα πλάνα αποκτά μια απαλή, vintage αισθητική με τα βασικά στοιχεία του έργου να γίνονται γρήγορα αντιληπτά: το κλίμα ανασφάλειας και αγωνίας για την ύπαρξη εξωγήινων που επιδιώκουν (;) την καταστροφή της Γης κουμπώνει μια χαρά με την ενίσχυση του милитарισμού και πατριωτισμού στις ΗΠΑ των 50s. Όλα τα υπόλοιπα στοιχεία της πλοκής δεν είναι μόνο οικεία, αλλά και αναμενόμενα ενταγμένα στο (επίσης αναμενόμενο άψογο) εικαστικό σχέδιο του Τεξανού σκηνοθέτη. Παιδιά ιδιοφυίες, προβληματικοί γονείς με υψηλές προσδοκίες, επιστήμονες με συμπλέγματα ανωτερότητας, καλλιτέχνες με καρμπινάτες ανασφάλειες. Όλοι οι καλοί κωράνε στο νέο πόνημα του Γουές Άντερσον αλλά οι –για πρώτη φορά ασύμμετρες και άνισες– μικρές, ανθρώπινες ιστορίες του έχουν σοβαρά ζητήματα. Εξηγούμεθα: εκτός από το εύρημα της εξωγήινης απειλής δεν υπάρχει κάποιο νέο στοιχείο που να μην έχουμε ξαναδεί στις προηγούμενες ταινίες του Άντερσον. Η προσπάθεια του να δέσει το ανθρωπολογικό στοιχείο με την αγωνία της πυρηνικής καταστροφής και τον επικείμενο πανικό που θα προκαλέσει την αποκάλυψη της «αλήθειας» πως δεν είμαστε μόνοι σε αυτό το σύμπαν, αφήνει ανάμεικτα συναισθήματα. Προφανώς και η γλυκιά μελαγχολία με το υπόγειο χιούμορ είναι στις αφηγηματικές αρετές του σκηνοθέτη που δεν χορταίνουμε να απολαμβάνουμε. Όμως, η προσωπική εξερεύνηση των περιπλοκών οικογενειακών σχέσεων, η σχέση τέχνης-ζωής ή η γοητεία του πρώτου έρωτα, για παράδειγμα, έχουν αποτυπωθεί αρτιότερα και πιο έντεχνα στα παλιά φιλμ του Άντερσον («Οικογένεια Τένεμπαουμ», «Ο έρωτας του φεγγαριού», «Γαλλική αποστολή») που η φόρμα της κατασκευής έδειχνε να υπηρετούσε τους χαρακτήρες ή την πλοκή του έργου κι όχι το αντίθετο, όπως συμβαίνει εδώ.

JUST THE FACTS

Asteroid city (*)
Λίγα τα αστέρια αυτή τη φορά για τον Γουές Άντερσον

Μαθήματα αποπλάνησης (½)**
Κωμικό ρεσιτάλ από την Τζένιφερ Λόρενς

Το χρονικό ενός εφήμερου έρωτα ()**
Οι αβάσταχτες αλλά και κωμικές αλήθειες του έρωτα

Mediterraneo: Ο νόμος της θάλασσας ()**
Το μπλε του θανάτου

Ντετέκτιβ Μάρλοου (Marlowe) ()**
Στιλ και κινισμός στο L.A. του '40

Μυστικός πράκτορας (*)
Ανάμεσα σε ντοκιμαντέρ και μυθολογία

Καθαγιασμός (½)**
Ιστορίες του Βατικανού

Σκοτεινοί δολοφόνοι (*)**
Όταν οι λέξεις σκοτώνουν

Ουμπέρτο Ντ.: Ο,τι μου αρνήθηκαν οι άνθρωποι (½)**
Το συγκινητικό ανθρώπινο έπος του Βιτόριο ντε Σίκα

* ΑΔΙΑΦΟΡΗ
** ΜΕΤΡΙΑ
*** ΚΑΛΗ
**** ΠΟΛΥ ΚΑΛΗ
***** ΕΞΑΙΡΕΤΙΚΗ

➔ Δύσκολη εποχή για σούπερ ήρωες

Μαθήματα αποπλάνησης (NO HARD FEELINGS) **½

ΣΚΗΝΟΘΕΣΙΑ: Τζιν Στουπνίτσκι ΠΡΩΤΑΓΩΝΙΣΤΟΥΝ: Τζένιφερ Λόρενς, Άντριου Φέλντμαν, Μάθιου Μπρόντερικ

Η Μάντι χρωστάει παντού και ψάχνει να βρει λύση για τα οικονομικά της προβλήματα. Θα την εντοπίσει όταν διαβάσει μια διαφορετική αγγελία στην οποία πλούσιοι γονείς αναζητούν κοπέλα για να «βγει ραντεβού» με τον εσωστρεφή και αδέξιο 19χρονο γιο τους, Πέρι.

Τα «Μαθήματα αποπλάνησης» ξεφεύγουν από τον χαρακτηρισμό της «κωμωδίας της σειράς» χάρη στο πετυχημένο πρωταγωνιστικό δίδυμο και κυρίως, τον κωμικό οίστρο της απολαυστικότητας Τζένιφερ Λόρενς – η οποία μετά τον «Οδηγό αισιοδοξίας» πιστοποιεί με τον πιο εμφατικό τρόπο ότι το «έχει» όσο λίγοι ηθοποιοί με την κωμωδία. Όμως το φιλμ καταφέρνει να μας διασκεδάσει και για έναν ακόμη λόγο: η σύζευξη των κωμικών παρεξηγήσεων με το διακριτικό κοινωνικό σχόλιο (η σχέση γονιών-παιδιών στο επίκεντρο) δεν γίνεται στιγμή υπερβολική, ψεύτικη ή αδέξια. Απεναντίας, παραμένει ως το τελικό πλάνο ακριβής, διακριτική και ενίοτε τρυφερή.

Το χρονικό ενός εφήμερου έρωτα (DIARY OF A FLEETING AFFAIR) ***

ΣΚΗΝΟΘΕΣΙΑ: Εμανουέλ Μουρέ ΠΡΩΤΑΓΩΝΙΣΤΟΥΝ: Σαντρίν Κιμπερλέν, Βενσάν Μακέν, Τζορτζία Σκαλιέ

Μια ανύπαντρη μητέρα και ένας παντρεμένος άντρας γίνονται εραστές. Παρότι συμφωνούν να συναντιούνται μόνο περιστασιακά για σεξ, η κατάσταση φυσικά ξεφεύγει.

Ο Εμανουέλ Μουρέ πριν από τρία χρόνια μάς είχε δώσει την αβάλογο σκεπτική αισθηματικής κομεντί «Αυτά που λέμε και αυτά που κάνουμε». Ενώ όμως εκείνο το φιλμ ήταν μια σπουδή στο σινεμά του Ρομέρ με έμφαση στις εγκεφαλικές και λεκτικές πλευρές μιας λανθάνουσας ερωτικής σχέσης, εδώ ο Μουρέ διορθώνει τα κακώς κείμενα εκείνου του φλύαρου φιλμ. Το «Χρονικό» είναι μια αισθητική και λιτή μελέτη πάνω στο ζήτημα μιας φαινομενικά μόνο εφήμερης σχέσης. Μιας σχέσης που ενώ βασίζεται απόλυτα στην ειλικρίνεια και το πάθος, σταδιακά μετατρέπεται σε μάθημα ζωής και κυρίως ανάλυση του ευεργετικού στοιχείου της εξωσυζυγικής σχέσης. Ταυτόχρονα το έργο αποτελεί μια απολαυστική βουτιά στις διαφορές της γυναικείας και της αντρικής ψυχολογίας.

Ντετέκτιβ Μάρλοου (MARLOWE) **

ΣΚΗΝΟΘΕΣΙΑ: Νιλ Τζόρνταν ΠΡΩΤΑΓΩΝΙΣΤΟΥΝ: Λίαμ Νίσον, Νταϊάν Κρούγερ, Τζέσικα Λανγκ, Ντάνι Χιούστον, Άλαν Κάμινγκ

Στο Λος Άντζελες του 1938 ο ιδιωτικός ντετέκτιβ Φίλιπ Μάρλοου αναλαμβάνει την υπόθεση που του αναθέτει η Κλερ Κάβεντις, κόρη της σαρ του Χόλιγουντ Ντόροθι Κοινκάνον.

Παλιομοδίτικο και ατμοσφαιρικό το φιλμ αποτίνει φόρο τιμής στα φιλμ νουάρ του '40 με ένα πιστό αντίγραφο τους που επιπλέον επισημοποιεί την ιερή αποστολή του βάζοντας σε κεντρικό ρόλο τον πιο εμβληματικό ήρωα του είδους. Ο Φίλιπ Μάρλοου, κατασκευάσμα του Ρέιμοντ Τσάντλερ, έχει συνδεθεί με τις πιο σκοτεινές περιπέτειες της μυθιστορίας του νουάρ. Τίποτα που δεν περιμένεις να δεις σε ένα αρχαιολογικό φιλμ με διπρόσωπους ήρωες, μοιραίες γυναίκες, προδοσίες και πολιτικές νύξεις.

«Όταν μεγαλώνεις, το καλό είναι πως δεν σκοτίζεις για το τι λένε οι άλλοι για σένα» (Μαθήματα αποπλάνησης)

12 τραγούδια για το καλοκαίρι του 2023

Ζεσταίνει ο καιρός, να φτιάξεις λίστες...

► **The Kinks**, «Sunny Afternoon». «Και μ' αρέσει να ζω τόσο όμορφα, να περνάω τη μέρα μου μέσα στην πολυτέλεια, τεμπελιάζοντας αυτό το πλιόλουστο μεσημέρι». Κι όλα αυτά παρότι «Ο έφορος μου είπε ότι θα έρθει αύριο το πρωί». Ναι, αυτό το μεγάλο θερινό τραγούδι (πίεσης εκ μέρους των οικονομικών υπηρεσιών) των Kinks το έχει τραγουδήσει και ο Τόνυ Πινέλλι με τους Storks.

► **Μαρία Παπαγεωργίου**, «Μόχα». Η Μαρία τα πάει απίστευτα με τα τραγούδια του Παυλίδη. Έχει παίξει στην κιθάρα κι έχει τραγουδήσει καταπληκτικά τον «Κηπουρό» και τη «Λευκή Καταιγίδα» αλλά αυτός εδώ, ο «Μόχα» έχει στο background τα τζιτζικια κι ακούγεται τόσο θερινός, που είσαι έτοιμος να πάρεις το πρώτο καράβι που φεύγει για κάποιο νησί κι όσο πιο μακρινό είναι το νησί, τόσο καλύτερα.

► **Jonathan Richman**, «That Summer Feeling». Ατμόσφαιρα από τα fifties, η παίξη στιχουργική του Jonathan Richman κι ένα καλοκαιρινό συναίσθημα που σε κατακλύζει σαν νοσταλγία ταυτόχρονα και λαχτάρα για τα καλοκαίρια που άφησες πίσω, για εκείνα που θα έρθουν, μα πιο πολύ για αυτό που μόλις ξεκίνησε.

► **Kepler Is Free feat. Λεξ**, «Spike Lee». Εξαιρετικό από τον Λεξ στο «Μετρό», απίστευτα καλύτερο με την επέμβαση των Kepler Is Free, απίστευτα καλοκαιρινό επίσης: «42 βαθμοί εκεί έξω σαν το νούμερό μου στα Nike / Είπα, δεν ξέρω τι είναι καλό και κακό, κάνω το σωστό σαν τον Spike Lee».

► **Bob Marley**, «Three Little Birds». Αυτό είναι ένα από τα μη κοινωνικά τραγούδια του Marley, χαλαρό και χαλαρωτικό, έρχεται στον ίδιο δίσκο («Exodus») με το αριστουργηματικό «Natural Mystic» κι έρχεται προτελευταίο καθώς ο δίσκος κλείνει με το «One Love». Ναι, ξυπνάς το πρωί και την ώρα που ο ήλιος ανατέλλει, τρία πουλάκια κάθονται (sic) στην όμορφη αυλή σου. Καλοκαίρι λέμε!

► **Καίτη Χωματά**, «Μια αγάπη για το καλοκαίρι». Σπανός, Παπαστεφάνου και μια ερμηνεύτρια που αγαπούσε πολύ ο πατέρας μου, έτσι όπως τη γνώριζε από μικρή στην Πλάκα – όπου ζούσαν και οι δύο. Επιπλέον, η Χωματά είχε παίξει και στις «Σκιές στην άμμο», που είχε γυριστεί στη Νάξο, απ' όπου καταγόταν η Καίτη κι επιπλέον είχε γεννηθεί ο πατέρας μου. Θυμάμαι – πάντα καλοκαίρι – να ακούγεται από το δεύτερο στο ραδιόφωνο του σκαρβαίου που μας πηγαίνω-

φερνε στη θάλασσα, και ξέρω ότι αυτή δεν είναι μια αντικειμενική επιλογή.

► **Beach Boys**, «Kokomo». Να ένα τραγούδι αρκετά μεταγενέστερο (1988) και με απίστευτες επιρροές από τους Beach Boys της χρυσής εποχής των early sixties. Εκτός που εκεί στα Florida Keys ΔΕΝ υπάρχει μια παραλία που να λέγεται Kokomo, το πιο περίεργο στοιχείο αυτού του τραγουδιού είναι ότι το λένε οι... Beach Boys. Εντάξει, κάτι πάει λάθος εδώ – άσε που ο απόλυτος Beach Boy, ο Brian Wilson, ΔΕΝ συμμετέχει στην ηχογράφηση.

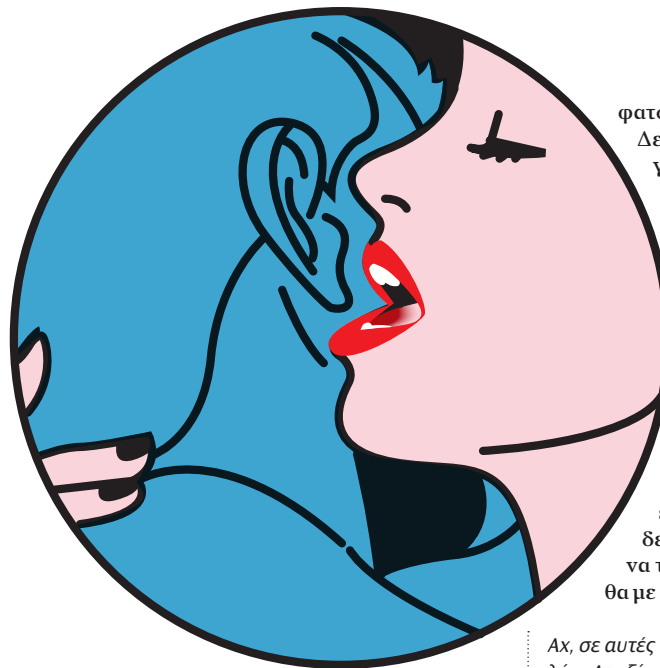
► **Alkyone**, «Genesis». Ένα τραγούδι που δεν είναι καλοκαιρινό. Ολόκληρο το «Exit Sign» της Alkyone είναι περισσότερο φθινοπωρινό – ενδεχομένως και χειμερινό – παρά οτιδήποτε άλλο. Την ίδια στιγμή όμως, είναι ο καλύτερος δίσκος που έχω ακούσει μέσα στη χρονιά, οπότε το «Genesis» μπαίνει σε όλες τις λίστες.

► **JJ Cale**, «Tijuana». Τρώει τα σύμφωνα, μασάει τα φωνήεντα, φτύνει τις λέξεις, ένας μπλαζέ θεός των κάκτων, 'ντάξει, ξέρεις, Tijuana, land of broken dreams, με senoritas που χορεύουν στο φεγγαρόφωτο. 45 βαθμοί και μόλις που σ' αφήνει ο ήλιος ν' ακούσεις τις δυο πρώτες λέξεις: «Hey Gringo»...

► **Διονύσης Σαββόπουλος**, «Καλοκαίρι». Δεν κρίνω την καλλιτεχνική αξία από τις πολιτικές απόψεις και δεν μ' ενδιαφέρουν οι πολιτικές απόψεις κανενός σ' αυτόν τον κόσμο. Καταφέρνεις, φίλε, να βάλεις σ' ένα τραγούδι τις εικόνες του καλοκαιριού; Τέλος. Δεν καταφέρνεις; Πάλι τέλος.

► **Harry Styles**, «Watermelon Sugar». Δεν τα πάω πολύ καλά με την ακραία pop – αν υπάρχει τέτοιο είδος στο σύμπαν –, τέλος πάντων εννοώ ότι ο Harry είναι υπερβολικά popular για τα γούστα μου. Still, αυτό το τραγούδι μοιάζει να προσφέρει, στα 3 λεπτά που διαρκεί, όλους τους καλοκαιριτικούς χυμούς που μπορείς να φανταστείς. «I want your belly / And that summer feelin' / I don't know if I could ever go without».

► **Φοίβος Δεληβοριάς**, «Το καλοκαίρι θα έρθει». Κι όταν θα βγάζεις σε μια σου βουτιά το μαγιό, «θα 'σαι στον κόσμο η μόνη». Φοίβο, και όλ@, καλό καλοκαίρι!

φατσούλες από κάτω και τέτοια. Δεν έδινε σημασία στην αρχή, γιατί έλεγα ok τον συμπαθεί και μη σου πω χαιρόμουν κιόλας. Να σημειώσω, επίσης, ότι έχει και η ίδια αγόρι. Πάντα όταν βγαίνουμε, εκεί που χαιρετιόμαστε τον αγκαλιάζει πολύ θερμά, και τώρα που το σκέφτομαι την έχω πιάσει αρκετές φορές να τον κοιτάει επίμονα. Το αγόρι μου είναι ευγενικό και της απαντάει πάντα κομψά στα social ή της κάνει απλώς like, δεν έχω παράπονο. Σκέφτομαι να της το πω, αλλά φοβάμαι ότι θα με βγάλει τρελή.

Τζένη μου, το ξέρω θα απορήσεις με αυτό που σου στέλνω, αλλά το ίδιο κι εγώ. Έχω μια σχέση τον τελευταίο καιρό με ένα αγόρι (μένουμε πλέον μαζί), το οποίο έχει ένα περίεργο κόλλημα. Βάζει το βρακί του στην τσάντα μου. Το έκανε μια δυο φορές, λέω θα μεπερδύτηκε, θα παράπεσε. Μου έκανε εντύπωση, αλλά δεν έδωσα σημασία. Όμως μια άλλη φορά, έσπασε ο διάολος το ποδάρι του και έγινα ρεζίλι στις φίλες μου. Είχαμε βγει για ποτό και καθώς φεύγαμε, δεν έβρισκα το πορτοφόλι στην τσάντα μου (είναι και ολόκληρος σάκος η συγκεκριμένη), αναγκάστηκα να αραιώσω όλα μου τα υπάρχοντα στο τραπέζι... πού να φανταστώ ότι το είχε ξαναβάλει μέσα; Και εκεί που πέφτουν κλειδιά, κάρτες κ.λπ., πέφτει και το μποξεράκι του.

Ήθελα να βρω λαγούμι να κρυφτώ από την ντροπή μου. Οι φίλες μου, όπως ήταν φυσικό, γελούσαν. Έξαλλη εγώ πάω και τον πάνω, του λέω τι συνέβη και μου απάντησε ότι θέλει να «τον έχω συνεχώς μαζί μου». Δεν θέλω να ξαναδώ τις φίλες μου από την ντροπή μου.

Φίλη μου, σε αυτή τη στήλη εδώ και χρόνια έχουμε έναν απαράβατο κανόνα. Δεν κρίνουμε. Δεν κρίνουμε τις προτιμήσεις, τα φρετζ ή τα «κολλήματα» του καθενός. Εφόσον δεν μας προσβάλουν, φυσικά. Κι άλλος απαράβατος κανόνας. Τώρα για τη δική σου περίπτωση, αμίχωνα πολύ – δεν λέω –, αλλά γιατί να ντρέπεται τόσο πολύ τις φίλες σου; Εξήγησέ τους τι συνέβη, γελάστε δυνατά μαζί και πάμε παρακάτω. Σιγά το πράγμα. Αυτά για τις φίλες. Στο αγόρι σου, θέλω να εξηγήσεις πώς νιώθεις με αυτήν του την επιθυμία και είτε – αν σε ενοχλεί – να του ζητήσεις να το κόψει, είτε – αν είσαι ok – να του ζητήσεις να σε ενημερώνει τουλάχιστον πρώτα. Καλού κακού, κάνε έναν έλεγχο κι εσύ στην τσάντα σου πριν φεύγεις από το σπίτι, και γεια σας.

Μανεκέν μου, είμαι πάρα πολύ απογοητευμένη και στενοχωρημένη με μια καλή μου φίλη. Είμαι σχεδόν σίγουρη ότι θέλει το αγόρι μου. Το έχω καταλάβει από μικρά πραγματάκια, μέχρι που σιγουρεύτηκα όταν είδα ένα σχόλιο της στο Instagram κάτω από μια φωτογραφία του. Του έγραψε «ομορφιές». Και παλιότερα του έκανε σχόλια του τύπου κουλ

Αχ, σε αυτές τις περιπτώσεις ειλικρινά παρਾਲύω. Δεν ξέρω πώς να βοηθήσω ακριβώς. Είναι δίκαιο μακαίρι. Γιατί πολλές φορές μεταφράζουμε τα πράγματα στο δικό μας κεφάλι τελείως διαφορετικά απ' ό,τι είναι στην πραγματικότητα, μόνο και μόνο γιατί βρισκόμαστε εμείς οι ίδιοι σε μία περίοδο ανασφάλειας. Και είναι κι άλλες φορές, που αντί να πονηρευτούμε και να κρατήσουμε μια πεινή, παραμεμιστούμαστε εύκολα τους άλλους. Δεν ξέρω σε ποια περίπτωση ανήκει η ιστορία με τη φίλη σου και να σου πω και κάτι, μπορεί ποτέ να μην είσαι 100% σίγουρη, εκτός αν το δεις μπροστά στα μάτια σου. Όμως, η αμφιβολία σου τριβελίζει ακόμη χειρότερα το μυαλό και σε γεμίζει στρες. Μοιράσου τον προβληματισμό σου ανοιχτά μαζί της, χωρίς ντροπές. Γνωρίζω πως είναι άβολο, αλλά μερικές φορές πρέπει να κάνουμε και τη δύσκολη δουλειά, μας και ξεκαθαρίσει το τοπίο. Ελπίζω και εύχομαι να είναι όλο αυτό μια μεγάλη παρεξήγηση και να μη χάσεις τη φίλη σου.

ΜΙΑ ΜΟΥ ΒΡΟΜΙΚΑ -Reloaded-
Της ΤΖΕΝΗΣ ΜΕΛΙΤΑ

Στέλνω σε εσένα, γιατί εσύ είμαι σίγουρη πως θα με καταλάβεις. Έχει πιάσει τη μάνα μου μια εμμονή και με βάζει με το ζόρι να μαγειρεύω. Εν τώ μεταξύ, σιχαινομαι το μαγειρέμα και το να βρίσκομαι πάνω από μια κατασρόλα, το βρίσκω εντελώς βαρετό. Της είπα ότι δεν γουστάρω να φτιάχνω φαγιά και με είπε ανοικοκύρευτη και ότι κάποια στιγμή θα μείνω μόνη μου και δεν θα ξέρω την τύφλα μου. Με έχει βάλει στο πρόγραμμά της κανονικά. Κάθε βράδυ μαγειρεύω μαζί της για την επομένη. Με έχει πρήξει. Προχθές με έβαλε να ζυμώσω ψωμί. Έχω φτάσει στο σημείο να με αγχώνει όλο αυτό...

Εγώ δεν σε καταλαβαίνω! Τις προάλλες μπήκα στην κουζίνα μετά από καιρό να φτιάξω ένα ιμάμι και την επομένη έριξε καρεκλοπόδαρα. Παρεμπιπτόντως, μου βγήκε λουκούμι. Η μητέρα σου νοιάζεται να γίνεις μια αυτοεξαρτώμενη γυναίκα και αυτό είναι πολύ ωραίο. Μπορείς, όμως, να της εξηγήσεις ότι δεν είναι όλα για όλους και πως δεν θες να επενδύσεις άλλο χρόνο σε αυτό. Τουλάχιστον προς το παρόν. Μπορείς 10 χρόνια από τώρα να ξυπνήσει μέσα σου η Αργυρώ Μπαρμπαρίγου. Δώσ' της να καταλάβει πως μπορείς να φροντίσεις τον εαυτό σου σε όλα τα επίπεδα και νομίζω θα νιώσει ασφάλεια και θα καλμάρει. Δεν θέλω να αγχώνεις για τέτοια μικρά και ασήμαντα, καλοκαιριάκια.

Μίλα μου βρόμικα.
Μίλα μου αληθινά.
email: info@athensvoice.gr
instagram: [@melitajenny](https://www.instagram.com/melitajenny)

© JOHN HOLMES

Ερωτικά αδιέξοδα, sexy απορίες, κρυμμένα μυστικά... και στα fm! Το «Μίλα μου βρόμικα» κάνει τα ερωτικά σας θέματα να ακούγονται σαν παθιασμένο τραγούδι στο Athens Voice Radio 102.5

COSMIC TELEGRAM

Από την ΑΓΓΕΛΙΚΗ ΜΑΝΟΥΣΑΚΗ

Κριός

20 Μαρτίου - 19 Απριλίου

Άλλη μια εβδομάδα ξεκινά, Κριέ, και στην αρχή της εσύ θα ασχοληθείς κατά κύριο λόγο με το σπίτι σου. Από εκεί και πέρα, η διασκέδαση, αλλά και τα επιχειρηματικά σου πλάνα θα μπουν σε πρώτο πλάνο, καθώς κι εσύ χρειάζεται να ξεσπάσεις κάπου - καλύτερο αυτό από το να είσαι μέσα στα νεύρα. Προσοχή σε ό,τι αφορά στην υγεία και στο ψυχολογικό κομμάτι. Μη σπαταλάς την ενέργειά σου σε ό,τι πέφτει στην αντίληψή σου, γιατί όσο να 'ναι θα πλακώσουν και οι ζέστες και δεν είναι περίοδος να καταπονείς τον οργανισμό σου!

Καρκίνος

21 Ιουνίου - 21 Ιουλίου

Αποφασισμένο να επικεντρωθείς στα θέματα που σε απασχολούν και με διάθεση να βάλεις πρώτα τις ανάγκες σου, σε βρίσκει η νέα βδομάδα, Καρκίνε. Σταδιακά αυτό αλλάζει, γιατί δεν ξέρεις κατά πόσο μπορείς να αντέξεις όλη αυτή την πίεση που θα προκύψει. Αυτό θα φέρει στο προσκήνιο και οικονομικά θέματα - ενώ έχεις καβάτζα, θα βρεθείς να κάνεις αχρείαστα ψώνια για να εκτονώσεις αυτή την πίεση. Σταδιακά θα καταλάβεις τι έκανες προς το τέλος της βδομάδας, όταν θα καθαρίσει κάπως - λέμε τώρα - το μυαλό σου και θα δεις και τον τραπεζικό σου λογαριασμό... Και εις άλλα με υγεία!

Ζυγός

22 Σεπτεμβρίου - 22 Οκτωβρίου

Κάποια πράγματα θέλεις να αλλάξουν στο πώς σε βλέπουν οι άλλοι στη δουλειά, αλλά και γενικά στην κοινωνία, Ζυγέ. Μεγάλη διαδικασία που θέλει και αποφασιστικότητα και όλο αυτό σου έρχεται πακέτο! Καλές οι συμβουλές που θα ζητήσεις από τους φίλους σου, αλλά άμα δεν τις εφαρμόσεις τι τις ζητάς; Το μόνο που μπορεί να σου κάνουν είναι να σε μπερδέψουν ακόμα περισσότερο! Και φυσικά θα κλειστείς στον εαυτό σου για να μπορέσεις να δεις όλα τα ενδεχόμενα και να μπορέσεις να δεις τι είναι το καλύτερο, χωρίς να λαμβάνεις υπόψη σου εσένα. Οι απόψεις των άλλων δεν θα σου δώσουν τη λύση. Ακόμα να το καταλάβεις... αλλά πού θα πάει!

Αιγόκερως

21 Δεκεμβρίου - 19 Ιανουαρίου

Αιγόκερε, να ξέρεις πως η εβδομάδα μάς βρίσκει με διάθεση αναμόρφωσης! Θα χρειαστεί να τσεκάρεις καλά το κομμάτι των συνεργατών και των συναδέλφων, μπορεί να βρεις άτομα που δεν είναι τόσο εντάξει μαζί σου. Και ξέρεις... αυτός που τον έκοψες έτσι από την αρχή, είναι αυτός για τον οποίο έπεσες μέσα. Με τη σχέση σου θα έχετε τα πάνω και τα κάτω αυτές τις μέρες, καθώς θα χρειαστείς χρόνο με τον εαυτό σου - και οι εξηγήσεις δεν είναι το δυνατό μας σημείο... Το κομμάτι της δουλειάς θα σου στοιχήσει, αλλά μόλις το βάλεις σε μια σειρά, θα πάρεις ανάσα και θα φροντίσεις να ξαναφτιάξεις ο,τι κλονίστηκε αυτές τις μέρες!

Ταύρος

20 Απριλίου - 19 Μαΐου

Η εβδομάδα ξεκινά με εσένα, Ταύρε, να κάνεις θετικές σκέψεις - όσο μπορείς! Το μυαλό όμως αλλάζει εύκολα τρόπο σκέψης κι έτσι, όσο βλέπεις τα πρέπει να πλησιάζουν σαν να πιέζεσαι να οργανωθείς καλύτερα για να ανταπεξέλθεις... Μέσα στα πρέπει θα υπάρχουν και θέματα που αφορούν την οικογένεια, καθώς θα χρειαστεί να γίνεις ο βράχος και να στηρίξεις τους δικούς σου. Προς το ΣουΚου θα αποφασίσεις να χαλαρώσεις λίγο και να το ρίξεις έξω με φίλους και πιθανές ρομαντικές γνωριμιές αν είσαι σόλο, ή με το αμόρε και καλή παρέα αν είσαι σε σχέση!

Λέων

22 Ιουλίου - 22 Αυγούστου

Η βδομάδα, Λέοντα, ξεκινά με ένα αίσθημα: «θα χρειαστεί να κοιτάω περισσότερο τη δουλειά μου και να μην ασχολούμαι με το τι κάνουν οι άλλοι!» Δεν είναι βέβαιο ότι θα το καταφέρεις... Αυτό όμως μπορεί να το πετύχεις καλύτερα στα μέσα της εβδομάδας, καθώς θα έχεις την ευκαιρία να ασχοληθείς όντως εποικοδομητικά με τον εαυτό σου και να δεις πώς μπορείς να εκμεταλλευτείς καλύτερα τις όποιες ευκαιρίες βρεθούν στον δρόμο σου. Το ΣουΚου θα μπορέσεις να κάνεις έναν ακριβή οικονομικό απολογισμό και να προετοιμαστείς για το πώς θα μπορέσεις να καλύψεις κάποια χασούρα.

Σκορπιός

23 Οκτωβρίου - 21 Νοεμβρίου

Σκορπιέ μου, τα πράγματα χρειάζονται πιο θετική προσέγγιση για να μπορέσεις να επιβιώσεις. Το ξέρεις, το αντιλαμβάνεσαι και οι τόσες αλλαγές σε κούρασαν σε τέτοιο βαθμό που αυτό που θες είναι λίγη ηρεμία και διασκέδαση! Φιλοσοφημένες ατάκες τύπου «αν δεν σου φέρνει ηρεμία, δεν αξίζει την ενέργειά σου» θα βρουν πρόσφορο έδαφος στην ψυχολογική σου κατάσταση. Και από εκεί θα βρεις τη δύναμη να αλλάξεις κάπως και το πώς φαίνεσαι στη δουλειά αλλά και στους ανθρώπους γενικά... Επίσης, οι φίλοι σου θα σου πουν το ίδιο πράγμα που σου έχουν ήδη πει, μια και σε βλέπουν κάπως τον τελευταίο καιρό! Θα επανέλθεις, απλά τώρα χρειάζεσαι χαλάρωση.

Υδροχόος

20 Ιανουαρίου - 17 Φεβρουαρίου

Υδροχόε μου, η δουλειά είναι ένα αναγκαίο κακό που σε βρήκε από την ώρα που ενηλικιώθηκες και θέλησες να ανεξαρτητοποιηθείς! Εκτοτε σε βασανίζει με το να σε φέρνει σε άμεση επαφή με άλλους ανθρώπους και να αναγκάζεσαι να συμβιβάζεσαι σε απλά πράγματα. Η νέα βδομάδα σε βρίσκει με φορτωμένο πρόγραμμα στη δουλειά που δεν θα αφήσει ευχάριστα συναισθήματα. Αντίθετα, θα σε πιέσει αρκετά και αυτό σταδιακά θα περάσει στη σχέση σου, για σένα που δεν είσαι μόνος. Εσύ ελεύθερο Υδροχόε είσαι που θα μπορέσεις να απολαύσεις την ηρεμία σου και δεν θα έχεις γκρίνιες μετά από μια γεμάτη δουλειά εβδομάδα!

Δίδυμοι

20 Μαΐου - 20 Ιουνίου

Η εβδομάδα σου, Δίδυμε, ξεκινά με μια βαθιά ανάσα! Τα οικονομικά χρειάζονται μεγάλη προσοχή, καθώς είναι πηγή άγχους... και σε τέτοια δεν είσαι και πολύ συννηθισμένος. Σε όλο αυτό τον χάος, λοιπόν, προσπαθείς να βρεις τρόπους να κάνεις ακόμα περισσότερα για να φτιάξεις μια καβάντζα και να μη μείνεις εύκολα ξεκρέμαστος. Μικρές ευκαιρίες θα σου δώσουν αυτό που ζητάς και θα μπορέσεις να ξελασπώσεις σχετικά εύκολα, για να καταλήξεις στο τέλος της βδομάδας να χαλαρώσεις στο σπίτι με το αμόρε και να μπορέσεις να γεμίσεις μπαταρίες! Κι εσύ που δεν είσαι σε σχέση, πάνω κάτω τα ίδια πλάνα έχεις.

Παρθένος

23 Αυγούστου - 21 Σεπτεμβρίου

Κάπως χρειάζεσαι να αποσυμπιεστείς, Παρθένε, από όλο αυτό που πέρασες την προηγούμενη εβδομάδα, κι έτσι εσύ θα πεις το «καλή βδομάδα» κανονίζοντας να βγεις με φίλους και να οργανώσεις τις εξόδους σου! Θα δεις όμως πως το πρόγραμμα δεν σου βγαίνει, και από τις πολλές υποχρεώσεις θα μπει σε μια φάση αξιολόγησης των καταστάσεων, άρα θα κλειστείς στον εαυτό σου για να μπορέσεις να είσαι όσο πιο αντικειμενικός γίνεται στο τελικό πόρισμα... Και μετά, αφού βγάλεις τα πορίσματά σου, θα οργανωθείς προκειμένου να κοπεί μαχαίρι η εκμετάλλευση από τους γύρω σου!

Τοξότης

22 Νοεμβρίου - 20 Δεκεμβρίου

Αγαπημένε Τοξότη, η βδομάδα σε βρίσκει πιεσμένο ψυχολογικά και με την επιτακτική ανάγκη να επισφραγίσεις μέσα σου την ολοκλήρωση κάποιων καταστάσεων... Η αισιοδοξία σου λείπει αυτές τις μέρες και χρειάζεται να συμβιβαστείς με τη σκληρή πραγματικότητα που όλοι οι υπόλοιποι τρώμε στη μάπα! Θα το δεις λίγο πιο φιλοσοφημένα και θα πάρεις κάπως τα πάνω σου για να μπορέσεις να μη μείνεις πίσω στη δουλειά. Ναι, δεν είναι και το καλύτερο αυτό που περνάς, αλλά η δουλειά είναι πολύ σημαντική για σένα και η εικόνα σου εκεί δεν θέλεις να στιγματιστεί για κανέναν λόγο. Και αυτό είναι ένα από τα δυνατά σου σημεία που δεν βλέπουν εύκολα οι άλλοι!

Ιχθύες

18 Φεβρουαρίου - 19 Μαρτίου

Ιχθύ μου, εσύ είσαι μόνιμα στον κόσμο σου... Η βδομάδα θα ξεκινήσει με μια διάθεση για διασκέδαση και όχι με το κλασικό πρόγραμμα που ξεκινά κάθε Δευτέρα με δουλειά! Θέλεις να ξερκίσεις με κάποιον τρόπο την πίεση που δέχεσαι, αλλά θα προσαρμοστείς! Θα χρειαστεί να κάνεις υπομονή - στη δουλειά παίζει να επικρατεί ένας χαμός και θα πρέπει να αποδώσεις τα μέγιστα! Προς το τέλος της βδομάδας θα απολαύσεις την ηρεμία με το αμόρε, ή μπορεί να υπάρξει μια καλή γνωριμία για σένα ελεύθερο Ψάρι! Η διάθεση για διασκέδαση ίσως φέρει και μια γνωριμία στην αρχή της εβδομάδας, που θα δώσει σημεία ζωής κοντά στο ΣουΚου!

ΜΗ ΧΑΣΕΙΣ

Την καθημερινή αστρολογική σου προβλέψη στο athensvoice.gr/zodia

* Για πιο ολοκληρωμένη εικόνα των αστρολογικών σου τάσεων θα πρέπει να διαβάσεις και τον ωροσκόπο σου

ΔΕΥΤΕΡΑ - ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ

08.00 - 10.00
ΓΙΑΝΝΗΣ ΝΕΝΕΣ -
ΓΙΩΒΑΝΝΑ
ΒΛΑΣΣΟΠΟΥΛΟΥ

10.00 - 12.00
ΓΙΩΡΓΟΣ
ΜΟΥΧΤΑΡΙΔΗΣ

12.00 - 14.00
ΛΙΑΝΑ ΜΑΣΤΑΘΗ

14.00 - 16.00
ΕΛΕΝΗ
ΚΟΛΟΚΟΤΡΩΝΗ

16.00 - 18.00
ΣΠΥΡΟΣ ΜΑΡΓΑΡΙΤΗΣ

18.00 - 20.00
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΑ
ΝΙΚΟΛΟΠΟΥΛΟΥ

20.00 - 22.00
ΣΩΤΗΡΗΣ
ΡΟΥΜΕΛΙΩΤΗΣ

22.00 - 02.00 Night Moves

Late Night Tales 02.00 - 07.00

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ
24.00 - 02.00
FLIPSIDE ΜΕ ΤΟΝ
ΝΙΚΟ ΔΗΜΟΠΟΥΛΟ

ΣΑΒΒΑΤΟ
24.00 - 02.00
KEEP IT REAL ΜΕ ΤΟΝ
ΧΡΗΣΤΟ ΑΝΤΩΝΙΟΥ

ΣΑΒΒΑΤΟ - ΚΥΡΙΑΚΗ

10.00 - 12.00
ΣΤΕΦΑΝΟΣ
ΔΑΝΔΟΛΟΣ

12.00 - 14.00
ΔΗΜΗΤΡΗΣ
ΑΘΑΝΑΣΙΑΔΗΣ

22.00 - 00.00
DJ SNATCH

Το
soundtrack
της πόλης

ATHENS
102.5
VOICE

ΠΟΛΥΜΗΧΑΝΗ ΓΕΝΙΑ

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΧΟΡΗΓΙΩΝ ΟΜΙΛΟΥ ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ
ΓΙΑ ΝΕΟΥΣ ΜΗΧΑΝΙΚΟΥΣ

Σε έναν κόσμο που συνεχώς αλλάζει, η νέα γενιά είναι αυτή που διαμορφώνει το αύριο για όλους μας.

Με το πάθος, τη θέληση και την εφευρετικότητά της.

Γ' αυτό αξίζει να της προσφέρουμε τα πάντα για να τα καταφέρει.

Στον Όμιλο ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ, πήραμε μια μεγάλη πρωτοβουλία.

Δημιουργήσαμε το Πρόγραμμα «Πολυμήχανη Γενιά» στηρίζοντας με όλες μας τις δυνάμεις νέους μηχανικούς, προσφέροντας τους εφόδια και δεξιότητες για τη μελλοντική τους εξέλιξη.

Με στόχο μια νέα γενιά μηχανικών, ικανή να ανταποκριθεί στις προκλήσεις του μέλλοντος.

ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ

ΟΜΙΛΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ

www.gekterna.com